

Projekt zřízení neziskové organizace pro ochranu nenarozeného lidského života

Bc. Petra Konečná

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav managementu a marketingu

Akademický rok: 2021/2022

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Bc. Petra Konečná**
Osobní číslo: **M20637**
Studijní program: **N0413A050020 Management ve zdravotnictví**
Forma studia: **Kombinovaná**
Téma práce: **Projekt zřízení neziskové organizace pro ochranu nenarozeného lidského života**

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Proveďte základní sběr informací ohledně neziskových organizací se zaměřením na nadační fondy.
- Charakterizujte, jak probíhá ochrana nenarozených dětí ve světě.

II. Praktická část

- Zanalyzujte situaci organizací zabývajících se ochranou a podporou nenarozených dětí.
- Sestavte projekt zavedení nadačního fondu do provozu.
- Návrh projektu podrobte časové a nákladové analýze.

Závěr

Rozsah diplomové práce: **cca 70 stran**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

- FORET, Miroslav a Dávid MELAS. *Marketingový výzkum v udržitelném marketingovém managementu*. Praha: Grada, 2021, 166 s. ISBN 978-80-271-1723-9.
- HILLESTAD, Steven G. a Eric N. BERKOWITZ. *Health Care Market Strategy: from Planning to Action*. 4th ed. Burlington, Mass.: Jones & Bartlett Learning, 2013, 358 s. ISBN 9780763789282.
- MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Růžena. *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně*. 12. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2013, 263 s. ISBN 978-80-7263-825-3.
- PELIKÁNOVÁ, Anna. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. Praha: Grada Publishing, 2016, 319 s. ISBN 978-80-247-5699-8.
- SEAMAN, Bruce A. a Dennis R. YOUNG, ed. *Handbook of Research on Nonprofit Economics and Management*. Second edition. Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 2018, 478 s. ISBN 9781785363511.
- ŠEDIVÝ, Marek a Olga MEDLÍKOVÁ. *Úspěšná nezisková organizace*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada, 2017, 165 s. ISBN 978-80-271-0249-5.

Vedoucí diplomové práce: **JUDr. Libor Šnědar, Ph.D.**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Datum zadání diplomové práce: **11. února 2022**
Termín odevzdání diplomové práce: **27. dubna 2022**

L.S.

prof. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

prof. Ing. Boris Popesko, Ph.D.
garant studijního programu

Ve Zlíně dne 11. února 2022

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

Jméno a příjmení: Bc. Petra Konečná

.....

podpis diplomanta

ABSTRAKT

Diplomová práce je vypracována na základě plánu založení neziskové organizace, která se snaží ochránit nenarozený lidský život. Cílovým produktem práce je vypracovaný projekt zřízení nadačního fondu. V analytické části bylo provedeno šetření vnějších vlivů na plánovanou organizaci v podobě PEST analýzy, kde byly evidovány případy, které mohou narušit nejen vznik organizace, ale i její činnost. Stejně tak byly zkoumány případy interrupcí na území celého Zlínského kraje. Užitím Porterovy analýzy byli zmapováni konkurenti v oboru. Bylo důležité posoudit, zda by u žen byl o služby nadačního fondu zájem a jak ženy nahlíží na přístup českého státu k interrupcím. Tyto informace byly zjištěny na základě provedeného dotazníkového výzkumu. Analytická část byla zakončena kvalitativním výzkumem, který byl sestaven pro zjištění příčin rozhodnutí žen k interrupci a zda měly následně výhrady vůči svým rozhodnutím. Veškerá data byla vyhodnocena a zapracována do projektu, který byl doplněn o SWOT analýzu. Uvedením nákladů spolu s časovou a rizikovou analýzou je projekt organizace zakončen. Projekt je vypracován s nejlepší vůlí vytvořit organizaci, která bude sloužit těm nejpotřebnějším a je v něm viděn velký potenciál.

Klíčová slova: nadační fondy, interrupce, dotazník, neziskové organizace, nenarozený lidský život

ABSTRACT

The diploma thesis' intention is to develop a plan to establish a non-profit organisation that seeks to protect and preserve the unborn human life. Furthermore, the major aim of the thesis is to establish an endowment fund from which the protection of the foetus can be achieved. The project aims to offer pregnant women alternative options to avoid aborting the foetus. An analysis of the external influences of the organisation was carried out using the PEST analysis which, amongst other things, identified possible disruptions to the organisation and its activities. In addition to the PEST analysis several abortion cases in the Zlín Region of the Czech Republic were examined. Using the Porter analysis competitors were detected and assessed within the area of assistance to vulnerable pregnant women. It was important to gauge whether there would be any interest from these women in such a service and how they perceive the current approach of the Czech state in regards to abortion. The survey used to assess the responses of these women was conducted via a questionnaire. Furthermore, the analytical part was completed by qualitative research, which was compiled to determine the causation of women's decisions for having an abortion and whether these women had

subsequent reservations about their decisions. The data was evaluated and processed into the project and completed by the SWOT analysis. To conclude the project, a statement of cost along with the time and risk analysis has been attached. After compiling all data and undertaking risk analysis the conclusion is that the project of establishing a fund to support pregnant women has a high chance of success.

Keywords: endowment funds, abortion, questionnaire, non-profit organisations, unborn human life

Za vedení této práce děkuji JUDr. Liborovi Šnédarovi Ph.D., který mi vždy poskytl radu a upřímný názor. Děkuji všem, kteří odpověděli na můj dotazníkový výzkum, a ženám, které svolily svěřit svůj příběh v rámci kvalifikovaného výzkumu. Stejně tak patří děkuji mé rodině, která mě vždy při studiu i v životě podporovala, a to zejména mé mamince, která mi pomohla mimo jiné s korekturou práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	11
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	12
I. TEORETICKÁ ČÁST	13
1 NEZISKOVÁ ORGANIZACE	14
1.1 DŮLEŽITÉ BODY PRO NEZISKOVOU ORGANIZACI	15
1.2 HLAVNÍ FUNKCE NEZISKOVÉ ORGANIZACE	15
1.3 POZITIVA A NEGATIVA NESTÁTNÍCH NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ.....	16
1.4 MIKROEKONOMICKÝ POHLED	17
1.4.1 Efektivnost nestátní neziskové organizace	17
1.5 DRUHY NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ.....	18
2 NADAČNÍ FOND	20
2.1 VZNIK NADAČNÍHO FONDU	20
2.2 ZÁNİK A ZRUŠENÍ NADAČNÍHO FONDU	22
2.3 ORGÁNY A ČINNOST NADAČNÍHO FONDU	22
2.4 ÚČETNICTVÍ A DANĚ NADAČNÍHO FONDU.....	23
2.4.1 Druhy vedení účetnictví.....	24
2.4.2 Účetní závěrka	25
2.4.3 Daňový systém nadačního fondu.....	26
2.5 PERSONALISTIKA NADAČNÍHO FONDU.....	29
2.5.1 Možnosti hledání uchazečů.....	30
2.5.2 Dobrovolnictví.....	31
2.6 FINANCOVÁNÍ NADAČNÍHO FONDU	32
2.6.1 Vlastní zdroje.....	33
2.6.2 Veřejné zdroje.....	33
2.6.3 Fundrasing	33
2.7 MARKETING NADAČNÍHO FONDU A POSTAVENÍ NA TRHU.....	35
3 INTERRUPCE	38
3.1 DRUHY UMĚLÝCH PŘERUŠENÍ TĚHOTENSTVÍ.....	38
3.1.1 Farmakologická interrupce s mifepristonem a misoprostolem v prvním trimestru.....	38
3.1.2 Interrupce ve druhém trimestru.....	39
3.1.3 Chirurgická interrupce	39
3.2 REDUKCE VÍCEČETNÝCH TĚHOTENSTVÍ	40
3.3 POSTINTERRUPČNÍ SYNDROM.....	41
3.4 PŘÍSTUP K INTERRUPCÍM V ČR A VE VYBRANÝCH STÁTECH SVĚTA	42
3.4.1 Aktuální situace v ČR.....	43
3.4.2 Aktuální situace v Polsku	43
3.4.3 Aktuální situace v USA	44
3.5 SHRnutí TEORETICKÉ ČÁSTI.....	45
II. PRAKTICKÁ ČÁST	46
4 ANALÝZA	47
4.1 ANALÝZA MAKROPROSTŘEDÍ – PEST ANALÝZA.....	47

4.1.1	Politicko-právní hledisko	48
4.1.2	Ekonomické hledisko	50
4.1.3	Společenské hledisko	52
4.1.4	Technologické hledisko	61
4.2	ANALÝZA MEZOPROSTŘEDÍ – PORTERŮV MODEL PĚTI SIL	62
4.2.1	Dodavatelé	62
4.2.2	Odběratelé	63
4.2.3	Konkurence	63
4.2.4	Nová konkurence	70
4.2.5	Substituty	71
4.3	KVANTITATIVNÍ VÝZKUM	71
4.3.1	Cíle výzkumu	71
4.3.2	Metodika a struktura dotazníkového výzkumu	71
4.3.3	Shrnutí kvantitativního výzkumu	76
4.4	KVALITATIVNÍ VÝZKUM	77
4.4.1	Cíle a metodika výzkumu	78
4.4.2	Analýza výzkumu	78
4.4.3	Shrnutí kvalitativního výzkumu	80
4.5	SHRUTÍ VÝZKUMNÉ ČÁSTI	80
5	NÁVRH ZŘÍZENÍ NADAČNÍHO FONDU	83
5.1	HLAVNÍ A VEDLEJŠÍ ČINNOSTI ORGANIZACE	84
5.1.1	Hlavní činnost	84
5.1.2	Vedlejší činnost	85
5.1.3	Srovnání mezi NFŽS a podobně smýšlejícími organizacemi v ČR	85
5.2	SDÍLENÉ KANCELÁŘSKÉ PROSTORY	86
5.2.1	Upper	86
5.2.2	ImpactHub Zlín	86
5.2.3	MSI	87
5.2.4	Prostory mimo Zlín	87
5.2.5	Zhodnocení vhodné varianty sdílených kanceláří	87
5.3	FINANCOVÁNÍ	88
5.4	PERSONALISTIKA	88
5.4.1	Vyhledávání a nábor dobrovolníků	89
5.4.2	Odměny	91
5.5	ÚČETNICTVÍ A DANĚ	91
5.6	PROPAGACE	91
5.6.1	Webové stránky	92
5.6.2	Sociální sítě	93
5.6.3	Letáky a umístění v MHD	93
5.6.4	Marketingové kampaně	94
5.6.5	Aktivní propojení s odborníky v oboru	94
5.6.6	Tvář organizace	94
5.7	DLOUHODOBÉ PLÁNOVÁNÍ	95
5.7.1	Marketing	95
5.7.2	Léková kampaň	95
5.7.3	Blog na webových stránkách	96
5.7.4	Spolupráce s IVF s.r.o.	96
5.7.5	Podpora žen i mužů	96
5.7.6	Benefiční koncerty organizace	97

5.7.7	Seznam prověřených neziskových organizací	97
5.8	SWOT ANALÝZA	97
5.9	NÁKLADOVÁ ANALÝZA.....	100
5.10	ČASOVÁ ANALÝZA.....	103
5.11	RIZIKOVÁ ANALÝZA.....	104
5.11.1	Opatření proti rizikům	106
5.12	SHRNUTÍ PROJEKTU, ZHODNOCENÍ PRÁCE A JEJÍ PŘÍNOS.....	107
ZÁVĚR	109
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	110
SEZNAM OBRÁZKŮ	122
SEZNAM TABULEK	123
SEZNAM PŘÍLOH	126

ÚVOD

Lidstvo od nepaměti označuje život jako časový úsek mezi zrozením a smrtí. Málokdo si však uvědomuje, že nejmenší forma lidského života vzniká, když se propojí vajíčko se spermií v ženském těle. To je onen okamžik vzniku života.

Ženy mají mít právo na svobodnou volbu, zde je však nezbytné ukázat pravou tvář reality. Protože dítěte se vzdáme jen jednou, bez možnosti svou volbu opakovat. Je důležité, aby ženy a celá společnost věděly, že v těchto situacích jsou různé formy pomoci. S dítětem se žena nemusí vzdát vlastního života a budoucnosti, naopak dítě může její život obohatit a naplnit. Musíme mít na paměti, že každý život se počítá.

Cílem této práce je prezentovat projekt na zřízení nadačního fondu ve Zlíně, který by se zabýval ochranou a podporou nenarozeného lidského života. V okolí Zlína se podobná organizace prozatím nevyskytuje.

Diplomová práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Základem teoretické části je uvedení aktuálně dostupných dat o neziskového sektoru. Je provedena rešerše informací o nadačním fondu, kdy jsou uvedena specifika pro zřízení a provoz organizace. Teoretická část je uzavřena základními informacemi o interrupční problematice a způsobem nahlížení na interrupci v České republice i v jiných státech světa.

Analytická část se skládá z výzkumu makroprostředí a mezoprostředí. Dále z kvantitativního výzkumu v dotazníkové formě, který zachycuje a popisuje zkušenosti žen s interrupcí a jejich ochotu podpořit či využít služby plánované organizace. Cílem bylo zjistit různé pohledy a životní situace dotazovaných žen, které vedly k nevratnému rozhodnutí jít na umělé ukončení těhotenství. Součástí analýzy je i kvalitativní výzkum, který probíhal formou rozhovorů s různými ženami ze Zlínského kraje, pro hlubší porozumění důvodu jejich rozhodnutí o přistoupení na přerušování těhotenství. Analytická část zkoumá určité problematiky z teoretické části jako je pojem postinterrupční syndrom, který není mezi vědeckými pracovníky schvalován jako lékařská diagnóza. Další výzkumy jsou zaměřeny na aktuální potratovost zejména ve Zlínském kraji.

Projekt organizace je poslední částí diplomové práce. Obsahuje SWOT analýzu organizace, časový plán realizace a analýzu možných rizik organizace. Základní zmíněné nákladové položky dávají představu pro nutné finanční zajištění organizace, na kterém je chod celé organizace postaven.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Cílem diplomové práce je vytvořit projekt založení nadačního fondu. Organizace bude zřízena za účelem ochrany ještě nenarozených dětí.

V teoretické části proběhne shrnutí nezbytných účetních, finančních, marketingových a jiných dat pro založení a provoz organizace. Dále je popsána interrupce a jaký má tento pojem význam v určitých státech světa.

Praktická část je uvedena analýzou, která se skládá z několika částí. PEST analýza bude popisovat stav národní ekonomiky, legislativní podmínky pro zřízení nadačního fondu, technologický rozvoj reprodukční a interrupční péče a situaci ve společnosti vzhledem k vývoji interrupcí zejména ve Zlínském kraji.

Další analytickou metodou bude Porterova analýza pěti sil, která bude zjišťovat vliv případné nové konkurence, sílu dodavatelů a odběratelů služeb organizace a možnosti substituce poskytovaných služeb organizace. Dále se bude zaměřovat na stávající konkurenci, která svým působením může ohrozit vznik a existenci organizace nejvíce.

Dotazníkový výzkum se zaměří na ženy ve Zlínském kraji, aby byl zjištěn možný přínos organizace pro ženy a celou společnost. Analýzu bude uzavírat kvalitativní výzkum, který bude sloužit také pro získání odpovědi na otázku, proč se žena rozhodla pro ukončení těhotenství. Budou nastíněny situace, ve kterých se žena může ocitnout a kdo nebo co může ženu ovlivnit v jejím rozhodnutí.

Výsledky analytických šetření spolu s informacemi z teoretické části budou použity k vytvoření projektu organizace.

Projekt bude sestavován v letech 2021 a 2022, kdy stále doznívá pandemie covidu a do České republiky začínají emigrovat obyvatelé z nyní válkou zasažené Ukrajiny. Tyto aktuality mohou velmi ovlivnit plánování a spuštění provozu organizace ve Zlíně.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 NEZISKOVÁ ORGANIZACE

Nezisková organizace je právnická osoba, která nesmí být zřízena za účelem zisku (Kozubíková, Dvorský a Gavurová, 2021). Dále jsou neziskové organizace charakterizovány oboustranným užitkem manažerů i zřizovatelů (Holman, 2016). Také je pravdou, že existuje spousta typických vlastností, charakteristických pro neziskové organizace, o které se nelze v realitě opřít. Na trhu se totiž nachází některé výzkumné neziskové organizace, které následně podnikají a zpeněžují výsledky výzkumů. Protikladem jsou ziskové firmy, které se zabývají mimo jiné charitativní činností, zejména z marketingových důvodů nebo z upřímného zájmu o sociálně slabší. Oblasti zájmu se tedy hodně překrývají (Hyánek, 2011).

Neziskové organizace se ve společnosti objevují často jako nedocenené subjekty.

Princip neziskové organizace není v poskytování statků neboli služeb a zboží, ale jedná se o snahu pomoci lidské bytosti. Pro neziskové organizace je důležitý management zejména proto, aby organizace dosáhla své mise. Aby instituce vzkvétala, je důležité získat dárců, kteří budou pravidelně přispívat.

Pozice vedoucího neziskové organizace bývá těžší než vedoucího organizace ziskové. Špatný vedoucí se v neziskové organizaci projeví velmi rychle, protože se hodnotí jiné ukazatele a ne zisk. Často se stává, že nezisková organizace přežívá z roku na rok a nejistota tím pádem přetrvává. Udržovat organizaci v chodu je tedy mnohem náročnější než trvalá prosperita.

Hnacím motorem vedoucích a manažerů neziskových organizací je pocit, že se angažují pro dobrou věc. Vyvolává to v nich přívětivý přístup a pozitivní emoce. Tohle všechno dělá z manažerů a vedoucích stabilní články fungující organizace. Tímto dávají dobrý příklad svým zaměstnancům, kteří se mohou vzdělávat v oblasti osobního rozvoje. Vedoucí pracovníci berou práci a pomoc jiným jako koníček a seberealizaci, stejně jako jejich zaměstnanci. Naopak motivací pro vedoucí ziskových organizací je především finanční ohodnocení a nezávislost (Novotný a Lukeš, 2008).

V tomto systému tedy vypadává dostupnost služeb vzhledem k nejvyšší finanční nabídce (jak to bývá v ziskovém systému), ale existuje tzv. postupná řada, která je závislá na tzv. čekací listině (Hyánek, 2011).

Při zřízení organizace je rozumné začínat s přiměřenou velikostí a při úspěchu nechat organizaci postupně růst (Novotný a Lukeš, 2008).

1.1 Důležité body pro neziskovou organizaci

Poslání je idea, se kterou se zakládá organizace. Jednotlivá poslání mohou mít organizace velmi podobné, ale vždy může být jiná cesta, jak jej dosáhnout. Toto by mělo klientům a zaměstnancům vnuknout integritu, která by měla být pro celou organizaci společná. Poslání se může rozvíjet a dále upravovat.

Abychom dosáhli poslání je nutné mít na paměti slabé stránky organizace. Poslání dosáhneme hlavně tím, když v danou věc věříme a jeho dosažení je naší osobní záležitostí.

Podle průzkumu vedoucích neziskových organizací vyšlo najevo, že nejvíce organizací má poslání zaměřeno na sociální služby. Hlavně na podporu zdravotně postižených, na charitu, na podporu rodiny a na pomoc drogově závislým.

Vize ukazuje, jakým směrem se organizace ubírá a kde by se mohla nacházet za pár let. Měla by také vyjadřovat, co je pro organizaci důležité a čeho chce dosáhnout. Může být řečeno, že vize předchází poslání. Vizi realizujeme, abychom dosáhli naplnění poslání.

Cíle nemusí být vždy dlouhodobé, ale je nutné, aby byl definován efekt, který po splnění cíle nastane. Musí být jasné, jak na sebe budou cíle navazovat, abychom dosáhli poslání organizace (Novotný a Lukeš, 2008).

Strategie má vždy účel, a tím je dosažení cílů. Žádná strategie však nezaručí organizaci úspěch, protože je důležité také její provedení. Strategii den po dni tvoří vedoucí organizace, takže je to periodicky navazující proces (Hyánek, 2011).

1.2 Hlavní funkce neziskové organizace

Obecný prospěch pro společnost

Lidé si často neuvědomují, jakou roli mají neziskové organizace v běžném životě a stále očekávají, že veškeré nutné potřeby budou uspokojeny ze strany státu a veřejné správy. Někteří jedinci si více váží aktivit neziskových organizací, ale zároveň poukazují, že se zdroji těchto organizací by se mělo zacházet účelněji (Hyánek, 2011; Novotný a Lukeš, 2008).

Zvyšování rozpočtu a navyšování nadbytku nad ziskem

V rámci udržitelného rozvoje u neziskových organizací je náročné existenční přežití z důvodu finančního nedostatku a zajištění pracovních sil (Hyánek, 2011; Krechovská, Hejduková a Hommerová, 2018).

Většina neziskových organizací získává zdroje financí z veřejných rozpočtů státu nebo z rozpočtu EU. Je pravdou, že financování českých neziskových institucí není z pohledu ziskových firem tolik atraktivní z důvodu nízkých odpočtů z daní. Ziskové firmy se přiklání spíše k variantě reklamní propagace, kdy však výtěžek musí nezisková organizace zdanit. Individuální dary nemusí být zdaněny, přesto jsou tyto dary, jako je zasílání DMS, spíše ojedinělé. V dnešní době se objevují organizace, které si finančně dopomáhají tzv. doplňkovou činností (Novotný a Lukeš, 2008).

Nejvyšší možná jakost a množství statků vzhledem k doporučení manažerů

Je důležitá úroveň schopností vedoucích jedinců jako je tvořivost, dobrá komunikace, způsobilost řízení organizace, a především dovednost vyjednávat (Hyánek, 2011; Novotný a Lukeš, 2008).

Za optimální využití vstupů označujeme využití nových technologií a využití pracovníků s handicapem (zdravotně postižení jedinci). Stejně tak je nezbytně nutné využívat výstupy pro ziskovou nebo charitativní činnost. Při zakládání správní rady organizace klade důraz zejména na výběr osob na úrovni.

Charakter neziskové organizace nedává prostor úplatkářství (Hyánek, 2011).

1.3 Pozitiva a negativa nestátních neziskových organizací

- manažeři se nemusí snažit maximalizovat finanční zisk společnosti, protože ten zde neexistuje – to navyšuje důvěryhodnost organizace
- stát v demokraticky postaveném systému výrazně neovlivňuje tyto organizace
- rozhodnutí organizace nejsou centralizována – opět zvýšení důvěryhodnosti
- ohodnocení manažerů závisí na příjmech organizace
- služební cesta je v režii výdajů organizace – tato nákladová položka může být ovlivnitelná, jelikož jsou manažeři bez dohledu stejně jako u ziskových firem (Holman, 2016; Hyánek, 2011)
- nedostatečná výkonnost zaměstnanců bývá ospravedlňována argumentem, že pracují přece pro dobrou věc

- dnes neziskové organizace umožňují nahlédnout na finanční situaci organizace zpřístupněním zpráv o hospodaření (Novotný a Lukeš, 2008)

1.4 Mikroekonomický pohled

Neziskové systémy pracují na principu veřejných statků, kdy je splněna podmínka nevyloučitelnosti (službu může využívat kdokoli) a nezmenšitelnosti (objem užití služby není závislý na počtu uživatelů) (Dohnalová, 2020; Hyánek 2011).

Užitek dárce je tvořen:

- 1) osobní spotřebou C
- 2) celkovým počtem veřejných statků Q
- 3) příspěvkem pro organizaci p (lze říci, že se jedná spíše o duševní užitek nebo dobrý pocit).

Zde tedy platí:

Rovnice 1 - Výpočet celkové investice I (Hyánek, 2011) UPRAVENO

$$I = C * P_C + p * P_p,$$

kde P_C je cena za statky a služby pro osobní spotřebu a P_p je cena darovaného statku (Hyánek, 2011).

1.4.1 Efektivnost nestátní neziskové organizace

V tomto případě se jedná o obecné působení na okolí – zda máme veřejné účetnictví přehledně zpracováno, působíme věrohodně a máme dobře zajištěné financování organizace. Efektivní výkonnost lze definovat správnou alokací zdrojů mezi úkony, které budou prospěšné.

Mezi hlavní ukazatele efektivnosti organizace patří finanční analýza, která vychází z dokumentů účetnictví.

Neziskové organizace dbají na to, aby byly minimální vstupy transformovány na maximální výstupy. U ziskových organizací označujeme tento výstup zisk (Novotný a Lukeš, 2008).

Vedle kvalitního výstupu je efektivní sledovat finanční ukazatele jako je rentabilita podniku, rentabilita vlastního kapitálu, rentabilita nákladů a rentabilita výnosů, tržeb a obratu (Martinovičová, Konečný a Vavřina, 2019).

1.5 Druhy neziskových organizací

Součástí národního hospodářství je ziskový a neziskový sektor. Oba sektory jsou členěny na soukromý a veřejný. Veřejný se dále dělí na státní a samosprávný (Hobza, Hobza a Schwartzhoffová, 2015).

Veřejné neziskové organizace jsou založeny státními orgány nebo veřejnou správou. Tyto organizace se řídí dvěma základními zákony, a to zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, a zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Mezi státní organizace patří **organizační složky**, které jsou charakterizovány nulovou právní schopností neboli právní osobností. Vedle organizačních složek jsou **příspěvkové organizace** mající právní svéprávnost a proti organizačním složkám mají složitější strukturu i přístup k fungování.

Obě formy jsou zřizovány státem či územním samosprávným celkem (Krechovská, Hejduková a Hommerová, 2018).

Neziskový soukromý sektor může být označován jako třetí sektor neboli nestátní neziskový sektor.

Charakteristika nestátní neziskové organizace neboli NNO spočívá v nezávislosti na státu, má vždy vlastní vedení. V NNO se nesmí zisk rozdělovat mezi vedoucí ani správní složky, aby byla splněna podmínka neziskovosti. Principem je získané finance rozdělit sekcím, které mají pro organizaci skutečný význam (Hyánek, 2011).

NNO jsou zakládány jinými subjekty, než je stát či územní samosprávný celek.

Řídí se mimo jiné:

- zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
- zákonem č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností
- zákonem č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích
- zákonem č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích (Krechovská, Hejduková a Hommerová, 2018)

Mezi základní typy neziskových organizací patří spolky, ústavy, církve, církevní právnické osoby a fundace (zde jsou zahrnuty nadace a nadační fondy) (Kryšková, 2019).

Spolek označujeme jako právnickou osobu, která vzniká zápisem do veřejného rejstříku minimálně třemi osobami. Jedná se o veřejně i vzájemně prospěšné zařízení, které má zajistit spokojenost členů spolku.

Fundace vzniká na základě určitého účelu spolu s majetkem, který tento účel plní. Nadace je zřizována za účelem trvalého přínosu a zakládající kapitál je půl milionu Kč – to se ale nevztahuje k nadačnímu fondu.

Ústav používá majetek i zaměstnance, a tím se liší od fundace, která spoléhá pouze na majetek. Současně ústav nemá členy jako je to u spolku, má zaměstnance. Dále může ústav podnikat i v oblasti hlavní činnosti (Krechovská, Hejduková a Hommerová, 2018).

Církev a náboženské společnosti je seskupení osob, které vyznávají stejný náboženský směr (Kryšková, 2019).

2 NADAČNÍ FOND

Podle zákona č. 89/2012, občanského zákoníku jsou rozlišovány tři typy právnických osob: korporace, fundace a ústav. Mezi fundace patří nadace a nadační fond (Kozubíková, Dvorský a Gavurová, 2021).

Nadační fond nemusí mít nadační jistinu ani základní kapitál ve srovnání s nadací.

Dary a vklady tvoří majetek nadačního fondu (Fřištenská a kol, 2013). Očekává se, že se majetek postupně využije pro zvolený účel a nadační fond ukončí činnost (Pelikánová, 2016).

2.1 Vznik nadačního fondu

Založení se skládá ze dvou částí:

- Sepsání dokumentu v písemné formě, kde se uvedou nutné informace. Zakládací listina je tímto dokumentem. Pro jiné druhy právnických osob (spolek apod.) existují jiné právní požadavky pro založení organizace.
- Zřízení právnické osoby, u které se provede zápis do veřejného rejstříku. Nadační fondy se musí nechat zapsat do nadačního rejstříku (Dobrozemský a Stejskal, 2016).

Zakladatel podává žádost o zapsání do nadačního rejstříku, který je spravován krajským soudem (Česko, 2013a). V období mezi sepsáním dokumentu a zřízením právnické osoby může za organizaci jednat pouze zakladatel nebo osoba určená zakladatelem (Dobrozemský a Stejskal, 2016).

Nadační listina

Nadační fond vzniká sepsáním zakládací nadační listiny jednou či více osobami – kombinací fyzických i právnických osob.

Nadační listina obsahuje:

- Název, jehož součástí musí být sousloví nadační fond, a sídlo nadačního fondu
- Jméno zakladatele a adresa jeho bydliště
- Stanovení záměru založení nadačního fondu a aktivit, které může nadační fond vykonávat
- Hodnota vkladu
- Počet všech členů správní rady, jména a adresy všech prvních členů správní rady a důvod jejich působení v radě

- Počet všech členů dozorčí rady, jména a adresy všech prvních členů dozorčí rady nebo jméno a adresu prvního revizora
- Stanovení správce vkladu nadačního fondu
- Nastavení podmínek pro využití příspěvků majetku nadačního fondu (Dohnalová a kol., 2015)

Součástí nadační listiny jsou úředně ověřené podpisy zakladatelů, písemný doklad vlastníka se souhlasem užívat nemovitost jako sídlo organizace a vklad každého zakladatele minimálně jedna koruna (Dobrozemský a Stejskal, 2016; Krechovská, Hejduková a Homerrová, 2018). Pokud nějaký dokument v nadační listině chybí, je nadační fond označen soudem za neplatný (Frištenská a kol., 2013).

Při založení organizace je zvolené sídlo formální informací, ale aktivity v rámci účelu organizace je možné vykonávat jinde (Dobrozemský a Stejskal, 2016).

Při vzniku nadační listiny je nezbytné nastavit povolení možných úprav pro případné změny (Frištenská a kol., 2013).

Hlavní činností organizace je aktivita, která vychází z určeného poslání (Merlíčková Růžičková, 2013). Za vedlejší činnost bereme hospodářské neboli doplňkové aktivity, které organizace vykonává (Česko, 2002). Uvedení hlavní a vedlejší činností je povinnou součástí nadační listiny. Předmět účelu není povinné uvádět (Dobrozemský a Sejskal, 2016).

Nadační fond není oprávněn podnikat v rámci hlavní činnosti (Pelikánová, 2016). Nadační fond může mít vedlejší činnost podnikatelskou za předpokladu, že utržený zisk bude využitý na účel organizace (Frištenská a kol., 2013; Krechovská, Hejduková a Homerrová, 2018).

Vedlejší činnost musí být v nadační listině povolena, jinak ji není možné vykonávat (Frištenská a kol., 2013).

Statut nadačního fondu

Dalším důležitým dokumentem je statut nadačního fondu, který upravuje poměry uvnitř organizace a stanovuje vztahy mezi nadačním fondem a třetí osobou. Součástí dokumentu musí být nastavení vystupování orgánů organizace, jakým podmínkám podléhá získávání příspěvků a komu je možné příspěvky poskytnout (Frištenská a kol., 2013). Statut nemusí být zhotoven v případě, že jsou v nadační listině vypsány veškeré zmíněné položky (Dobrozemský a Stejskal, 2016).

2.2 Zánik a zrušení nadačního fondu

K zániku může dojít i splněním účelu organizace.

Pokud nadační fond nenásleduje účel, dochází k zásahu správní rady nebo zásahu soudu, který přikáže likvidaci, což není žádoucí. K likvidaci dochází i v případě, že není právní nástupce. Likvidátora zvolí správní rada, která má poslední slovo ohledně provedení likvidace nadačního fondu. Zbylé majetky nebo finance po likvidaci musí být předány podobně smýšlející nadaci či nadačnímu fondu, pokud v nadační listině není určeno jinak.

Je-li právní nástupce, k likvidaci nedochází. Může dojít ke změně právní formy nebo sloučení nadačního fondu a nadace, ale musí to být uvedeno v nadační listině a po dohodě s revizorem či dozorčí radou. Při sloučení může vzniknout pouze nadace (nadační fond fúzí vzniknout nemůže) (Frištenská a kol., 2013). Při změně právní formy je variabilní, zda se mění nadace na nadační fond nebo naopak. Jakákoliv možná změna musí být uvedena v zakládací listině (Česko, 2012).

2.3 Orgány a činnost nadačního fondu

Nadační fond nemá oproti nadaci přesně stanoveny detaily ohledně orgánů organizace, dodržuje pravidla stanovená občanským zákoníkem (Dohnalová a kol., 2015).

Jak je v literatuře uvedeno, správní rada se skládá minimálně ze dvou členů, mezi kterými se může vyskytovat fyzická i právnická osoba (Krechovská, Hejduková a Hommerová, 2018). Pokud v nadační listině není uvedeno jinak, doba výkonu funkce člena je pět let. Mezi funkce správní rady se zahrnuje vše, co není funkcí jiného orgánu nadačního fondu – například zvolení nebo odvolání revizora (Frištenská a kol., 2013). Jedná se hlavně o řízení chodu organizace a komunikaci s okolím.

Dozorčí rada je tvořena minimálně dvěma členy, kteří jsou zvoleni a mohou být odvoláni (Krechovská, Hejduková a Hommerová, 2018).

Pokud není v nadační listině uvedeno jinak, revizor je zvolen na pět let a může být ve funkci neomezeně dlouho za dodržení podmínky, že se jedná o právnickou osobu.

Dozorčí rada nebo revizor zajišťují v rámci nadačního fondu tzv. kontrolní orgán (Frištenská a kol., 2013). Který z nich bude tuto funkci zajišťovat, rozhoduje zakladatel (Krechovská, Hejduková a Hommerová, 2018).

Podle zákona mají neziskové organizace v zakládací listině stanovit jasnou hierarchii organizace, pravomoci a nezbytné činnosti vedoucího článku. V praxi se často tato

ustanovení nedodržují tak striktně, to ale není hlavním důvodem neefektivních organizací (Novotný a Lukeš, 2008).

2.4 Účetnictví a daně nadačního fondu

Neziskové organizace vedou účetnictví podle odlišného systému než jiné účetní jednotky. Změny nastávají kvůli odlišným druhům příjmů a výdajů pro neziskové organizace (Merlíčková Růžičková, 2013).

Každoročně musí daná organizace vytvořit evidenci popisu stavů a pohybů aktiv, pasiv, nákladů, výnosů a výsledku hospodaření, jak ukládá zákon o účetnictví. Podle § 9 novelizovaného zákona o účetnictví z roku 2016 je možné, aby nadační fond vedl účetnictví ve zjednodušené formě. Formu účtování může organizace změnit pouze k počátku účetního období (Československo, 1991).

Účetní období může být totožné s kalendářním rokem (1. 1. – 31. 12.), nebo je stanoven hospodářský rok – dvanáct po sobě jdoucích měsíců, to ale vyžaduje povolení. Hospodářský rok, který nezačíná měsícem lednem využívají např. školní zařízení či divadlo. Sladí se jim účetní období s reálným aktivním hospodařením (Merlíčková Růžičková, 2013).

Rozlišení účetních jednotek na mikro, malou, střední nebo velkou jednotku je založeno na základě počtu zaměstnanců, kvantity aktiv a výši obratu (Dobrozemský a Stejskal, 2017).

Podle § 20 zákona o účetnictví se nadační fondy musí držet zásady, že nadační fond jako malá organizace nesmí mít aktiva v hodnotě 40 milionů Kč, roční obrat nesmí dosáhnout 80 milionů Kč a průměrný počet zaměstnanců se během roku nevyšplhá nad 50 osob. Při nedodržení alespoň dvou podmínek, nadační fond není malou organizací a musí být jeho účetní závěrka ověřena auditorem. V tomto případě ověření závěrky auditorem, je povinností organizace vyhotovit výroční zprávu, jak uvádí § 21 (Československo, 1991).

Podle § 21a odst. 4 zákona o účetnictví musí nadační fond jako účetní jednotka, která se zapisuje do nadačního rejstříku, zveřejnit závěrku spolu s výroční zprávu, a to doručením rejstříkovému soudu nejpozději do jednoho roku od ukončení účetního období (Krechovská, Hejduková a Hommerová, 2018). Výroční zpráva má obsahovat pravdivé informace o účetním období organizace, stejně tak by mohla obsahovat předpoklad budoucích aktivit a informace v účetní závěrce (Crhová, 2020a).

Každá výroční zpráva poskytuje informace, které díky objektivitě a periodicitě mohou dát prostor pro analyzování poklesu nebo růstu organizace (Česko, 2002a). Měla by být psána

srozumitelně a podle stanovených standardů. Tyto standardy nejsou legislativně nastavené, ale jejich použitím se ukazuje prestiž samotné organizace (Boukal, 2013).

2.4.1 Druhy vedení účetnictví

Pro určitou účetní jednotku platí, že může vést účetnictví jednoduché, nesmí však být plátcem DPH, hodnota majetku nesmí překročit 3 miliony Kč a příjmy organizace nastaveného hospodářského roku nesmí přesáhnout 3 miliony Kč. Musí se jednat o spolek, odborovou organizaci, honební společenství, organizaci zaměstnavatelů, církev nebo podobnou instituci. Ostatní organizace musí spravovat podvojně účetnictví (Krechovská, Hejduková a Hommerová, 2018). Plátcem DPH je ten, kdo za dvanáct po sobě jdoucích měsíců dosáhne obratu 1 milion Kč, kdy obratem rozumíme zisk bez daně za služby nebo zboží (Kryšková, 2019).

Jednoduché účetnictví

Jednoduché účetnictví je definováno zaznamenáváním příjmů a výdajů (Merlíčková Růžičková, 2013).

Mezi účetní knihy jednoduchého účetnictví řadíme peněžní deník, knihu závazků a pohledávek a výpomocné knihy o dalších částech majetku (Pelikánová, 2016).

Přehled majetků a závazků spolu s přehledem o příjmech a výdajích jsou povinné dokumenty organizace, které musí být zhotoveny do půl roku od rozvahového dne neboli dne, kdy došlo k uzavření účetnictví. Jedná se o dokumenty, které jsou sestaveny v rámci jednoduchého účetnictví na místo běžné účetní závěrky. Podle vyhlášky č. 325/2015 Sb. se sestavuje přehled příjmů a výdajů. Tato vyhláška zároveň zavádí, jakým způsobem se přechází mezi jednotlivými formami účetnictví, stejně tak nastavuje pravidla archivace dokumentů po dobu 10 let (Dobrozemský a Stejskal, 2016; 2017).

U všech účetních jednotek, které účtují v jednoduchém účetnictví, je účtovací období totožné s kalendářním rokem (Dobrozemský a Stejskal, 2016).

Zjednodušené účetnictví

Je sestaveno z účtové osnovy, kde stačí zapsat pouze účtové skupiny a účetní uzávěrka musí být vypracována pro každou tuto skupinu. Dále může být v rámci zjednodušeného účetnictví spojeno účtování hlavní knihy s deníkem (Československo, 1991).

Organizaci je povoleno účetnictví vypracovávat ve zjednodušené formě, pokud zřizovatel organizace nerozhodne jinak a jedná se o mikro nebo malou účetní jednotku, u které není

povinnost ověřit účetní závěrku auditorem, jak je uvedeno v § 9 zákona o účetnictví (Dobrozemský a Stejskal, 2017). Zároveň touto mikro či malou organizací musí být obecně prospěšná společnost, nadační fond, ústav, spolek nebo další vybrané typy organizací (Krechovská, Hejduková a Hommerová, 2018).

Podvojný účetnictví

V literatuře se podvojný účetnictví obecně označuje pouze jako účetnictví.

Při srovnání s jednoduchým účetnictvím se u podvojného sleduje kromě příjmů a výdajů zároveň pohyb nákladů a výnosů (Merlíčková Růžičková, 2013). Neméně podstatnou součástí podvojného účetnictví je vedení všech položek v časovém horizontu.

Součástí podvojného účetnictví je bilance, výkaz zisku a ztrát neboli výsledovka a přehled cash-flow (Pelikánová 2016).

2.4.2 Účetní závěrka

Slouží k uzavření účetního období (Kryšková, 2019). Musí obsahovat identifikační číslo osoby, předmět vzniku organizace, právní formu organizace, poté datum sestavení rozvahy neboli bilance a informaci o případné likvidaci organizace (Československo, 1991). Účetní závěrka se skládá z bilance, výkazu zisku a ztrát, a nakonec z přílohy (Merlíčková Růžičková, 2013).

Uzavření účetních knih, ukončení všech operací daného účetního období a zaúčtování do systému jsou aktivity, po kterých následuje samotná účetní uzávěrka. Ta se skládá z čistého zisku, výpočtu výsledku hospodaření, výpočtu daně z příjmů a zapracování daně do účetnictví (Kryšková, 2019).

Podle § 18 odst. 4 zákona o účetnictví mohou účetní závěrku ve zkrácené verzi vypracovat organizace, které nemají povinnost ověřovat tuto závěrku auditorem (Československo, 1991).

Pokud se nejedná o mikro nebo malou organizaci, musí účetní jednotky sestavit přehled o finančních tocích tzv. cash-flow jako součást účetní závěrky, jak nařizuje vyhláška č. 504/2002 Sb. (Dobrozemský a Stejskal, 2016).

Bilance

V § 3 odst. 2 vyhlášky č. 504/2002 Sb. je uvedeno, že rozvaha musí být sestavena z majetkových položek a jiných aktiv na straně jedné, ze závazků a dalších pasiv na straně

druhé (Česko, 2002b). Všechny součásti jsou uvedeny v peněžních jednotkách a mezi oběma stranami musí platit rovnováha (Crhová, 2020a). Z rozvahy je vypočítán výsledek hospodaření (Česko, 2002b). Podle § 28 a § 42 vyhlášky č. 410/2009 Sb. musí účetní jednotky ještě před zdaněním rozlišit hospodářské výsledky z hlavní a vedlejší činnosti (Merlíčková Růžičková, 2013).

Pokud jsou výnosy vyšší než náklady, označuje se výsledek hospodaření jako zisk (Česko, 2002b). Není nutné získat za každou cenu vyšší výdělek z hlavní činnosti nebo naopak z vedlejší. Každá organizace to má jinak, ale důležité je mít vše správně zaznamenané (Novotný a Lukeš, 2008). Dále podle § 6 odst. 1 vyhlášky č. 504/2002 Sb. z nákladů a výnosů z hlavní i hospodářské činnosti vytváříme výkaz zisku a ztrát. Bezhodnotové položky se do rozvahy ani do výkazu zisku a ztrát neuvádějí (Česko, 2002b).

Výkaz zisku a ztrát

Výkaz zisku a ztrát je dokument shrnující náklady a výnosy za celé účetní období. Pro přehlednost je možné propočítat provozní, finanční a mimořádný hospodářský výsledek.

Přílohy

Přílohy vysvětlují data obsažená ve všech dokumentech závěrky (Kryšková, 2019).

2.4.3 Daňový systém nadačního fondu

Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok nebo hospodářský rok, který si podle zákona o účetnictví stanoví sama organizace (Merlíčková Růžičková, 2013).

NNO mají povinnost platit daně podle zákonů ČR, ale díky podstatě neziskovosti organizací jim bývá většina daní odpuštěna (Pelikánová, 2018).

Dělení daní

Daně dělíme na přímé a nepřímé. Přímé daně platí každá organizace sama za sebe a tato povinnost nemůže být převedena. Existuje však výjimka u daně z příjmů ze závislé činnosti (Krechovská, Hejduková a Hommerová, 2018).

- 1) Mezi přímé jsou zařazeny důchodové daně, které jsou vázány na důchody neboli příjmy fyzických nebo právnických osob. Vedle důchodové daně existují majetkové daně a daň silniční. Do majetkových daní patří daň ze získání nemovitosti a daň z nemovitých předmětů.

- a) Daň ze získání nemovitých předmětů znamená dosažení nemovitosti za úhradu. Daň se platí i při směně nemovitých věcí.
- b) Daň ze staveb a daň z pozemků označujeme jako daně z nemovitých předmětů. Poplatníkem daně z pozemku je mimo jiné i právnická osoba, které je umožněno užívat vypůjčený pozemek.

Pouze vlastník platí daň ze staveb a jednotek. Pokud se jedná o stavbu či jednotku ve vlastnictví státu, pak plátcem daně může být i právnická osoba, která má oprávnění užívat tuto stavbu či jednotku. V případě nájmu platí daň nájemce, pokud se jedná o pronajatý nebytový prostor.

- c) Silniční daň je placena v případě, že nezisková organizace vykonává hlavní nebo vedlejší aktivity, které musí být zdaněny, a organizace používá k podnikání vozidlo. Silniční daň podléhá podmínkám stanoveným zákonem č. 16/1993 Sb.
- 2) Nepřímé daně rozdělujeme na spotřební daň a na univerzální daň, která bývá uvedena jako DPH.

Daň z příjmů

Daň z příjmů je vybírána od obchodních společností, fyzických i právnických osob. Pro neziskový sektor je zdanění příjmů administrativně náročnější a celkově má rozdílný postup.

Nadační fond se řadí mezi veřejně prospěšného poplatníka, kdy při roční uzávěrce musí být přehledně rozděleny příjmy, které podléhají zdanění, nepodléhají zdanění a které mají daňové úlevy. To je legislativní ustanovení, které umožní výpočet základu daně a finální výpočet daně.

Veřejně prospěšný poplatník v rámci své hlavní činnosti nepodniká. Součástí je nadační fond, který mimo jiné splňuje podmínku z § 17a ze zákona o daních z příjmu. Veřejně prospěšný poplatník zdaňuje veškeré příjmy kromě investičních dotací, což se označuje jako široký základ daně. V případě, že jsou zdaněny příjmy z příspěvků, dotací a příjmy s výjimkou ztrátových nepodnikatelských aktivit, mluvíme o úzkém základu daně (Pelikánová, 2018).

Nadační fondy patří mezi poplatníky, kteří užívají úzký základ daně právě proto, že se jedná o veřejně prospěšného poplatníka, který se v rámci hlavní činnosti zaměřuje na dobročinné a charitativní aktivity (Kryšková, 2019).

V rámci úzkého základu daně musí organizace v účetnictví rozdělit příjmy a výnosy z hlavní a případně vedlejší činnosti (Dobrozemský a Stejskal, 2017).

Rovnice 2 - Výpočet základu daně (Pelikánová, 2018) UPRAVENO

$$\text{Základ daně} = VH + ZZD - SZD - OZD$$

VH vyjadřuje výsledek hospodaření, *ZZD* vyjadřuje jednotky zvyšující základ daně, *SZD* vyjadřuje jednotky snižující základ daně a *OZD* vyjadřuje odpočty od základu daně (Pelikánová, 2018).

Základ daně vychází z výsledku hospodaření viz rovnice č. 2. *VH* se musí podle pravidel úzkého základu daně přehledně zanalyzovat rozdělením nákladů a výnosů za hlavní a vedlejší aktivitu (Dobrozemský a Stejskal, 2017).

Daň z příjmu se pro veřejně prospěšného poplatníka skládá z příjmu z reklamy, ze členského příspěvku, z příjmu z úroku a z nájemného nestátního majetku (Československo, 1992). Naopak součástí daně z příjmu nejsou dotace či příspěvky ze státních veřejných rozpočtů (Krechovská, Hejduková a Hommerová, 2018). Podle § 18a zákona č. 586/1992 Sb. nebudou součástí ani ztráty z hlavní nepodnikatelské činnosti. Ztrátou se zde rozumí příjmy nižší než výdaje (Československo, 1992).

Pro organizace, které vedou jednoduché nebo podvojně účetnictví, existují daňové rozdíly. Pouze příjmy a výdaje neziskových organizací, které účtují v systému jednoduchého účetnictví, podléhají zdanění. Pokud organizace užívá podvojně účetnictví, pak se zdaňuje rozdíl mezi výnosy a náklady a dochází k časovému uspořádání těchto položek.

Příjmy z darů, které se uplatní na stanovený účel, nepodléhají zdanění a dary nejsou nijak časově limitované (Pelikánová, 2018). Hodnota daru může být při dodržení podmínek darování odečtena od základu daně darujícího (Kryšková, 2019).

Doplňková činnost může u organizace s úzkým základem daně způsobit daňovou ztrátu.

Do určité výše zisku nadačního fondu dochází ke zproštění některých správních poplatků. (Pelikánová, 2016).

DPH

Podle § 2 zákona č. 235/2004 Sb. se zdaňuje zboží a služby, které byly poskytnuty za úhradu, daní z přidané hodnoty (Kryšková, 2019).

Poskytování zboží a služeb je oproštěno od DPH s možností odpočtu daně i bez možnosti odpočtu daně. Veškeré tyto případy jsou popsány v § 51 – § 71 zákona č. 235/2004 Sb. (Pelikánová, 2016). Mimo jiné zde patří výchova, vzdělávání, sociální podpora a pomoc (Dobrozemský a Stejskal, 2016).

Osoby, které nejsou plátcí DPH a nemají nárok na odpis daně, se nemusí hlásit k registraci DPH (Pelikánová, 2016).

Dary, které jsou vybrány formou veřejných sbírek, nemusí být podloženy darovací smlouvou. Pokud si však dárci bude odepisovat dar z daní, potřebuje tuto smlouvu.

Pokud nezisková organizace zajistí reklamu darující firmě, smlouva darovací se transformuje na smlouvu o reklamě (Boukal, 2013).

2.5 Personalistika nadačního fondu

Každý podnik funguje na čtyřech základních pilířích: financích, materiálu, informacích a lidech (Dohnalová a kol., 2015).

V manažerském pojetí je kvalitní lidský zdroj brán za konkurenční výhodu. Lidé jsou nenahraditelným zdrojem a hnacím motorem pro správný chod a růst organizace, a to u neziskových organizací platí dvojnásobně (Bejtkovský, 2021b; Dohnalová a kol., 2015).

Neziskové organizace většinou nemají vytvořeny personální rezervy, a proto každou ztrátu v kolektivu výrazně pociťují. Stejně kvalifikovaného zaměstnance už pravděpodobně organizace nikdy nenajde. Na druhou stranu bývá kolektiv utužován přátelskými a blízkými vztahy, které podporují vyšší aktivitu i navzdory nižší mzdě (Bejtkovský, 2021b).

Lidé zaměstnaní v neziskových organizacích bývají pozitivně naladěni a pracují s dobrým úmyslem. Často těmto lidem chybí dostatečná kvalifikace. Kvalifikované pracovníky např. pro management, HR, marketing apod. občas není možné zajistit. Hlavním důvodem je nízká úroveň mezd na rozdíl od ziskových firem (Novotný a Lukeš, 2008). Proto se neziskové organizace snaží zaměřit na motivaci zaměstnanců, kteří by označili vykonávanou práci za zajímavou.

U neziskových organizací je běžná flexibilní pracovní doba, a to je dobrým stimulem pro potenciální zaměstnance, ale není to nutně pravidlem. Naopak je vyhovující uzavírat pracovní smlouvy na dobu určitou nebo pracovní dohody. Organizace musí mít na paměti, jak vysoké jsou náklady na mzdy zaměstnanců a s jakou finanční nejistotou vchází

do nového hospodářského roku. Nevýhodou pracovních svazků na dobu určitou je demotivující pocit lidí, kteří potřebují v zaměstnání cítit nějakou jistotu.

Každý podnik nad 25 zaměstnanců by měl mít určitý podíl znevýhodněných zaměstnanců. Patří sem etnické menšiny, dlouhodobě nezaměstnaní, zdravotně postižené osoby atd. Pro splnění této podmínky jsou nejčastěji oslovovány zdravotně postižené osoby. Dlouhodobě nezaměstnaní jdou nejlépe sehnat na Úřadu práce.

Pro personální marketing organizace je důležité udržovat v povědomí jméno organizace, spokojenost stávajících zaměstnanců a kladné ohlasy příjemců služeb.

2.5.1 Možnosti hledání uchazečů

Neziskové organizace hledají pracovní sílu na vnitropodnikovém trhu výběrem z vlastních řad, kde nabídku může využít stálý zaměstnanec nebo dobrovolník. Pozitivní je rychlé obsazení potřebné pozice a velmi dobrá motivace pro ostatní zaměstnance, kteří vidí možnost kariérního růstu. Vnější podnikový trh je alternativním zdrojem zaměstnanců, ale tady je hledání časově a finančně náročnější.

Základem dobré propagace jsou kvalitně zpracované webové stránky, které předkládají informace potenciálním uchazečům, kteří by se zde měli dozvědět vše o organizaci a jejím poslání. Uchazeči by zde měli nalézt volná pracovní místa s popisem dané pozice. Je nutné u nabízené pozice uvést kontakt, na který se uchazeči mohou obracet.

Inzeráty v tisku, časopise, na sociálních sítích, ve školních prostorech, u spřátelených organizací jsou stále pro neziskové společnosti levnou možností inzerce. Příkladem je profesní síť LinkedIn, kde se nachází nabídky a poptávky pracovních pozic. Obě strany zde mohou získat základní informace.

Pro neziskové organizace není často finančně výhodné využívat personální agentury. Naopak dobrým zdrojem je doporučení stávajícího zaměstnance, který většinou navrhne vhodného kandidáta z důvodu, že si nechce poškodit dobré jméno a narušit pracovní atmosféru v kolektivu.

U neziskových zařízení nebývají uvedeny podmínky pro přijetí. Aby se zjistilo, zda je kandidát do kolektivu organizace vhodný pro tento typ práce, využívá se pohovor. V dnešním online světě je komunikace jednodušší díky technologiím, proto se převážně využívá online pohovor (Bejtkovský, 2021b; Dohnalová a kol., 2015).

2.5.2 Dobrovolnictví

U většiny NNO je dobrovolnictví nedílnou součástí a je důležité pro vztah s veřejností. Při vyšším počtu dobrovolníků dává o sobě organizace mnohem více vědět, a tím zlepšuje celkový dojem organizace (Novotný a Lukeš, 2008). V roce 2009 tvořili dobrovolníci až 80 % pracovníků neziskových organizací (Dohnalová a kol., 2015). Zároveň se jedná o finančně nenáročnou pracovní sílu. Dobrovolníci osloví klienty stejné věkové skupiny, a tím získávají nové kontakty pro organizaci. Dobrovolníci bývají více zapálení pro věc než pracovníci ze ziskových firem (Novotný a Lukeš, 2008).

Za tuto činnost dobrovolníci nedostávají mzdu, ale získávají pocit součinnosti na společném díle. Protože skutečnou odměnou není finanční ohodnocení, je pro ně přínosem získávání nových poznatků, dovedností do budoucí praxe a schopnost operativně se rozhodovat (Drucker, 1994; Novotný a Lukeš, 2008).

Dobrovolníci mohou zastávat administrativní či pomocné práce a stejně tak mohou být experty v oboru (Novotný a Lukeš, 2008). Neméně důležitým přínosem je zajištění většího množství služeb organizace nebo umožnění kvalifikovaným zaměstnancům zaměřit se na to, co je aktuálně nezbytné pro další rozvoj organizace. Dobrovolníkem se může stát i bývalý uživatel služeb organizace, který přináší originální přístup k práci a má zpětnou vazbu o poskytnuté službě.

Dnes je na vzestupu expertní dobrovolnictví, kdy neziskové organizace oslovují firmy, které směřují své zaměstnance k dobrovolnické činnosti v podobě odborných zkušeností a znalostí pro neziskové organizace. Pro podporu image ziskové firmy to může být dobrá forma propagace (Dohnalová a kol., 2015).

Z ekonomického hlediska dobrovolnická práce produkuje hodnoty, které ovlivňují HDP v rámci hospodářské politiky. Nevyčíslení hodnoty vytvořené dobrovolníky se odráží v hrubém podhodnocení rozsahu ekonomické aktivity v národních statistikách.

Velká část dobrovolníků se nachází v sektoru sociálních služeb, zde totiž často dobrovolnictví buduje sociální kapitál (Seaman a Young, 2018).

Dobrovolnictví může mít formu jednorázové činnosti, dlouhodobějšího programu nebo se může jednat o dobrovolnickou službu. V každé formě dobrovolnictví zajišťuje pro zařízení určité přínosy jako lepší prestiž, nové náměty a přístup, finančně příznivý zdroj práce a nové možnosti získání dalších dobrovolníků či dárců. Celý průběh může skončit získáním placeného místa (Novotný a Lukeš, 2008).

Organizace dobrovolníkovi dává možnost seberealizace, možnost nabrat zkušenosti a získat kontakty, které bude moci využít v budoucí praxi (Novotný a Lukeš, 2008). V dobrovolnictví je nezbytný koordinátor neboli manažer dobrovolníků, který zajistí dohled a rozdělování úkolů mezi dobrovolníky. Mimo jiné zajistí plynulou koordinaci dobrovolníků a placených zaměstnanců a tento úkol nemusí být vždy snadný (Bejtkovský, 2021b). Manažer je příkladem nepřímé nákladové položky dobrovolnické činnosti. Náklady jsou vynaloženy například na zaučení dobrovolníků, supervizi, školení a pomůcky. Patří sem i náklady za administrativní činnost ohledně dobrovolnických pracovníků (Dohnalová a kol., 2015).

Z důvodu vyšší fluktuace dobrovolníků, a tedy opakovaným nákladům na náborů a zaučení, může dojít k situaci, že nepřímé náklady na dobrovolníky se pohybují ve vyšších číslech než na placené zaměstnance.

Někteří dobrovolníci odchází kvůli vysokému věku, jiní kvůli nenadálé životní situaci, která jim nedovoluje pokračovat v dobrovolnictví. Existují i důvody ukončení dobrovolnických aktivit, kvůli předchozím špatným zkušenostem. V posledních letech je nedostatek dobrovolníků kvůli nedostatku jejich volného času (Novotný a Lukeš, 2008).

Základní pozitiva dobrovolnictví pro dobrovolníka je návrat do pracovního procesu po dlouhodobé nezaměstnanosti, společenská angažovanost a narušení sociální izolace (Dohnalová a kol., 2015).

2.6 Financování nadačního fondu

Běžné náklady na provoz, mzdy a obecný chod organizace musí být vedeny odděleně od nadačních příspěvků, aby byla zajištěna přehlednost (Frištenská a kol., 2013).

Principem financování NNO je zejména využití více zdrojů financí. Mohou to být peněžní i nepeněžní dary, dále to mohou být přímé zdroje (dary) nebo nepřímé zdroje (informace, dobrovolnická činnost) (Pelikánová, 2016).

Mezi další formy získávání finančních zdrojů jsou zahrnuty dobročinné společenské a komunitní akce, prodej zboží a služeb, SMS dárcovství, sbírky a v posledních letech velmi často skloňované online dárcovství (Krechovská, Hejduková a Hommerová, 2018). Nabízí se také podpora ze strany firem a podnikatelů (Novotný a Lukeš, 2008).

Neziskové organizace mají často nedostatečné provozní rezervy, které je ve finanční tíži nutí omezovat služby a propouštět zaměstnance (Seaman a Young, 2018).

2.6.1 Vlastní zdroje

Může se jednat o zdroje z hlavní nebo z vedlejší činnosti (Kozubíková, Dvorský a Gavurová, 2021). Vlastní financování organizace je postaveno na získávání příjmů z aktivit samotné organizace (Boukal, 2013).

Jedná se o schopnost sama sebe financovat – prodejem vlastních výrobků či služeb (Pelikánová 2016), dále ziskem z poplatků za členství a příjmem z pronajatých hmotných nebo nehmotných majetků (Boukal, 2013). Dále sem patří příjmy ze sbírek nebo loterií (Šimková, 2012).

Vlastní finance může organizace použít podle svého úsudku. Darující mají větší chuť věnovat dar, pokud vidí úsilí organizace získat vlastní finance. To má neméně důležitý vliv na uchazeče o zaměstnání, kteří toto úsilí mohou také vnímat (Pelikánová, 2016).

2.6.2 Veřejné zdroje

Největší část finanční podpory přichází ze státní správy, jenže se na tento typ podpory nelze spolehnout, protože přibližně necelých 20 % neziskových organizací nedostává od státu žádné zdroje. Naopak existují organizace, které jsou plně finančně podporovány státní správou (Novotný a Lukeš, 2008). Nevýhodou je, že se státními dotacemi nemůže organizace flexibilně naložit podle vlastního rozhodnutí (Pelikánová, 2016).

Oblast sportovních a kulturních aktivit spolu s oblastí sociálních služeb v rámci neziskových organizací může získat největší podíl finančních zdrojů od státu, tedy z rozpočtů krajů a obcí. Rozpočty státu bývají mezizastávkou v cyklu financí, jelikož původ těchto peněz může pocházet z nadací a nadačních fondů (Synek a Kislingerová, 2015).

2.6.3 Fundraising

Fundraising je systematické zajištění financování organizace z různých finančních i nefinančních zdrojů. Bývá kromě veřejných rozpočtů hlavním zdrojem financí u neziskových organizací. Stejně jako jiné kroky v NNO je i fundraising postavený na strategii a plánování.

U malých NNO se marketingem a fundraisingem zabývají vedoucí složky organizace, ale u rozvinutých organizací je praktičtější využívat kvalifikovanou osobu neboli fundraisera. Fundraiser může být interní nebo externí. Interní fundraiser je trvalý zaměstnanec v organizaci, externí fundraiser bývá najímaný přímo na konkrétní zpracování projektů.

Pro začínající organizaci je výhodnější variantou externí fundraiser, i když se to v praxi moc neobjevuje. Pro organizaci je jednodušší výměna externího fundraisera než interního. Na druhou stranu externí fundraiser většinou nevyvíjí patřičný zápal pro poslání organizace, což se pak odráží i na jeho práci. Zde se více vyplatí, aby se lidé ve vedení organizace spolupodíleli na fundraisingu, i přes možnost nedostatečné pozornosti na jejich primární práci. Základní požadavky organizace na fundraisera jsou vědomosti z oboru finančních zdrojů a dostatečné množství kontaktů.

Pro účely dobrého fundraisingu by měla být správní rada sestavena ze známých osobností, které mohou přitáhnout k organizaci pozitivní ohlasy. Oni sobě i organizaci zajišťují patřičnou reklamu. Bohužel většina takových členů správní rady berou tuto funkci za formální a pro organizaci nezajišťují aktivně zdroje. Členové se kvůli své vytíženosti často nezúčastňují zasedání rady, a proto se tedy nemohou podílet na vývoji organizace (Boukal, 2013).

Druhy fundraisingu:

- Hlavní zdroj financování neziskových organizací bývá právě dobročinnost jednotlivců, kteří zajišťují dobrovolnickou činnost, dary, příspěvky na veřejné sbírky apod. Minimálně polovina dárců se podruhé nerozhodne darovat stejné organizaci. Proto je nutné podporovat opakované dárcovství, jelikož posílení možností získávat finanční prostředky, může mít velký dopad na přežití a efektivní fungování organizace (Kim, Gupta a Lee, 2021; Pelikánová, 2016).

Dary peněžního nebo věcného charakteru jsou poskytovány bez očekávání odměny. Darovací smlouvy mají specifické náležitosti a nezbytným základem každé darovací smlouvy je uvedení daru jako finanční, movitý nebo nemovitý dar. Součástí musí být písemné doložení, že se skutečně jedná o bezúplatný dar a příjemce daru souhlasí (Dobrozemský a Stejskal, 2017).

Také sponzoři mohou být jednotlivými dárci a darem může být označena i služba (Šimková, 2012; Frištenská a kol., 2018).

- Nadace a nadační fondy poskytují nadační příspěvky.
- Firmy podporují ve formě sponzoringu, dobrovolnictví firemních zaměstnanců nebo propůjčení zaměstnanců (Pelikánová, 2016).

Příkladem nefinančního příspěvku firmy pro NNO může být zdarma poskytnutá plocha pro reklamu na internetových stránkách, v časopise nebo v novinách. Je zde vidět propojení s marketingem, kdy organizace musí jasně vysvětlit své poslání, které

by mělo oslovit dárce, který při úspěšném procesu investuje opakovaně (Boukal, 2013).

Kooperace neziskové organizace a ziskové firmy je označováno jako firemní dobrovolnictví, které může mít podobu firemního školení, při kterém zaměstnanec ziskové firmy vypomáhá neziskové organizaci a zároveň dostává mzdu (Novotný a Lukeš, 2008).

Poděkování dárci je jednou z klíčových zásad fundraisingu (Boukal, 2013). Poskytnout dárci zprávu, jakým stylem je nakládáno s jeho příspěvkem, je stanoveno v § 21 zákona o nadačních fondech (Česko, 2002a). Tato zpráva musí být dárci doručena nejpozději do dvou týdnů, a to zejména kvůli možnosti daňové úlevy. Nikdy se nesmí stát, aby dárce vyžadoval potvrzení o daru opakovaně. V té chvíli se přestává vyvíjet jakýkoli vztah mezi organizací a dárce (Boukal, 2013).

2.7 Marketing nadačního fondu a postavení na trhu

Marketing může být jednoduše definován jako komunikace se zákazníkem, která je postavena na poznávání potřeb klientů (Krechovská, Hejduková a Hommerová, 2018).

Marketing NNO se zaměřuje zejména na místa, kde může perspektivní dobrovolníky najít a získat je do svých řad. Dále se soustředí na propojení vedení se zaměstnanci a dobrovolníky, především na komunikaci, reklamu a šíření povědomí o organizaci (Kryšková, 2019).

Marketing je v neziskovém sektoru většinou zaměřený na zajišťování služeb, které je nezbytné poskytovat kontaktním způsobem ke klientovi. Marketing vždy musí směřovat na cílovou skupinu a její potřeby (Šimková, 2012). Často je marketing a propagace neziskových organizací zaměřován nejvíce na duševní pocity – negativní pocity (lítost, provinění...) nebo pozitivní pocity (radost, soucit...) (Hyánek, 2011).

Propagace se dělí na reklamu, komunikaci a vztahy s veřejností. Komunikace je důležitá nejen mezi organizací a dodavateli statků, mezi klienty a zaměstnanci, mezi managementem a zaměstnanci, ale také mezi organizací a médii (Zlámal, 2009).

Základem dnešní doby je komunikace s veřejností. Čím víc sdělíme informací, tím více jsme vidět, proto je praktické vytvořit pro organizaci webové stránky. Nejdůležitější je jejich obsah, ten se skládá ze seznámení veřejnosti s činností neziskové organizace (proč a na co darovat), jednotlivých variant darování a kontaktu na neziskovou organizaci (Boukal, 2013).

Formy oslovení individuálních dárců

Řadí se zde komunikace po sociálních sítích v podobě kampaně pro oslovení prvodárců. Výhodou je rychlá komunikace, která osloví velkou spoustu lidí.

Také zde patří osobní oslovení mailem či dopisem, který je adresován danému člověku. Osobnější je telefonický hovor, ale nevýhodou je časová a finanční náročnost.

Velmi osobní formou, však časově náročnou, je uspořádání sbírky. Organizace se dostává do podvědomí široké veřejnosti.

Naplánování konkrétní schůzky s případnými či aktuálními dárci se též zařazuje mezi formy oslovení.

Plánování benefičních programů jako jsou koncerty, sportovní projekty a divadelní akce patří mezi další varianty oslovení. Zde je důležité dodržet body:

- Správné načasování akce – předejít překrývání více akcí přes sebe
- Plánování akce s dostatečným časovým předstihem
- Účelný program s různorodými aktivitami během celé akce
- Propočítat reálné výdaje akce
- Náležitá propagace organizace během programu (Boukal, 2013)

Výzkum v časopise Journal of Marketing zkoumá výzvy a příležitosti neziskového sektoru. Podle výzkumu jsou dárci častěji ženy, zatímco členové organizací jsou častěji muži. V průběhu pětiletého období přešla více než polovina jednotlivců na opakované dárcce (Kim, Gupta a Lee, 2021).

Marketingové strategie

Pro vznikající organizace se doporučuje soustředit se na jednu strategii, jeden cíl, a veškeré možné zdroje použít na jeden pravděpodobně úspěšný projekt. Strategii může být zaměření se na jednu oblast/město s různou variací služeb v oboru organizace.

Každá organizace potřebuje jedinečnou nabídku služeb podle požadavků klientů. Následně z toho může vyjít nová služba. Obvykle je základní návrh jedné či dvou služeb, které se postupem času odlišují od konkurence a stávají se originální. Například Google je prvotřídní systém vyhledávání informací. Organizace může získat konkurenční výhodu nabízením relativně úzké produktové řady zaměřením se na cílový segment trhu (Hillestad a Berkowitz, 2013).

Správným cílem není dosahovat uspokojení potřeb zákazníků, ale dopředu předpokládat, jaké jejich potřeby jsou. Je dobré uspokojení realizovat mnohem dříve, než si sám trh uvědomí, co zrovna teď chce. Reakce trhu bývá opožděná, ale díky digitální orientaci světa se reakce na poptávku zrychluje, proto jsou potřeby uspokojovány mnohem rychleji. Musí se tedy sledovat nejen spokojenost spotřebitelů, ale i počet nových spotřebitelů, a musí se rozšiřovat povědomí o organizaci v médiích.

Je velmi důležité udržovat spojení nejen s klienty a firmami, ale i jinými neziskovými organizacemi – toto bychom nazvali networking, to znamená být součástí různých asociací. Přitom není nutné, aby byla součástí nějaké organizované skupiny celá organizace, ale stačí jednotlivci např. vedoucí osobnosti organizace (Novotný a Lukeš, 2008).

Zapojení potenciálních dárců do kreativních aktivit pozitivně ovlivňuje jejich chování při darování, tj. pravděpodobnost darování (ne)finanční podpory. Samotné kreativní akce mohou být určitým způsobem nákladné, proto lze udělat poté aukci, kde se budou výrobky dražit.

Zapojením se do tvůrčí činnosti zvyšuje dobrý pocit účastníka, což může vést k velkorysejšímu daru. Zjištěné efekty se však projeví pouze tehdy, když se člověk aktivně zapojí do tvůrčí činnosti (Xu, Mehta a Dahl, 2021).

3 INTERRUPTCE

Mnoho lidí považuje dobrovolnou interrupci za eticky neobhajitelnou (Phalen, 2017). Podle zdravotnické terminologie by se měl vyvíjející se život od 3. do 8. týdne nazývat embryem. Následně až do porodu se bude tento život označovat jako plod (Szczurková, 2022). Z dostupných informací mohou lidé zjistit, jak se nejen v minulém století prováděly „domácí“ interrupce v době, kdy byly nelegální. Ženy se uchýlovaly ke vkládání předmětů do dělohy, navštěvovaly podivné léčitele, nebo se uchýlovaly k fyzickému sebeškození (Cameron, 2018; Stettner a kol., 2017). Legalizace protipotratových zákonů nezabrání interrupcím, ale vede k neprofesionálním a nebezpečně provedeným umělým ukončení těhotenství (Cameron, 2018).

3.1 Druhy umělých přerušování těhotenství

Interrupční péče je základní součástí péče o reprodukční zdraví žen. Farmakologické a chirurgické metody interrupcí se ve světě provádí ve všech obdobích těhotenství, ačkoli se rizika s pokročilostí těhotenství zvyšují. Míra komplikací zůstává srovnatelná mezi jednotlivými metodami (Kapp a Lohr, 2020).

3.1.1 Farmakologická interrupce s mifepristonem a misoprostolem v prvním trimestru

Nejúčinnější postup využívá kombinaci mifepristonu a misoprostolu. Mifepriston je antagonist receptoru progesteronu. Misoprostol je substitutem prostaglandinu. Tato kombinace léčiv je doporučována v pokynech WHO pro bezpečnou interrupční péči od roku 2003.

Výzkum z roku 2020 potvrdil možnost užití této metody do 9. – 10. týdne těhotenství (Kapp a Lohr, 2020). Zároveň platí, že účinnost se s rostoucím gestačním věkem mírně snižuje (Cameron, 2018). Podle konečných výsledků je naprosto nejvhodnější a nejbezpečnější medikace perorálně užít 200 µg mifepristonu a v rozmezí 24 až 48 hodin po užití mifepristonu podat tzv. pod jazyk 800 µg misoprostolu. Při dodržení těchto podmínek byla potvrzena účinnost 96,7 % u 33 846 žen.

Po 10 týdnech těhotenství klesá účinnost kombinovaného režimu pouze s jednou dávkou misoprostolu, takže je nutné dávkování opakovat. Dostupných studií je málo, což odráží skutečnost, že k uměle ukončeným těhotenstvím u většiny žen dochází do 10. týdne těhotenství (Kapp a Lohr, 2020).

Misoprostol se užívá také při léčbě žaludečních vředů a porodnických potíží a je široce dostupný (Cameron, 2018). Na druhou stranu mifepriston není všude dostupný a je registrován pouze v 70 zemích světa. Kde není k dispozici, je nutné k vyvolání interrupce použít samotný misoprostol (Kapp a Lohr, 2020).

3.1.2 Interrupce ve druhém trimestru

Přestože je chirurgická interrupce ve druhém trimestru (po 12. týdnu) pomocí dilatace a kyretáže (D&E) doporučeným a dostatečně bezpečným postupem, v mnoha částech světa neexistuje dostatek vyškolených odborníků. Dilatací rozumíme rozšíření děložního hrdla a kyretáž je dočistění dělohy. V některých evropských zemích, jako je Švédsko a Skotsko, jsou interrupce ve druhém trimestru prováděny s použitím mifepristonu a misoprostolu (Cameron, 2018).

Po 13. týdnu těhotenství jsou interrupce pouze s misoprostolem účinné při opakovaných dávkách tohoto léku. Zde zmíněná studie zahrnovala ženy od 13. do 20. týdne těhotenství v sedmi zemích. Výzkum prokázal, že 94 % žen, které užily misoprostol vaginálně, vyloučily plod během 48 hodin.

3.1.3 Chirurgická interrupce

Metody chirurgické interrupce zahrnují odsátí neboli aspiraci dělohy a dilataci s kyretáží (D&E). Aspirace dělohy se provádí manuálním neboli ručním, nebo elektrickým vakuem.

Ke kyretáži dělohy jsou dostačující odsávací techniky až do 14. týdne těhotenství. Při vyšším stupni těhotenství bezpečné odstranění rostoucího plodu vyžaduje složitější přípravu děložního čípku a použití kombinace kleští a odsávání k odstranění plodu. Metoda D&E se používá od 14. týdne až do 26. týdne těhotenství.

Odsátí dělohy je bezpečnější a méně bolestivé, než starší technika dilatace a ostré kyretáže, a proto je nejrozšířenější a nejpoužívanější interrupční metodou v prvním trimestru těhotenství.

U obou forem odsávání je děloha vyprázdněna pomocí tuhé nebo pružné plastové kanyly zavedené přes děložní hrdlo a připojené ke zdroji vakua. Během manuálního postupu je vakuum vytvořeno ručním plněním stříkačky o objemu 60 ml, zatímco u elektrické pumpy je vytvořeno vakuum elektrickým zařízením.

Manuální metoda je oproti elektrické metodě méně nákladnější, doba zákroku bývá o 30 sekund delší a z důvodu menší bolestivosti bývá ženami více upřednostňována (Kapp a Lohr, 2020).

Analýzy ukázaly, že podání preventivních antibiotik během chirurgické interrupce je efektivní postup pro snížení rizika infekce po interrupci. V literatuře je uvedeno snížení až o 50 %. Optimální režim antibiotik zůstává stále nejasný (Cameron, 2018).

Jak se zvyšuje gestační věk těhotenství, je vyžadován složitější chirurgický zákrok.

Procedura obvykle trvá 10 až 25 minut a po krátké rekonvalescenci se ženy ještě tentýž den vrací domů.

Výhody a nevýhody jednotlivých typů umělých ukončení těhotenství a preference

Ženám by měla být nabídnuta možnost výběru mezi jednotlivými metodami interrupcí, aby se mohly rozhodnout, kterou upřednostní. Tím u žen dosáhneme nejoptimálnějšího pocitu přijatelnosti interrupce.

U chirurgické interrupce se předpokládá krátké trvání procedury, nízká míra komplikací a na zvládnutí bolesti možnost podání léků pro lokální nebo celkovou anestezii.

Ženy, které prodělaly interrupci pomocí farmak, oceňují pocit soukromí, zejména v časných stádiích těhotenství, kdy ženy v lékařském zařízení užijí misoprostol a následně potratí doma. Jedná se o přirozenější proces mimo lékařské prostředí, jehož jedinou nevýhodou je absence dohledu lékaře.

Výsledek studií prokazatelně ukazuje upřednostňování chirurgického zákroku, který je ženami vnímán jako méně bolestivý, rychlejší a méně psychicky traumatizující. Dále byla zaznamenána primárně vyšší spokojenost s chirurgickou interrupční technikou kvůli délce trvání zákroku a bolesti spojené s farmakologickou technikou interrupce. V nejnovější studii je uvedeno, že ženy, které se rozhodly k zákroku D&E, by si chirurgický zákrok všechny vybraly znovu. Z žen, které podstoupily interrupci s pilulkami, by si pouze polovina opět vybrala tuto metodu (Kapp a Lohr, 2020).

3.2 Redukce vícečetných těhotenství

Těhotenské komplikace jsou vyšší u vícečetných těhotenství, přičemž toto riziko roste s počtem plodů. Proto se výzkumy začaly soustředit na vývoj redukce plodu, aby se lépe zvládala vícečetná těhotenství, zlepšilo se prenatální přežití ostatních plodů a snížilo se riziko pro matku.

Nejčastěji k redukcí plodů dochází po asistované reprodukci, kdy selekce zvyšuje šance na zdravé přežití zbývajících jedinců, nebo kdy jeden či více plodů je postižen anomálií.

Při výkonu jsou matka i plod neustále kontrolováni ultrazvukem. Množství aplikované látky je přímo úměrné stáří plodu. Přibližně po 1 až 2 minutách po aplikaci látky srdeční ozvy plodu mizí. Celý výkon trvá přibližně 5 minut. Následnou komplikací mohou být bolesti břicha a po zákroku může žena procházet úzkostnými stavy (Mohammed a kol., 2015).

3.3 Postinterrupční syndrom

Mezi odborníky nebývá tento syndrom označován jako diagnóza, však některé ženy, které podstoupily umělé ukončení těhotenství, popisují tento stav jako velmi reálný a intenzivní. Postinterrupční syndrom z anglického Post-Abortion Syndrome (PAS) se projevuje sníženou aktivitou organizace, narušením příjmu potravy a výčitkami svědomí, které mohou vést k depresivním stavům. U některých žen i mužů to může vést ke stavu, kdy může dojít k výkyvům chování a jednání (krádež dítěte z kočárku). Součástí mohou být psychotické vady nebo narušení sociálního chování.

K takové situaci dochází zejména u žen, které mají doma alespoň jedno dítě. Vyčítají si zpětně rozhodnutí podstoupit zákrok, který ukončil vznikající život (Tancerová, 2020).

Nedávná studie se zaměřila na výskyt PAS u mužů, kteří by podle amerických aktivistů proti interrupcím, měli být stejně vystaveni tomuto syndromu jako ženy. Výzkum tento jev nepotvrdil, a navíc ještě popřel jakoukoli existenci i u žen (Kelly a Gochanour, 2019).

Stejně tak další výzkumy nepodporují existenci postinterrupčního syndromu jako lékařské diagnózy (Berglas a kol., 2017). Hlavním důvodem je nepřesné stanovení příčin daného stavu a individuální průběh syndromu u ženy. Zároveň je pravdou, že ne všechny ženy vnímají syndrom stejně.

Nakonec vědečtí pracovníci uznávají, že výskyt syndromu u žen může způsobit trvalou újmu na zbytek života (Tancerová, 2020).

Hojně se mluví o vlivu interrupce na ženy, které tento zákrok podstupují, ale zároveň se opomíjí vliv na lékaře, specialisty v gynekologii a další přítomné odborníky, kteří jsou přímými svědky strachu a smutku žen. Veřejnost občas tyto specialisty odsuzuje, protože ví, jakou profesi vykonávají (Ozimic, 2005).

3.4 Přístup k interrupcím v ČR a ve vybraných státech světa

Právní a etický pohled je naprosto rozdílný, jelikož každý z nich je postaven na odlišném definování lidského života. Pokud se tedy bavíme o právu, pak by neměl být opomenut § 25 Občanského zákoníku, kde je jasně řečeno, že podle zájmu nově vzniklého života by měl mít právo se narodit (Koubová, 2015).

V dřívějších dobách některé kultury udržovaly mezi lidmi povědomí, že mnohočetná těhotenství nebo slabí potomci nejsou správní jedinci pro dobrý vývoj společnosti, takže bylo velmi pravděpodobné, že mohou být zabiti. Na východě Asie se lidé za tyto děti styděli, ukřývali je a modlili se, aby se už nic „takového“ nenarodilo. Těhotenství bylo kdysi uznáno až v pátém měsíci, takže i interrupce byly prováděny v mnohem pozdějším stádiu, což způsobovalo trvalou neschopnost počít další dítě nebo dokonce smrt žen. Našly se spisy, které dokazují, že provedení interrupcí v minulosti bylo vysoce nebezpečným a nehumánním zákrokem. V pozdějších letech se lidé uchýlovali k odstraňování již narozených dětí. Stejně tak se vždy našli ti, kteří tyto způsoby sprovození ze světa odsuzovali, např. buddhističtí mniši, kteří vyvolávali vidinu mučivého pekelného ohně v těch, kteří se těchto činů dopouštěli (Stettner a kol., 2017).

Mezi evropské státy, kde je přístup k interrupcím jednoduchý, patří například Rakousko, Francie, Belgie, Norsko a Švédsko. Ve většině případů se jedná o povolenou interrupci do 12. – 14. týdne těhotenství (případně do 24. týdne), a to v rámci ambulantního prostředí nebo na klinikách. Jsou státy, které obyvatelkám své země nebo pojištěncům hradí tento zákrok (Countries with easy access, 2018).

Státy Evropy, kde je interrupce právně schválená, ale pro cizinky omezená, je například Španělsko, Finsko, Portugalsko, Dánsko, Německo a Itálie. Filozofie přístupu se v těchto státech výrazně opírá o vliv těhotenství a početí dítěte na duševní a fyzický stav ženy (Countries with restricted access, 2018).

Státy s liberálními zákony mají vyšší míru bezpečných interrupcí než země s omezujícími zákony o interrupcích. Liberalizace zákroků nevede k většímu počtu interrupcí, ale činí je bezpečnějšími, což snižuje náklady na léčbu komplikací. Legalizací interrupcí v zemích jako například Rumunsko, Nepál a Jižní Afrika následoval prudký pokles úmrtnosti žen a komplikací spojených s nebezpečnou interrupcí.

3.4.1 Aktuální situace v ČR

Podle primáře gynekologicko-porodnického oddělení opavské nemocnice Alfréda Dörra umělých ukončení těhotenství ubývá, a to přesto, že je u nás přístup k interrupcím benevolentnější než v některých zemích. Česká republika stojí za myšlenkou podporovat rození dětí, stejně pak nabízí možnost bezpečného ukončení těhotenství. Cílem legální interrupce je především bezpečí žen, které v opačných případech mohou být dohnány do situace provedení interrupce nelegální cestou.

Dobrovolné ukončení těhotenství bez zdravotního odůvodnění je zpoplatněno přibližně částkou pět tisíc korun (Bernardová, 2021).

V České republice je zároveň legislativně ukotveno, že při mnohočetném těhotenství provedeném asistovanou reprodukcí, musí být nadbytek embryí odstraněn z důvodu případných komplikací. Zároveň zde existuje riziko usmrcení všech zbylých embryí. Provádění přerušení vývoje některých embryí u ženy, která podstoupila tuto metodu otěhotnění kvůli neplodnosti, je protichůdné (Řežábek, 2008).

3.4.2 Aktuální situace v Polsku

Jsou státy, které mají velmi striktní interrupční zákony, v rámci Evropy sem patří Polsko. Protipotratový zákon vznikl v rámci rozhodnutí soudu v roce 2020, kdy nastal v Polsku téměř úplný zákaz interrupcí. Interrupce je nyní povolena pouze v případech znásilnění nebo incestu, nebo když těhotenství ohrožuje život matky (BBC, 2021).

Během posledních let se toto téma stalo vysoce kontroverzním – konkrétně od začátku roku 2021 (Indrová, 2021). Mediální publicita prvního případu interrupce mladé ženy rozpoutala prudké nepokoje v Polsku. Ženy hlásají, že mají strach žít v Polsku.

Žena zemřela ve 22. týdnu komplikovaného těhotenství v září 2021 na sepsi (BBC, 2021). Druhý z médií známý případ se stal na podzim 2021, kdy matka sice věděla, že je zde pravděpodobnost, že dítě nemusí být naprosto zdravé, přesto se rozhodla si jej ponechat. Při potížích se dostavila do nemocnice, kde čekala do dalšího dne na péči lékařů. Ti jí totiž řekli, že dokud srdce dítěte bije nebo jeho organismus reaguje, tak mají zákonem svázané ruce. Po smrti plodu bylo tělo ženy natolik vyčerpáno, že organismus ženy selhal při cestě na porodní sál (Indrová, 2021).

Poslední případ, který byl velmi medializovaný, se odehrával v Polsku během Vánoc 2021 a následujícího měsíce. Jednalo se o zdravou ženu, která navštívila před Vánoci nemocnici

s bolestivými potížemi a zvracením. Byla těhotná v prvním trimestru. Během prvních dní v nemocničním prostředí zemřelo jedno z dvojčat a v následujících dnech zemřelo i druhé. Plody byly vyjmuty až pár dní po jejich smrti, poté žena dostala otravu krve a zemřela (Dorazín, 2022).

Ve většině případů jsou osočeni lékaři kvůli včasné neposkytnuté pomoci ze strachu z přísných polských protipotratových zákonů. Polsko mělo jako silně věřící národ vždy jedny z nejpřísnějších interrupčních zákonů Evropy. Skutečnost, že více než 200 000 žen ročně vycestuje ze země kvůli provedení interrupce, dává jasně najevo, že tento zákaz není řešením (BBC, 2021).

Stát nadále pokračuje v protipotratové kampani, kterou podporují i katolické organizace a místní veřejnoprávní televize. Ve společnosti se však najdou i lidé, kteří vidí rozdíly mezi názory na utlačování práv žen a mezi přístupem katolické víry k této problematice (A2larm, 2021).

3.4.3 Aktuální situace v USA

V řadě amerických států v posledních letech byla přijata legislativa, která má podkopat nebo úplně zablokovat přístup k interrupční péči. V jiných státech se snaží práva na interrupce chránit a rozšiřovat. Tyto snahy jsou zvláště důležité, protože státy podnikající kroky k zajištění přístupu k interrupci jsou podřízeny rozhodnutí Nejvyššího soudu, který tato práva na interrupce odsuzuje. V roce 2021 stát Nové Mexiko zrušil zákon o trestné interrupci, který byl zde uzákoněn v roce 1969, a připravil tak cestu pro legalizaci interrupcí ve státě. Podobně i v Kalifornii nebo na Havaji bojují obyvatelé za interrupční práva. Zákonodárci v téměř každém americkém státě předložili zákony, které by omezily přístup k vybrané formě základní zdravotní péče – zákaz konkrétních metod interrupční péče, jako je zákrok D&E.

Pandemie covidu, která představovala největší hrozbu veřejného zdraví několika generací, poukázala na dlouhodobou nefunkčnost zdravotnického systému USA.

Gutmacherův institut, který průběžně sleduje interrupční situaci, zaznamenal v roce 2021 nejvyšší počet omezení interrupcí. Proto byl označen za historicky katastrofální rok pro práva na interrupce (Spitzer a Ellmann, 2021).

3.5 Shrnutí teoretické části

V teoretické části jsou shrnuty základní informace o neziskovém sektoru se zaměřením na nadační fondy a jejich existenci. Zpracováno je i téma interrupcí, protože to má být hlavním cílem organizace – snaha ochránit ještě nenarozený život.

Nestátní neziskové organizace vyplňují mezery v systému řízeném státem, i když si to občané často neuvědomují či nepřipouští. Organizace jsou nedílnou součástí plynulého fungování ekonomiky. Proto jsou v první kapitole této práce popsány základní funkce a druhy nestátních neziskových organizací. Dále jsou zde zachyceny jejich klady i zápory.

Nadační fondy jsou poměrně administrativně náročné z pohledu založení a účetnictví ve srovnání s jinými formami neziskových organizací. Přesto jsou pro plánovaný účel pravděpodobně nejvhodnějším typem. Druhá kapitola se zaměřuje na nadační fond ze všech stran, a to na daňová pravidla, na možnosti financování nadačního fondu i na personální složku organizace se zaměřením na dobrovolnictví. V kapitole je dále uveden souhrn potřebných informací pro založení a vedení nadačního fondu. Hlavní důraz je kladen na přehled účetních povinností organizace a na její marketing, protože na marketingu stojí existence a následné zajištění služeb organizace.

Poslední kapitola teoretické části se zabývá interrupcí neboli umělým ukončením těhotenství. Jsou zde uvedeny informace o metodách ukončení těhotenství a popsány výhody či nevýhody jednotlivých metod.

V závěru kapitoly jsou zachyceny odlišné přístupy států světa, které interrupce podporují nebo zavrhnou. Aktuálně je situace vyhrocena zejména v Polsku a v některých amerických státech. V teoretické části práce je uveden i názor českého lékaře na problematiku interrupcí v České republice.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 ANALÝZA

Každý, kdo zřizuje neziskovou organizaci nechce pouze, aby existovala, ale aby prosperovala. Základní otázkou při plánování zřízení neziskové organizace je vhodný výběr druhu neziskové organizace a provedení rozboru, zda se nějaká organizace v okolí zabývá podobným směrem nebo bude náš záměr originální. V neposlední řadě musíme mít na paměti, jak budeme organizaci financovat.

U neziskové organizace je důležitý zájem lidí, kteří sdílí myšlenku neziskové organizace a kteří organizaci finančně podpoří nebo využijí jejích služeb (Šedivý a Medlíková, 2017).

Cílem této analýzy je získat představu, co by veřejnost očekávala od organizace a zda by o takový typ organizace byl ve Zlíně zájem (Foret a Melas, 2021). Stejně tak je cílem, aby organizace zvažila faktory, které mohou mít dopad na její budoucnost.

Jakým směrem se bude organizace v průběhu let ubírat, závisí na výstupech interní a externí analýzy. Nejdůležitější analýza prostředí se provádí při zakládání nové organizace, kdy se mapuje prostředí uvnitř i vně. První analýza je časově náročná, ale nezbytná pro vytváření strategických a marketingových plánů. Může mimo jiné odhalit mnoho příležitostí pro organizaci, které by mohly zajistit plnění jejího poslání. Výzkum poskytuje informace, na kterých je postaven celý plán. Pokud by analýza byla nedostatečná, nepravdivá či neúplná, projeví se to při realizaci projektu. Výzkum je postaven zejména na kladení správných otázek, doptávání se a naslouchání. Účelem výzkumu je mimo jiné odhalit marketingové příležitosti a hrozby, stejně tak silné a slabé stránky organizace (Hillestad a Berkowitz, 2013).

Výzkum této práce bude založen na analýze makroprostředí, analýze mikroprostředí, dále na kvantitativním a kvalitativním výzkumu.

4.1 Analýza makroprostředí – PEST analýza

Musíme vědět, co okolí chce a potřebuje, čím může organizace přispět jednotlivcům či celé společnosti, aby se něco změnilo a zlepšilo (Novotný a Lukeš, 2008). Makroprostředí je definováno vnějším okolím organizace, které nemůže být organizací ovlivněno (Bejtkovský, 2020).

Metodou PEST se prozkoumává, jak může okolí ovlivnit organizaci z politicko-právního či legislativního (P), ekonomického (E), sociálně-kulturního (S) a vědecko-technologického

hlediska (T). Jednotlivá hlediska by měla být v analýze zmíněna nejen kvůli současnému vlivu na organizaci, ale i kvůli vlivu budoucímu (Boukal, 2013).

V literatuře je možno se setkat s různými formami této analýzy jako STEPE, PEST, PESTE, PESTLE, STEP, STEEPLE, SLEPT, PESTEL (Bejtkovský, 2020).

4.1.1 Politicko-právní hledisko

Pro každou vznikající organizaci je politická stabilita základním předpokladem pro zahájení činnosti.

Statistika organizací ve Zlínském kraji

V Bystřici pod Hostýnem, Holešově, Vizovicích ani Valašských Kloboucích se nenachází žádná zařízení poskytující sociální poradenství. Jedno centrum se nachází v Uherském Brodě, Luhačovicích, Otrokovcích a Rožnově pod Radhoštěm. V Uherském Hradišti se nachází dvě zařízení. V Kroměříži a Valašském Meziříčí se nachází tři zařízení a ve Vsetíně jsou zaregistrována čtyři zařízení. Ve Zlíně se nachází nejvíce – celkem osm sociálních poraden.

Jen ve Zlíně je zaregistrováno zařízení pro krizovou pomoc, v žádných jiných obvodech obce s rozšířenou působností se tato centra nenachází (Statistiky, 2020).

Byly ověřeny hypotézy ohledně vzájemného vztahu výše platu na obyvatele vzhledem k počtu neziskových zařízení ve státě. Nebylo potvrzeno, že by vyšší výdělek způsobil snížení počtu neziskových organizací v zemi.

Většina neziskových organizací nemusí sledovat poptávku, jelikož se řídí finanční nabídkou dárců a zákony daného státu (Hyánek, 2011). Je důležité sledovat neustálý vývoj legislativy a nových předpisů (Novotný a Lukeš, 2008).

Legislativa

Nadace a nadační fondy se před rokem 2014 řídily zákonem č. 227/1997 Sb. o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (zákon o nadacích a nadačních fondech) (Merlíčková Růžičková, 2013). Od roku 2014 se nadace a nadační fondy řídí novým občanským zákoníkem a zákonným opatřením Senátu zákonem č. 344/2013 Sb., o změně daňových zákonů (Česko, 2013b). V občanském zákoníku jsou fundace definovány v § 303, 304, 305 a právní podmínky jsou sepsány v § 394 – § 401 (Česko, 2012).

Nezbytnosti, které se musí objevit v nadačním rejstříku o daném nadačním fondu jsou popsány v § 31, 32, 33, 34 zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob (Česko, 2013a).

Pro legální poskytování sociálních služeb je nezbytná registrace poskytovatele na krajském úřadě, pod který spadá sídlo organizace. Podmínky úspěšné registrace jsou sepsány v § 79 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Nezbytné součástí písemné žádosti jsou uvedeny v § 79 odst. 5 písm. d) bodech 1-10 téhož zákona (Česko, 2006).

Účetní legislativa

- Zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví
- Vyhláška č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví (Československo, 1991; Česko, 2002a; 2002b)
- Vyhláška č. 325/2015 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které vedou jednoduché účetnictví
- Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro určité účetní jednotky (Česko, 2009)

Daňová legislativa

- Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád
- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů
- Zákon č. 16/1993 Sb., o silniční dani
- Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty
- Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních (Krechovská, Hejduková a Hommerová, 2018)

Personalistika

- Zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů (Česko, 2019)

Interrupční zákony

Každá gravidní žena má nárok na vyšetření a má právo využívat pravidelné kontroly v průběhu těhotenství, jak je stanoveno legislativou (Bernardová, 2021). Stejně tak má právo

na umělé ukončení těhotenství, a to podle zákona č. 66/1986 Sb., o umělém přerušení těhotenství. V případech přerušení těhotenství ze zdravotních důvodů je povinnost dodržet vyhlášku č. 75/1986 Sb., která upravuje zákon o umělém přerušení těhotenství (Česko, 1986a; 1986b).

Politická situace

Během února 2022 začala v našich uších rezonovat válka na Ukrajině, i když stále čteme o bojích na Středním východě už desetiletí. Nyní si však i Česko uvědomilo, že svoboda není tak samozřejmá a nebezpečí je blízko. Ruská armáda útočí jak po zemi, tak ze vzduchu (iRozhlas, 2022). Válka v rámci Evropy může v dnešní době vyspělých technologií a nadčasových zbraní znamenat ohrožení všech, a to i těch, kteří nejsou přímou součástí bojů.

4.1.2 Ekonomické hledisko

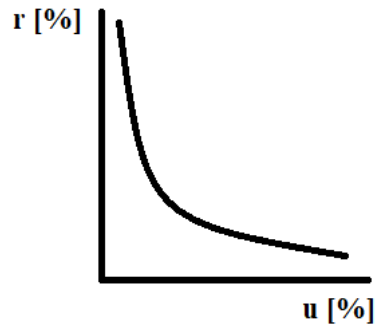
Obecné ekonomické proměnné vstupují do neziskového sektoru a občas mohou narušit chod organizace a její finanční zdraví (Seaman a Young, 2018).

Stejně tak platí, že ekonomická situace ženy či rodiny může ovlivnit rozhodnutí, zda se rozhodnou pro ukončení těhotenství či ne.

Inflace

Inflace ukazuje, jak se v jednotlivých sledovaných obdobích může měnit průměrná cenová hladina (Soukup, Pošta, Neset a Pavelka, 2018). Inflace za rok 2021 se v průměru pohybovala na hranici 3,8 % (Inflace, spotřebitelské ceny, 2022). Hodnota inflace nastavuje skutečnou cenu peněz a upravuje kupní sílu. Vyšší inflace vyvolává pocit u lidí, že mají více peněz, ale síla a množství statků, které by si za peníze pořídili, je menší (Soukup et kol., 2018). Inflace má sociální následky a velký vliv na ekonomickou rovnováhu, protože ceny obecně rostou spolu s vyššími příjmy. Česká Národní banka má jako jeden z cílů nastavenou inflaci 1 až 3 %. Majitelé nemovitostí se snaží proti inflaci zabezpečit, proto ceny navyšují. S cenou běžného zboží rostou i ceny stavebních materiálů, což může mít dopad na rozhodnutí partnerů např. při založení rodiny.

Mezi inflací a nezaměstnaností funguje substituce. Se snižující se inflací roste nezaměstnanost a zároveň klesající nezaměstnanost tlačí inflaci vzhůru.

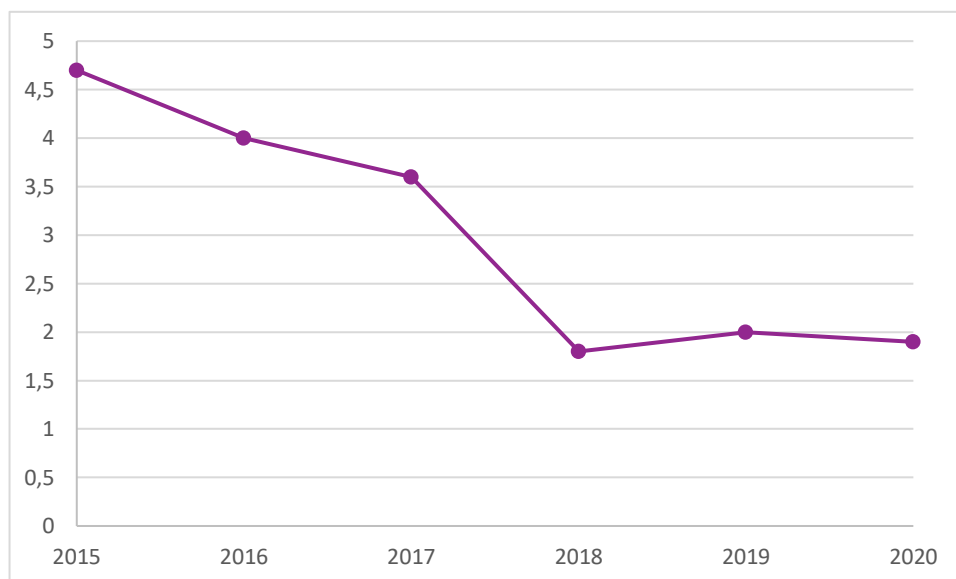
Obrázek 1 - Philipsova křivka (Dohnalová, 2021) UPRAVENO

Během krátkého období může stát ovlivňovat tyto veličiny, ale z dlouhodobého hlediska stát vliv nemá a existuje pouze přirozená míra nezaměstnanosti. Tento stav ukazuje krátkodobá Philipsova křivka viz obr. 1, kde r je míra inflace a u je míra nezaměstnanosti (Dohnalová, 2021).

Míra nezaměstnanosti

V roce 2020 se nezaměstnanost v jednotlivých krajích České republiky pohybovala mezi 2,9 až 5,6 % (MPSV, 2021). Ve Zlínském kraji byl v roce 2020 podíl nezaměstnaných osob 3,22, což je o 0,8 méně než celorepublikový podíl. Celkem bylo 12 819 nezaměstnaných a z toho 6 160 žen (Trh práce (a), 2021). Prokázalo se, že největší skupinou nezaměstnaných v České republice jsou osoby s výučním listem. Ve Zlínském kraji je to 5 170 osob a průměrný věk nezaměstnané osoby je 43,5 roku (Trh práce (b), 2021).

Během posledních let průměrná roční míra nezaměstnanosti klesala, ale nyní stagnuje. Konkrétně v roce 2015 byla průměrná míra nezaměstnanosti 4,7 %, o rok později klesla na 4 %, další rok se snížila na 3,6 % a v roce 2018 spadla na 1,8 %. O rok později se hodnota mírně zvýšila na 2 % a v roce 2020 opět klesla na 1,9 % viz obr. 2. (Obecná míra nezaměstnanosti, 2020).

Obrázek 2 - Průměrná míra nezaměstnanosti v letech 2015-2020 (Obecná míra nezaměstnanosti, 2020) UPRAVENO

Ve statistikách za 3. čtvrtletí roku 2021 byla uvedena míra nezaměstnanosti 2 % (Nejnovější údaje, 2022).

Průměrná hrubá mzda

Hodnota průměrné hrubé mzdy se během let zvyšovala až do roku 2020, kdy růst zpomalil. Rozdíl mezi jednotlivými kraji byl až 13 tisíc korun (Mzdy a náklady práce, 2022). Průměrná měsíční mzda v roce 2020 ve Zlínském kraji se pohybovala kolem 30 336 Kč na fyzickou osobu, což je pod celorepublikovým průměrem za rok 2020 o 3 783 Kč méně (Trh práce (c), 2021).

Průměrná hrubá mzda v roce 2021 činila 33 826 Kč (Nejnovější údaje, 2022).

HDP

Hrubý domácí produkt je veličina, která vyjadřuje hodnotu všech statků vyrobených v rámci státní ekonomiky v daném roce. V roce 2020 dosahovala hodnota HDP ve Zlínském kraji 363 159 milionů Kč. Na jednoho obyvatele tedy připadalo HDP 452 650 Kč a na jednoho zaměstnaného vyšlo HDP 939 948 Kč (Makroekonomické ukazatele, 2021).

4.1.3 Společenské hledisko

Na konci roku 2020 bylo ve Zlínském kraji 284 585 mužů a 295 534 žen, kde průměrný věk muže byl 41,7 let a ženy 45 let (Obyvatelstvo, 2021). Ke konci září 2021 bylo ve Zlínském kraji evidováno 579 162 obyvatel (Nejnovější údaje, 2021).

V posledních letech je probírána problematika stárnutí obyvatelstva. Na konci roku 2020 byl index stáří ve Zlínském kraji 138,2 %, což je druhý nejvyšší index z krajů České republiky. Tento index neustále roste, protože se zvyšuje množství obyvatel starších 65 let (Porovnání krajů, 2022). Dále je sledována zejména porodnost, která spolu s indexem stáří je demografickým faktorem. Porodnost se v letech 2018-2020 držela na hodnotě 1,71 dítěte na ženu. Je tedy úspěch, že tato hodnota neklesá, naopak cíl 2,1 dítěte na ženu je zatím nedosažitelný, tehdy by byla zajištěna přirozená reprodukce obyvatel. Musíme sledovat i postupný úbytek živě narozených dětí, kterých se v roce 2020 narodilo o dva tisíce méně, než předchozí rok a toto číslo stále klesá (Aktuální populační vývoj v kostce, 2021).

Interrupce

Interrupce je určitý mezník v reprodukčním životě žen. Přibližně 25 % všech těhotenství je interrupcí ukončeno. Celosvětově se odhaduje, že každoročně dochází k 56 milionům umělých ukončení těhotenství. V poměru se jedná o 35 interrupcí na 1000 žen ve věku 15 až 44 let. Základním aspektem zdravotní péče o ženy jsou dostupné služby pro ukončení těhotenství.

Od roku 2008 se zvýšil podíl interrupcí, ke kterým došlo do 13. týdne těhotenství, a také potratů do 9. týdne těhotenství. Stejně tak se obecně navýšil podíl lékařsky vyvolaných interrupcí. Úmrtnost související s interrupcemi se zvyšuje s pokročilostí těhotenství. Při ukončení těhotenství do 8. týdne je riziko úmrtnosti přibližně osmkrát nižší, než při ukončení po 21. týdnu těhotenství. Čím dříve interrupce proběhne, tím bezpečnější bude (Cameron, 2018).

Podíl nejméně bezpečných interrupcí je nejvyšší v rozvojových zemích, kde jsou interrupce v podstatě tabu (Kapp a Lohr, 2020).

Je tragické, že téměř polovina všech interrupcí, k nimž ve světě dochází, se provádí za nevhodných podmínek, většinou v zemích, kde jsou interrupce nezákonné nebo velmi omezené. Tyto interrupce jsou hlavní příčinou úmrtí nebo zdravotního postižení matky. Ani v zemích, kde jsou interrupce legální, nebo jsou prováděny za bezpečných podmínek, není vyloučeno, že po lékařsky provedené interrupci bude žena moci znovu otěhotnět a mít děti. Pravdou tedy je, že rozhodnutí se jít na interrupci může ženu ovlivnit na celý život a důvod zde může být společenský, náboženský nebo finanční (Cameron, 2018).

Statistika potratů v ČR se zaměřením na Zlínský kraj

V rámci celé České republiky v roce 2015 došlo k 35 724 interrupcím, ze kterých bylo 57 % provedeno uměle. O rok později se počet interrupcí zvýšil na 35 921, ale uměle ukončených těhotenství ubylo, a to na 56 %. V roce 2017 je zaevidováno snížení na 35 012 interrupcí a stejně tak se snížilo i procento uměle ukončených těhotenství na 55 %. Během roku 2018 se počet interrupcí výrazně snížil na 32 952, podíl uměle ukončených se z předešlého roku nezměnil a zůstal na 55 %. O rok později v roce 2019 došlo ke 31 797 interrupcím, ze kterých bylo uměle provedeno stále 55 %. A v roce 2020 je zaznamenáno 30 368 interrupcí, z nichž podíl uměle provedených interrupcí se stále drží na 55 % (Potraty, 2022).

Za miniinterrupci je označován chirurgický zákrok provedený do 45. dne těhotenství (PT Medica, 2020).

Tabulka 1 - Formy provedení umělého přerušeni těhotenství v ČR (Potraty, 2022) UPRAVENO

	Miniinterrupce	Jiná forma UPT
2015	13 519	5 689
2016	13 084	6 231
2017	12 602	5 832
2018	11 950	5 332
2019	11 433	5 346
2020	11 003	4981

Do hodnot provedených potratů (viz tab. č. 1) jsou zahrnuta i uměle přerušena těhotenství (UPT) ze zdravotních důvodů (Potraty, 2021).

Tabulka 2 - Interrupce ve Zlínském kraji za rok 2019 (Potraty, 2021) UPRAVENO

	umělé přerušeni těhotenství			celkem UPT	
	miniinterrupce	interrupce po 8. týdnu	celkem UPT	z toho UPT farmaky	ze zdravotních důvodů
Zlín	160	65	225	25	56
Vsetín	139	77	216	56	49
Uherské Hradiště	135	53	188	77	69
Kroměříž	131	45	176	50	24
Zlínský kraj	565	240	805	208	198

Tabulka 3 - Interrupce ve Zlínském kraji za rok 2020 (Potraty, 2022) UPRAVENO

	umělé přerušení těhotenství			celkem UPT	
	miniinterrupce	interrupce po 8. týdnu	celkem UPT	z toho UPT farmaky	ze zdravotních důvodů
Zlín	139	51	190	22	31
Vsetín	134	46	180	58	53
Uherské Hradiště	120	46	166	54	48
Kroměříž	132	37	169	55	27
Zlínský kraj	525	180	705	189	159

Tabulka 4 - Přehled interrupcí podle věku žen v okrese Zlín za rok 2019 (Potraty, 2021) UPRAVENO

ZLÍN	Věk	umělé přerušení těhotenství			celkem UPT	
		miniinterrupce	interrupce po 8. týdnu	celkem UPT	z toho UPT farmaky	ze zdravotních důvodů
	0-14	-	-	-	-	-
	15-24	24	16	40	3	2
	25-34	75	32	107	13	22
	35-44	61	16	77	9	31
	45+	-	1	1	-	1

Tabulka 5 - Přehled interrupcí podle věku žen v okrese Zlín za rok 2020 (Potraty, 2022) UPRAVENO

ZLÍN	Věk	umělé přerušení těhotenství			celkem UPT	
		miniinterrupce	interrupce po 8. týdne	celkem UPT	z toho UPT farmaky	ze zdravotních důvodů
	0-14	-	-	-	-	-
	15-24	15	12	27	5	-
	25-34	60	22	82	11	10
	35-44	61	17	78	6	20
	45+	3	-	3	-	1

Tabulka 6 - Přehled interrupcí podle věku žen v okrese Vsetín za rok 2019 (Potraty, 2021) UPRAVENO

VSETÍN	Věk	umělé přerušení těhotenství			celkem UPT	
		miniinterrupce	interrupce po 8. týdnu	celkem UPT	z toho UPT farmaky	ze zdravotních důvodů
	0-14	-	-	-	-	-
	15-24	27	17	44	13	1
	25-34	64	38	102	26	20
	35-44	46	22	68	17	27
	45+	2	-	2	-	1

Tabulka 7 – Přehled interrupce podle věku žen v okrese Vsetín za rok 2020 (Potraty, 2022)
UPRAVENO

VĚK	umělé přerušování těhotenství			celkem UPT	
	miniinterrupce	interrupce po 8. týdnu	celkem UPT	z toho UPT farmaky	ze zdravotních důvodů
0-14	-	-	-	-	-
15-24	27	13	40	20	4
25-34	57	26	83	24	20
35-44	45	7	52	13	25
45+	5	-	5	-	4

Tabulka 8 - Přehled interrupcí podle věku žen v okrese Uherské Hradiště za rok 2019 (Potraty, 2021) UPRAVENO

VĚK	umělé přerušování těhotenství			celkem UPT	
	miniinterrupce	interrupce po 8. týdnu	celkem UPT	z toho UPT farmaky	ze zdravotních důvodů
0-14	-	-	-	-	-
15-24	33	10	43	22	5
25-34	57	23	80	33	20
35-44	42	20	62	21	41
45+	3	-	3	1	-

Tabulka 9 - Přehled interrupcí podle věku žen v okrese Uherské Hradiště za rok 2020 (Potraty, 2022) UPRAVENO

VĚK	umělé přerušování těhotenství			celkem UPT	
	miniinterrupce	interrupce po 8. týdne	celkem UPT	z toho UPT farmaky	ze zdravotních důvodů
0-14	-	-	-	-	-
15-24	16	13	29	9	3
25-34	50	23	73	23	14
35-44	49	9	58	20	25
45+	5	1	6	2	6

Tabulka 10 - Přehled interrupcí podle věku žen v okrese Kroměříž za rok 2019 (Potraty, 2021)
UPRAVENO

KROMĚŘÍŽ	Věk	umělé přerušování těhotenství			celkem UPT	
		miniinterrupce	interrupce po 8. týdnu	celkem UPT	z toho UPT farmaky	ze zdravotních důvodů
	0-14	1	-	1	-	1
	15-24	31	14	45	13	1
	25-34	53	15	68	21	6
	35-44	43	16	59	15	16
	45+	3	-	3	1	-

Tabulka 11 - Přehled interrupcí podle věku ženy v okrese Kroměříž za rok 2020 (Potraty, 2022)
UPRAVENO

KROMĚŘÍŽ	Věk	umělé přerušování těhotenství			celkem UPT	
		miniinterrupce	interrupce po 8. týdnu	celkem UPT	z toho UPT farmaky	ze zdravotních důvodů
	0-14	-	-	-	-	-
	15-24	23	9	32	14	1
	25-34	65	19	84	30	12
	35-44	42	8	52	11	13
	45+	-	1	1	-	1

Během roku 2019 bylo zjištěno, že nejvíce interrupcí bylo provedeno během měsíce ledna, a to metodou miniinterrupce (Potraty, 2021).

Během roku 2020 bylo zjištěno, že nejvíce interrupcí bylo provedeno během měsíce června, a to metodou miniinterrupce (Potraty, 2022).

Umělá přerušování těhotenství v ČR v roce 2019 a 2020

Na území ČR bylo v roce 2019 provedeno celkem 14 278 UPT bez zdravotní indikace. Nejvíce UPT je zaznamenáno ve Středočeském kraji 1 800, naopak nejméně v kraji Vysočina 525. Zlínský kraj uvedl 607 provedených UPT tohoto typu (Potraty, 2021).

V dalším roce bylo provedeno 13 610 UPT bez zdravotních příčin. Prvenství získal opět Středočeský kraj s počtem 1 781 UPT. Nejmenší množství UPT je uvedeno za Plzeňský kraj, a to 509. Ve Zlínském kraji bylo v roce 2020 zaznamenáno 546 UPT bez zdravotní indikace (Potraty, 2022).

Tabulka 12 - Přehled provedených UPT v ČR podle stáří plodu a typu provedení (Potraty, 2021; 2022) UPRAVENO

	2019		2020	
	chirurgický zákrok	farmakologická metoda	chirurgický zákrok	farmakologická metoda
do 8. týdne	8 852	4 742	7 715	5 184
mezi 9. - 11. týdnem	2 895	14	2 552	96
mezi 12. až 14. týdnem	448	32	348	19
mezi 15. až 17. týdnem	30	30	30	18
mezi 18. - 20. týdnem	26	16	9	8
mezi 21. - 23. týdnem	19	33	13	17
mezi 24. - 26. týdnem	1	-	1	-
po 27. týdnu	-	-	1	-

Ve Zlínském kraji se v roce 2019 jednalo o 805 UPT, a to 565 miniinterruptcí u plodů do 8. týdne, 60 UPT do 8. týdne těhotenství, 116 UPT mezi 9. až 12. týdnem stáří plodu a 64 zákroků u plodů starších 13 týdnů. V této statistice jsou zahrnuty i zákroky ze zdravotních důvodů (Potraty, 2021).

V dalším roce bylo ve Zlínském kraji provedeno 705 UPT, a to 525 miniinterruptcí plodů do 8. týdne, 51 UPT do 8. týdne stáří plodu, 80 zákroků mezi 9. až 12. týdnem těhotenství a 49 UPT nad 13. týden stáří plodu. V této statistice jsou zahrnuty i zákroky ze zdravotních důvodů (Potraty, 2022).

Tabulka 13 - Přehled interruptcí podle rodinného stavu žen a druhu provedení za rok 2019 (Potraty, 2021) UPRAVENO

	umělé přerušení těhotenství			celkem UPT	
	miniinterrupce	interrupce po 8. týdnu	celkem UPT	z toho UPT farmaky	ze zdravotních důvodů
svobodná	7 003	3 466	10 469	2 963	1 361
vdaná	3 674	1 647	5 321	1 455	1 546
rozvedená	1 024	386	1 410	319	459
vdova	40	17	57	11	28
družka	21	26	47	6	19
stav nezjištěn	332	121	453	113	66

Tabulka 14 - Přehled interrupcí podle rodinného stavu žen a druhu provedení za rok 2020
(Potraty, 2022) UPRAVENO

	umělé přerušování těhotenství			celkem UPT	
	miniinterrupce	interrupce po 8. týdnu	celkem UPT	z toho UPT farmaky	ze zdravotních důvodů
svobodná	6 430	3 580	10 010	3 241	1 325
vdaná	3 755	1 176	4 931	1 561	1 424
rozvedená	1 015	290	1 305	351	414
vdova	49	10	59	19	15
družka	42	21	63	11	24
stav nezjištěn	351	167	518	158	74

Tabulka 15 - Přehled interrupcí podle počtu předešlých potratů a druhu provedení za rok 2019
(Potraty, 2021) UPRAVENO

	umělé přerušování těhotenství			celkem UPT	
	miniinterrupce	interrupce po 8. týdnu	celkem UPT	z toho UPT farmaky	ze zdravotních důvodů
žádný	9 983	4 575	14 558	4 137	2 607
jeden	1 694	873	2 567	583	655
dva	308	158	466	113	154
tři a více	109	57	166	34	63

Tabulka 16 - Přehled interrupcí podle počtu předešlých potratů a druhu provedení za rok 2020
(Potraty, 2022) UPRAVENO

	umělé přerušování těhotenství			celkem UPT	
	miniinterrupce	interrupce po 8. týdnu	celkem UPT	z toho UPT farmaky	ze zdravotních důvodů
žádný	7 573	3 705	11 278	3 813	2 241
jeden	2 618	1 003	3 621	1 038	638
dva	895	331	1 226	316	234
tři a více	556	205	761	175	163

Tabulka 17 - Přehled interrupcí podle ukončeného vzdělání žen a druhu provedení za rok 2019
(Potraty, 2021) UPRAVENO

	umělé přerušování těhotenství			celkem UPT	
	miniinterrupce	interrupce po 8. týdnu	celkem UPT	z toho UPT farmaky	ze zdravotních důvodů
základní (ned.)	192	127	319	64	48
základní (dok.)	2 014	1 161	3 175	726	397
střední odborné	2 623	1 110	466	983	637
úplné střední	4 229	1 530	5 759	1 813	1 055
bakalářské	432	167	599	209	137
vysokoškolské	1 234	628	1 862	586	573
nezjištěno	1 370	940	2 310	486	632

Tabulka 18 - Přehled interrupcí podle ukončeného vzdělání žen a druhu provedení za rok 2020
(Potraty, 2022) UPRAVENO

	umělé přerušování těhotenství			celkem UPT	
	miniinterrupce	interrupce po 8. týdnu	celkem UPT	z toho UPT farmaky	ze zdravotních důvodů
základní (ned.)	178	124	302	73	36
základní (dok.)	1 848	1 062	2 910	813	357
střední odborné	2 372	916	3 288	1 058	512
úplné střední	3 938	1 385	5 313	1 887	947
bakalářské	415	168	583	2 020	133
vysokoškolské	1 262	571	1 833	633	562
nezjištěno	1 639	1 018	2 657	658	729

Během roku 2020 se ve Zlínském kraji narodilo 5 834 živě narozených dětí a 21 mrtvých. Celkově došlo k 1 526 interrupcím ve Zlínském kraji, ze kterých bylo provedeno 705 uměle ukončených těhotenství. Živě narozených dětí, které zemřely do jednoho roku života, bylo v roce 2020 33. Dále 23 dětí zemřelo do 28. dne po narození (Obyvatelstvo, 2021).

Statistika interrupcí ve světě

Ročně se odhadem uskuteční kolem 25,1 milionů interrupcí ve světě (Cameron, 2018).

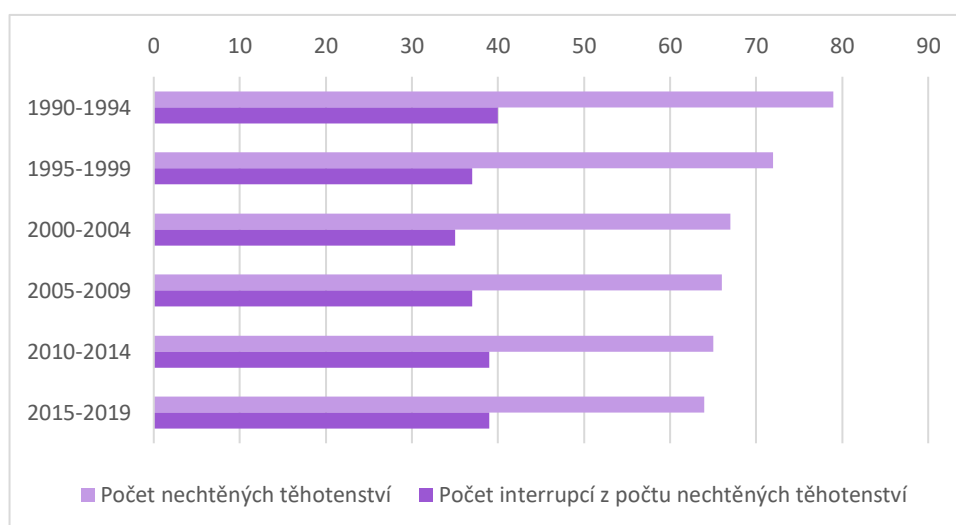
Během let 2015 až 2019 bylo zaznamenáno 121 milionů nechtěných těhotenství ročně, kdy 61 % skončilo interrupcí, a to je 71 milionů interrupcí během uvedených pěti let (Guttmacher, 2020).

V zemích se spolehlivými údaji oficiální statistiky ukazují, že přibližně polovina všech interrupcí se provádí podáváním léků. Podíly chirurgických a lékařských metod se v jednotlivých zemích při vzájemném porovnání liší. V zemích s nízkým omezením interrupcí a s dobře rozvinutými službami dochází k ukončení na počátku těhotenství. Jedná

se o nejméně 90 % ukončení před 13. týdnem těhotenství. Naopak v zemích s vyšším omezením je podíl žen podstupujících interrupci v pozdějším těhotenství větší (Kapp a Lohr, 2020).

Mezi léty 1990 až 1994 bylo v zemích, které omezovaly interrupce zaznamenáno 36 % těhotenství, která byla ukončena interrupcí, toto číslo se v letech 2015 až 2019 ve stejných zemích navýšilo na 50 %. Zároveň se však celosvětově snížil počet nechtěných těhotenství, ale poměr interrupcí z těchto nechtěných těhotenství zůstal mezi roky 1990 až 2004 přibližně stejný.

Za posledních 30 let se snížil počet až o 15 nechtěných těhotenství na 1000 obyvatel, zároveň se opět navyšuje počet interrupcí z těchto těhotenství. Hodnoty jsou srovnatelné s 90. léty 20. století viz obr. 3 (Guttmacher, 2020).

Obrázek 3 - Počet nechtěných těhotenství a interrupcí ve světě na 1000 obyvatel (Guttmacher, 2020) UPRAVENO

4.1.4 Technologické hledisko

Technologický pokrok má přímý marketingový význam ve využívání internetových služeb, ke komunikaci a propojení se s klienty organizace. Trendem je i častější využívání sociálních médií pro komunikaci se všemi zúčastněnými stranami. Nabízí se, aby organizace přijala technologii jako součásti strategie (Hillestad a Berkowitz, 2013).

Celá organizace by měla být postavena zejména na lidských službách, proto bude technologický efekt u neziskové organizace plánovaného druhu spíše upozaděn (Slouka, 2017).

V současné době probíhá výzkum, jak dosáhnout kvalitního výsledku u lékařských a chirurgických interrupcí (neúplné interrupce) a snížení komplikací po zákroku (infekce). WHO vypracovala pokyny, které navrhují postup, jak poskytovat zdravotní péči. Zapojení dalších zdravotnických pracovníků je důležitou strategií v oblasti veřejného zdraví, která má řešit nedostatek poskytovatelů interrupcí a zlepšit přístup žen k bezpečné interrupci.

Ve výjimečných podmínkách napomáhá odborná pomoc v rámci digitální komunikace (telemedicína) mimo jiné zlepšit přístup žen k informacím o interrupční problematice (Cameron, 2018).

Ženy mohou být ovlivněny ideou, že pokračující výzkumy reprodukčních center pracují na všestranném rozvoji a posouvání mezí, jaká může být věková hranice žen, které chtějí otěhotnět.

4.2 Analýza mezoprostředí – Porterův model pěti sil

Tato analýza se zaměřuje na užší okolí organizace, které může být částečně ovlivněno marketingovými nástroji. Mezoprostředí je tvořeno dodavateli, odběrateli, novou konkurencí, stálou konkurencí a substituty (Bejtkovský, 2020).

Porterův model je způsob myšlení zvenčí do nitra organizace. V textu níže je popsán Porterův model a model strategického plánování a marketingu, které vyžadují kritické myšlení a aktuální data, přičemž velká část dat je zaměřena na vnější faktory (Hillestad a Berkowitz, 2013). Někdy je možné narazit na Model šesti sil podle Grovea (Bejtkovský, 2020).

4.2.1 Dodavatelé

Poskytování služeb organizace bude především závislé na přímých poskytovatelích odborných služeb jako je práce gynekologa nebo psychologa. Tito odborníci mohou pro organizaci pracovat bezplatně, nebo za své služby požadovat finanční ohodnocení. Síla těchto dodavatelů se odráží ve schopnostech ovlivnit výši svého ohodnocení (Hillestad a Berkowitz, 2013).

Organizace se může na tuto situaci připravit zaměstnáváním většího množství odborníků z daného oboru. Bude zajištěn náhradní odborník, na kterého bude spolehnout. Stejně tak by měl být brán zřetel na budování vztahu mezi dodavatelem a organizací, aby byl spíše přátelský, a tedy vzájemně pevnější (Šimková, 2012).

4.2.2 Odběratele

Služby plánované organizace budou využívány spíše sociálně slabšími osobami, které se aktuálně nachází v krizové situaci. Nepředpokládá se, že by mohl nastat vyšší požadavek odběratele na služby.

Nejobávanější variantou je, jak bude organizace postupovat v případě, že by se ozvalo více odběratelů, kteří by žádali o služby organizace. Organizace by měla počítat s tímto scénářem. Měla by mít k dispozici dostatek odborníků, na které se může obrátit, aby se klientům věnovali. Vždy musí být patrné, že se jedná o klientku dané organizace a v opačném případě jí doporučit jinou vhodnou organizaci, kterou je nutné dopředu informovat.

4.2.3 Konkurence

Sledování konkurenčních aktivit je pro organizaci důležité (Hillestad a Berkowitz, 2013). Proti ziskovému sektoru se neziskový sektor propojuje s konkurencí podobného zaměření. Jako jeden z hlavních důvodů propojení je uvedena důležitost daného zaměření organizací, která je prezentována státu i společnosti. Dalším důvodem je vzájemná spolupráce a vývoj organizací (Novotný a Lukeš, 2008), což obecně může vést ke zkvalitnění služeb. Přesto i v tomto odvětví může docházet k silné rivalitě mezi konkurenty (Šimková, 2012).

Je důležité vnímat silné a slabé stránky konkurentů, ale také jejich organizační schopnosti, a předpokládat pravděpodobné následné kroky. S ohledem na konkurenční nabídku a reakci klientů by měla organizace vytvářet ještě lepší návrhy. Při rivalitě konkurentů může nabídka dojít do stavu, kdy nejvíce získává klient (Hillestad a Berkowitz, 2013).

Polovina organizací, které zajišťují sociální služby a pomoc, je tvořena NNO. Patří zde instituce pro nemocné a drogově závislé, domovy pro postižené děti a mládež, dále azylové domy, domovy na půli cesty nebo domovy pro matky s dětmi (poslední tři zmíněné instituce jsou zaštiťovány spíše církevními zařízeními) (Novotný a Lukeš, 2008).

Příkladem konkurence je stejně orientovaná nezisková organizace poskytující podobné možnosti místo umělého ukončení těhotenství (Slouka, 2017).

Níže sestavené profily základních konkurentů ve zkoumaném odvětví zachycují, kdo jsou konkurenti a čemu se věnují (Hillestad a Berkowitz, 2013). Nejprve jsou uvedeny organizace a komunity působící ve Zlínském kraji. Následně jsou zmíněny organizace za celou ČR s podobným zaměřením.

Tabulka 19 - Informace o organizaci Centrum pro rodinu Zlín z.s. (Centrum pro rodinu Zlín, 2021; Nestátní neziskové organizace v ČR, 2022) UPRAVENO

CENTRUM PRO RODINU ZLÍN Z. S.	Místo a rok vzniku:	Zlín, 1993
	Právní forma:	spolek
	Poskytované služby:	Rozvíjení morální, kulturní a duchovní podstaty života ve společnosti. Zařazení rodiny jako základu společnosti.
	Hlavní činnost:	Podpora zájmových činností.
	Počet zaměstnanců:	1-5
	Specifické akce:	Kurz Manželské večery, Psychomotorické kurzy pro rodiče s dětmi, Vzdělávací kurzy pro seniory apod.
	Dopad covidu 19:	Činnost organizace omezena a kontaktní aktivity naprosto zrušeny.
	Webové stránky:	http://www.cpr-zlin.cz/
	Facebook:	Existuje. 851 lidem se tato stránka líbí ke dni 16. 2. 2022.
	Instagram:	-

Tabulka 20 - Informace o organizaci Podané ruce o.p.s. (Nestátní neziskové organizace v ČR, 2022; Společnost podané ruce, 2022) UPRAVENO

PODANÉ RUCE O.P.S.	MÍSTO A ROK VZNIKU:	Brno, 1994
	Právní forma:	obecně prospěšná společnost
	Poskytované služby:	Sociální a zdravotnické služby dětem, mládeži i dospělým, kteří se chtějí oprostit od závislosti na návykových látkách a začít žít plnohodnotný život. Zahrnutí preventivní i léčebné péče.
	Hlavní činnost:	Sociální péče bez ubytování.
	Počet zaměstnanců:	250-499
	Specifické akce:	Projekty "Malá Farma" a "Kudy kam" pro sociálně znevýhodněné osoby, které dokončily léčbu nebo opustily vězeňského prostředí.
	Dopad covidu 19:	Omezení přímé komunikace a maximální úsilí v boji proti nákaze.
	Webové stránky:	https://podaneruce.cz/centra-sluzby/kontakti-centrum-ve-zline/
	Facebook:	Existuje. 3 784 lidem se tato stránka líbí ke dni 16. 2. 2022.
	Instagram:	Ano. 915 sledujících ke dni 16. 2. 2022.

Tabulka 21 - Informace o organizaci Centrum pro rodinu Uherský Brod z.s. (Centrum pro rodinu Uherský Brod, 2022; Nestátní neziskové organizace v ČR, 2022) UPRAVENO

CENTRUM PRO RODINU UHERSKÝ BROD Z.S.	Místo a rok vzniku:	Uherský Brod, 2010
	Právní forma:	spolek
	Poskytované služby:	Duchovní aktivity pro skupiny i jednotlivce a volnočasové projekty pro děti, mládež a rodinu. Aktivity jsou postavené na křesťanských hodnotách.
	Hlavní činnost:	Místní a regionální rozvoj.
	Specifické akce:	-
	Počet zaměstnanců:	1-5
	Dopad covidu 19:	Zrušení kontaktních aktivit.
	Webové stránky:	https://www.uhersky-brod.dcpr.cz/
	Facebook:	Existuje. 233 lidem se tato stránka líbí ke dni 16. 2. 2022.
	Instagram:	-

Tabulka 22 - Informace o organizaci Centrum pro rodinu Studánka Kroměříž z.s. (Nestátní neziskové organizace v ČR, 2022; Výpis ze Spolkového rejstříku, 2022) UPRAVENO

CENTRUM PRO RODINU STUDÁNKA KROMĚŘÍŽ Z.S.	Místo a rok vzniku:	Kroměříž, 2018
	Právní forma:	spolek
	Poskytované služby:	Duchovní aktivity pro skupiny i jednotlivce a volnočasové projekty pro děti, mládež a rodinu. Aktivity jsou postavené na křesťanských hodnotách.
	Hlavní činnost:	Místní a regionální rozvoj.
	Specifické akce:	-
	Počet zaměstnanců:	-
	Dopad covidu 19:	Zrušení kontaktních aktivit.
	Webové stránky:	https://www.cpr-kromeriz.cz/o-nas/
	Facebook:	Existuje. 35 lidem se tato stránka líbí ke dni 16. 2. 2022.
	Instagram:	Ano. 78 sledujících ke dni 16. 2. 2022.

Tabulka 23 - Informace o organizaci Rodinné centrum Kroměříž, z.s. (Nestátní neziskové organizace v ČR, 2022) UPRAVENO

RODINNÉ CENTRUM KROMĚŘÍŽ, Z.S. A STŘEDISKO VÝCHOVNÉ PÉČE	Místo a rok vzniku:	Kroměříž, 2015
	Právní forma:	spolek
	Poskytované služby:	Pomoc rodinám vytvořit soudržnost v krizových situacích. Sociální podpora kompletní rodiny a preventivní péče pro děti i mládež.
	Hlavní činnost:	Ochrana lidských práv, vzdělávací a výchovné programy.
	Počet zaměstnanců:	10-19
	Specifické akce:	-
	Dopad covidu 19:	-
	Webové stránky:	http://wordpress.rodinnecentrumkromeriz.cz/
	Facebook:	-
	Instagram:	-

Tabulka 24 - Informace o komunitě Mateřské centrum Srdíčko Holešov (Mateřské centrum srdíčko, 2019) UPRAVENO

MATEŘSKÉ CENTRUM SRDÍČKO HOLEŠOV (KOMUNITA)	Místo a rok vzniku:	Holešov, 2002
	Právní forma:	-
	Poskytované služby:	Komunita je zřízena aktivním přístupem žen s dětmi v Holešově. Je plně podporována městem Holešov a spadá mezi sociální služby města Holešov. Cílem komunity je vytvořit příjemné prostředí pro rozvoj žen na mateřské, podpořit tvořivost a vývoj dětí v kolektivu dalších dětí. Dále se zaměřuje na poradenství v prvních týdnech matky s dítětem.
	Hlavní činnost:	-
	Počet zaměstnanců:	-
	Specifické akce:	Podpůrná skupinka kojení a kontaktního rodičovství.
	Dopad covidu 19:	Žádný.
	Webové stránky:	http://www.srdickoholesov.cz/
	Facebook:	Existuje. 504 lidem se tato stránka líbí ke dni 16. 2. 2022.
	Instagram:	Ano. 7 sledujících ke dni 16. 2. 2022.

Tabulka 25 - Informace o organizaci Centrum poradenství pro rodinné a partnerské vztahy, p.o. (Centrum poradenství, 2022; Nestátní neziskové organizace v ČR, 2022) UPRAVENO

CENTRUM PORADENSTVÍ PRO RODINNÉ A PARTNERSKÉ VZTAHY, P. O.	Místo a rok vzniku:	Zlín, 2003
	Právní forma:	příspěvková organizace
	Poskytované služby:	Podpora vývoje dětí v náhradních rodinách a jejich plynulý návrat k biologickým rodičům. Ochrana osob, které žijí v násilnickém vztahu či rodině. Tvorba příjemného a podpůrného prostředí pro veškeré věkové kategorie.
	Hlavní činnost:	Poskytování náhradní péče, pomoc pro násilím ohrožené rodiny a odborné sociální poradenství.
	Specifické akce:	-
	Počet zaměstnanců:	-
	Dopad covidu 19:	Omezení přímého kontaktu, pokračování online formou.
	Webové stránky:	www.centrum-poradenstvi.cz
	Facebook:	Existuje. 295 lidem se tato stránka líbí ke dni 16. 2. 2022.
	Instagram:	-

(pobočky: Zlín, Vsetín, Uherské Hradiště, Kroměříž)

Tabulka 26 - Informace o organizaci Klubičko Kroměříž, z. s. (Klubičko Kroměříž, 2015; Nestátní neziskové organizace v ČR, 2022) UPRAVENO

KLUBÍČKO KROMĚŘÍŽ, Z. S.	Místo a rok vzniku:	Kroměříž, 2002
	Právní forma:	spolek
	Poskytované služby:	Poradenství a besedy na témata např. bezpečnost dětí, prevence nemocí, složitá situace v rodině s dítětem, zachování sociálního statutu s novorozencem dítětem.
	Hlavní činnost:	Pomoc při seberealizaci všech skupin obyvatel. Udržení konceptu rodiny, úloha rodičovství, ochrana rodiny a důraz na rovné příležitosti ženy i muže.
	Specifické akce:	-
	Počet zaměstnanců:	20-24
	Dopad covidu 19:	Omezení poradenských a kontaktních aktivit.
	Webové stránky:	http://www.klubickokm.cz/index.php
	Facebook:	Existuje. 1 366 lidem se tato stránka líbí ke dni 16. 2. 2022.
	Instagram:	Ano. 60 sledujících ke dni 16. 2. 2022.

Tabulka 27 - Informace o organizaci Sociální služby Uherský Brod, příspěvková organizace (Nestátní neziskové organizace v ČR, 2022; Výpis z Obchodního rejstříku, 2022) UPRAVENO

SOCIÁLNÍ SLUŽBY UHERSKÝ BROD, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE	Místo a rok vzniku:	Uherský Brod, 2005
	Právní forma:	příspěvková organizace
	Poskytované služby:	Poskytnutí pomoci a podpory mládeže v nízkoprahovém centru.
	Hlavní činnost:	Pečovatelská a ambulantní služba, poskytnutí sociální podpory a bydlení pro sociálně slabé, tvořivé aktivity pro rodiny s dětmi.
	Počet zaměstnanců:	-
	Specifické akce:	Každý měsíc je vytvořen daný program pro všechny skupiny, kterým se organizace věnuje.
	Dopad covidu 19:	-
	Webové stránky:	https://www.ssub.cz/
	Facebook:	-
	Instagram:	-

Tabulka 28 - Informace o komunitě Centrum Archa v rámci NA CESTĚ, z. s. (Nestátní neziskové organizace v ČR, 2022) UPRAVENO

NA CESTĚ, Z. S. (CENTRUM ARCHA)	Místo a rok vzniku:	Vsetín, 2000
	Právní forma:	spolek
	Poskytované služby:	Komunita pro mladé i dospělé lidi, ocitající se v těžké životní situaci. Cílem je podpořit a vychovávat mládež pro aktivní a plnohodnotný život z hlediska duševního, materiálního i duchovního.
	Hlavní činnost:	Zájmová činnost.
	Počet zaměstnanců:	1-5
	Specifické akce:	Organizování výletů po okolí, prohlídky historických staveb a společné táboračky.
	Dopad covidu 19:	V březnu 2020 centrum zavřeno, následně s omezeními funguje.
	Webové stránky:	https://jsmenaceste.cz/archa
	Facebook:	Existuje. 367 lidem se tato stránka líbí ke dni 16. 2. 2022.
	Instagram:	Ano. 587 sledujících ke dni 16. 2. 2022.

Tabulka 29 - Informace o organizaci Azylový dům pro ženy a matky s dětmi o.p.s. (Azylový dům, 2022; Nestátní neziskové organizace v ČR, 2022) UPRAVENO

AZYLOVÝ DŮM PRO ŽENY A MATKY S DĚTMI O.P.S.	Místo a rok vzniku:	Vsetín, 2002
	Právní forma:	obecně prospěšná společnost
	Poskytované služby:	Rodinné poradenství, pomoc ženám a dalším jednotlivcům, kteří se ocitli v těžké životní situaci
	Hlavní činnost:	Sociální péče bez ubytování.
	Počet zaměstnanců:	25-49
	Specifické akce:	Plaváním ke zdraví a Flétna v mrazáku.
	Dopad covidu 19:	-
	Webové stránky:	https://www.azylovvdum.cz/
	Facebook:	Existuje. 1374 lidem se tato stránka líbí ke dni 16. 2. 2022.
	Instagram:	Ano. 63 sledujících ke dni 16. 2. 2022.

(pobočky: Vsetín, Zlín, Valašské Klobouky, Vizovice, Bystřice p. Hostýnem)

Tabulka 30 - Informace o organizaci ONŽ – pomoc a poradenství pro ženy a dívky, z.s. (Nestátní neziskové organizace v ČR, 2022; ONŽ, 2016) UPRAVENO

ONŽ – POMOC A PORADENSTVÍ PRO ŽENY A DÍVKY, Z.S.	Místo a rok vzniku:	Praha, 1990
	Právní forma:	spolek
	Poskytované služby:	Poradenství a služby dívkám a ženám při nechtěném těhotenství a poskytnutí krizové linky.
	Hlavní činnost:	Humanitární aktivity a sociální podpora.
	Počet zaměstnanců:	-
	Specifické akce:	Pořádání benefičních koncertů duchovní hudby.
	Dopad covidu 19:	Omezení kontaktních aktivit – preference telefonního spojení.
	Webové stránky:	https://www.poradnaprozeny.eu/aktuality
	Facebooková:	-
	Instagram:	-

Tabulka 31 - Informace o organizaci Na počátku, o. p. s. (Na počátku, 2021; Nestátní neziskové organizace v ČR, 2022) UPRAVENO

NA POČÁTKU, O. P. S.	Místo a rok vzniku:	Brno, 1994
	Právní forma:	obecně prospěšná společnost
	Poskytované služby:	Podpora křesťanských hodnot, ochrana žen s dětmi po opuštění azylového domu. Poradenství pro nezletilé i dospělé ženy při neočekávaném těhotenství.
	Hlavní činnost:	Zajištění bydlení pro matky s dětmi v sociálně tíživé situaci a podpora nečekaně těhotných žen.
	Počet zaměstnanců:	10-19
	Specifické akce:	Program "Pro život".
	Dopad covidu 19:	-
	Webové stránky:	https://napocatku.cz/
	Facebook:	Existuje. 850 lidem se tato stránka líbí ke dni 16. 2. 2022.
	Instagram:	Ano. 240 sledujících ke dni 16. 2. 2022.

Tabulka 32 - Informace o organizaci Hnutí pro život, z.s. (Hnutí pro život, 2021; Nestátní neziskové organizace v ČR, 2022) UPRAVENO

HNUTÍ PRO ŽIVOT, Z.S.	Místo a rok vzniku:	Jihlava, 1992
	Právní forma:	spolek
	Poskytované služby:	Pomoc ženám, které jsou nečekaně těhotné. Náboženská podpora.
	Hlavní činnost:	Ochrana nenarozených dětí, podpora rodiny a boj za legislativní změny.
	Počet zaměstnanců:	17 218
	Specifické akce:	Národní pochod pro život a Modlitby za nejmenší.
	Dopad covidu 19:	-
	Webové stránky:	https://hnutiprozivot.cz/
	Facebook:	Existuje. 7 512 lidem se tato stránka líbí ke dni 16. 2. 2022.
	Instagram:	Ano. 1086 sledujících ke dni 16. 2. 2022.

Tabulka 33 - Informace o organizaci Stop Genocidě, z.s. (Nestátní neziskové organizace v ČR, 2022; Stop genocidě, 2022) UPRAVENO

STOP GENOCIDĚ, Z.S.	Místo a rok vzniku:	Znojmo, 2008
	Právní forma:	spolek
	Poskytované služby:	Pomoc ženám, které zasáhla smrt jejich nenarozeného dítěte, modlitby za nejmenší a aktivní boj proti interrupcím.
	Hlavní činnost:	Boj za změnu legislativních předpisů státu.
	Počet zaměstnanců:	-
	Specifické akce:	Petiční výstavy.
	Dopad covidu 19:	-
	Webové stránky:	http://www.stop-genocide.cz/
	Facebook:	Existuje. 850 lidem se tato stránka líbí ke dni 16. 2. 2022.
	Instagram:	Ano. 53 sledujících ke dni 16. 2. 2022.

Zhodnocení konkurence

Podpora rodinného života (nepřímá ochrana nenarozených dětí): Centrum pro rodinu Zlín z.s.; Azylový dům pro ženy a matky s dětmi o.p.s.; Mateřské centrum Srdíčko Holešov; Klubíčko Kroměříž, z. s.; Rodinné centrum Kroměříž, z.s.

Ochrana nenarozeného lidského života: ONŽ – pomoc a poradenství pro ženy a dívky, z.s.; Na počátku, o. p. s., Stop Genocidě, z.s.; Hnutí pro život z.s.

Boj za lidská práva: Podané ruce o.p.s.; Centrum poradenství pro rodinné a partnerské vztahy, p.o.; Rodinné centrum Kroměříž, z.s.; Stop Genocidě, z.s.; Hnutí pro život z.s.

Osoby v sociální krizi: Podané ruce o.p.s.; Azylový dům pro ženy a matky s dětmi o.p.s.; Centrum poradenství pro rodinné a partnerské vztahy, p.o.; Sociální služby Uherský Brod, příspěvková organizace; Centrum Archa; Rodinné centrum Kroměříž, z.s.; Na počátku, o. p. s

Volný čas v rodinném kolektivu: Centrum pro rodinu Zlín z.s.; Centrum pro rodinu Uherský Brod z.s.; Centrum pro rodinu Studánka Kroměříž z.s.; Mateřské centrum Srdíčko Holešov; Centrum Archa

4.2.4 Nová konkurence

Nový konkurent musí čelit zejména mnoha legislativním překážkám a bariérám, které mohou odradit jiné konkurenty.

Možnou cestou pro novou konkurenci by byli nedostatečně úspěšní poskytovatelé služeb v daném oboru. Je malá pravděpodobnost výskytu nových konkurentů v neziskovém sektoru, který není tak žádaný jako zisková odvětví (Hillestad a Berkowitz, 2013).

4.2.5 Substituty

Možnost náhrady jisté služby za alternativní službu nazýváme substitutem (Šimková, 2012). V tomto případě je substitutem umělé přerušování těhotenství.

Čím jsou služby organizace náročnější na realizaci, tím je výskyt substitutů méně pravděpodobný. Náročnost může vycházet z nezbytné potřeby využití technologií nebo nutné přítomnosti specializovaných odborníků (Slouka, 2017).

4.3 Kvantitativní výzkum

Kvantitativní výzkum je postavený na velkém množství analyzovaného vzorku, který se zkoumá formou konverzace s jedincem nebo jeho pozorováním. Výhodou jsou přesnější výsledky, které se dají odvodit na celou populaci (Foret a Melas, 2021).

Kvantitativní výzkum má základ v dotazníku, který byl rozšířen mezi veřejnost v online formě. Dotazník oslovoval pouze ženy všech věkových kategorií. První čtyři otázky mají informační význam a zbylých 16 otázek tvoří samotný výzkum. V dotazníku jsou uvedeny otevřené, uzavřené i škálové otázky (Bejtkovský, 2020).

4.3.1 Cíle výzkumu

Hlavním cílem kvantitativního výzkumu bylo zjistit konkrétní charakteristiky cílové skupiny žen, kterým by organizace služby poskytovala, a zda by o takový druh služeb byl zájem.

Vedlejším cílem bylo zjistit, jak současné ženy nahlíží na snahu města při podpoře jednotlivců a rodin k účtě k životu. Dále jaké činnosti by ženy od organizace využily nebo samy podpořily. V neposlední řadě bylo zjištění názoru žen na přístup českého státu k umělému ukončení těhotenství.

4.3.2 Metodika a struktura dotazníkového výzkumu

Neziskové organizace mohou upravit své nabídky tak, aby zůstaly relevantní pro ty, kterým slouží, čímž si udržují nebo rozšiřují klientskou základnu (Bradford a Boyd, 2020). Pro rozjezd organizace ve Zlíně je důležité, zda bude o služby zájem. Proto byly oslovovány zásadně ženy Zlínského kraje. V následujících letech může organizace provést výzkum v jiných krajích, aby se zjistil zájem o služby mimo Zlínský kraj.

Na dotazník odpovědělo celkem 215 žen, ale z důvodu uvedení neúplných informací byly 3 dotazníky z výzkumu vyřazeny.

Otázky

Zde je uvedena pouze struktura otázek. Vzor dotazníku s možnostmi odpovědí se nachází v Příloze PI.

- A) Věk
 - B) Dosavadní ukončené vzdělání
 - C) Aktuální zaměstnání
 - D) Uveďte (nejbližší) město, kde žijete.
1. Znáte nějakou neziskovou organizaci ve Zlíně, která by se zajímala o nenarozené děti, jejich ochranu nebo záchranu?
 2. Pokud byla předchozí odpověď ano, pak uveďte název organizace.
 3. Byla jste někdy těhotná?
 4. Pokud byla předchozí odpověď na otázku č. 3 ano, pak jaká byla první reakce při zjištění těhotenství?
 5. Pokud byla odpověď na otázku č. 3. ano, využila jste tehdy možnost přímého poradenství s odborníkem (psycholog, kněz, gynekolog)?
 6. V případě, že byste byla nyní těhotná a těhotenství není chtěné ani přímo plánované, využila byste možnost přímého poradenství s odborníkem, který by Vám nastínil možnosti dalších kroků (psycholog, kněz, gynekolog)?
 7. Podstoupila jste někdy umělé přerušování těhotenství?
 8. Pokud byla předchozí odpověď ano, jakým způsobem bylo ukončení těhotenství provedeno?
 9. Pokud byla odpověď v otázce č. 7 ano, zaznamenala jste po zákroku sníženou aktivitu, projevy deprese, celkové vyčerpání a jiné fyzické a duševní stavy např. v práci, doma nebo ve škole? (Někdy se tento jev označuje jako tzv. postinterrupční syndrom.)
 10. Pokud byla odpověď na otázku č. 7 ano, z jakého důvodu došlo k umělému přerušování těhotenství?
 11. Pokud jste v přechozí otázce č. 10 odpověděla z vlastního rozhodnutí – co to ovlivnilo?

Výchozí text pro otázky č. 12 – 14:

Ve Zlíně existuje nezisková organizace, která pomáhá matkám, které se ocitly v kritické situaci vzhledem k neočekávanému nebo nechtěnému těhotenství. Tato organizace mimo jiné šíří osvětu a vzdělává mladé ženy i muže – jak se v takové situaci mohou zachovat, jaké jsou jejich možnosti, aniž by ženy musely jít nutně na umělé přerušování těhotenství apod. Dále co se děje s tělem ženy i s plodem při umělé interrupci, o čemž se debatuje na seminářích ve školách i na veřejných přednáškách. Stejně tak se snaží dostat do podvědomí, jaké jsou postupy při umělém oplodnění.

12. Zúčastnila byste se těchto přednášek?
13. Podpořila byste takovou organizaci (ne)finančním darem?
14. Zapojila byste se aktivně v rámci dobrovolnické činnosti pro tuto organizaci?
15. Český stát je poměrně benevolentní, pokud jde o umělé přerušování těhotenství. Je tento přístup státu podle vás správný?
16. Vnímáte, že město Zlín má snahu podporovat rodiny i jednotlivce k úctě k životu?

Analýza a zhodnocení otázek

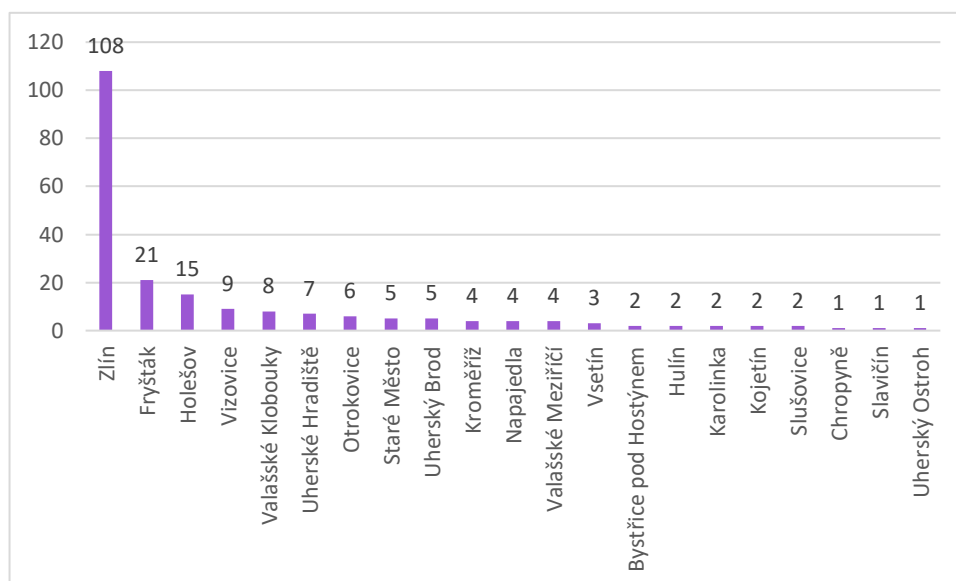
Graficky znázorněné odpovědi dotazníku jsou uvedeny v Příloze P II.

Otázka A: Na dotazník odpovídaly v převládající většině ženy mezi 15. až 24. rokem života, kterých bylo v přepočtu 116. Druhou nejpočetnější skupinou respondentek byly o dekádu starší ženy, kterých bylo v přepočtu 67. Následně nejčastěji odpovídaly ženy mezi 35. až 44. rokem života, kdy mluvíme o 22 ženách. Dotazník vyplnily 4 ženy mezi 45. až 54. rokem života, dále 2 ženy po 55. roku života a jedna žena do 14 let.

Otázka B: Na otázku dosavadního ukončeného vzdělání odpovídaly z větší poloviny ženy, které mají ukončené vysokoškolské vzdělání – konkrétně se jednalo o 107 žen, za kterými následovalo 86 žen s ukončeným středoškolským vzděláním. Dotazník vyplnilo 9 žen, které ukončily učební obor s maturitou, dále 5 žen, které učební obor dostudovaly bez maturity a 5 žen, které mají ukončené základní vzdělání.

Otázka C: Otázka se týkala aktuálního pracovního statutu. 102 žen se označilo za studentky, což byla necelá polovina dotázaných. 74 žen uvedlo, že jsou zaměstnané a 24 dotázaných žen bylo na mateřské dovolené. Na dotazník odpovědělo 5 podnikatelek, 3 nezaměstnané ženy, 2 pracující studentky, 1 zaměstnaná a zároveň na OSVČ a 1 žena, která je živnostníkem.

Otázka D: Uzavírající otázka ze základních informací byla otevřená otázka ohledně nejbližšího města bydliště dotazovaných viz obr. 4.

Obrázek 4 - Uvedená nejbližší města bydliště dotazovaných *VLASTNÍ ZPRACOVÁNÍ*

Otázky č. 1 a č. 2 zjišťují, zda některá z respondentek slyšela o zlínské organizaci, která by se tímto zaměřením zabývala. Všechny odpověděly, že žádnou takovou organizaci ve Zlíně neznají.

Otázka č. 3 sloužila k rozdělení respondentek na ženy, které byly a nebyly těhotné. 60 žen odpovědělo Ano a 152 žen odpovědělo Ne.

Otázky č. 4 a č. 5 byly nepovinné a byly závislé na odpovědělí ANO u 3. otázky. Všech 60 žen vyplnilo tyto otázky. Cílem **otázky č. 4** bylo zjistit první myšlenky ženy ohledně těhotenství a případného ponechání si dítěte. 42 žen odpovědělo, že si jednoznačně dítě ponechá. 8 žen nevědělo v té chvíli, co mají udělat. Jednoznačné rozhodnutí, že si dítě neponechá uvedlo 5 žen. 3 ženy uvedly, že si dítě spíše neponechají a 2 ženy uvedly, že si spíše dítě nenechají.

Otázka č. 5 se zaměřila na předchozí užití odborné pomoci nebo rady. Zde 24 žen z 60 uvedlo, že vyhledaly tento druh péče. 36 žen tedy uvedlo, že tuto pomoc nevyužily.

Otázka č. 6 byla povinná a všechny respondentky byly dotazovány na případné těhotenství v současnosti a zda by dnes využily možnost odborného poradenství. Větší třetina, tedy 76 žen odpovědělo, že by tuto pomoc spíše využily. 65 žen se vyjádřilo, že by odbornou radu

rozhodně využily a 46 žen uvedlo, že by službu spíše nevyužily. 25 žen by službu určitě nevyužilo.

Otázka č. 7 se zaměřila na všechny respondentky, zda v minulosti přerušily těhotenství a větší desatina respondentek odpověděla Ano, tedy 23 žen. 189 žen nikdy na umělém přerušení těhotenství nebylo.

Otázky č. 8, č. 9 a č. 10 byly nepovinné a byly závislé na odpovědích ANO u otázky č. 7. Všechny 23 žen odpovědělo následně na navazující otázky. **Otázka č. 8** sloužila k uvedení metody, kterou ženy při přerušení těhotenství podstoupily. 13 žen šlo na zákrok s manuálním odsátím, léky byly podány 6 ženám a 2 ženy postoupily zákrok s elektrickým odsátím. 1 žena uvedla porod ve 24. týdnu a 1 žena si nebyla jistá o jakou metodu se jednalo.

Cílem **otázky č. 9** bylo zjistit u žen výskyt fyzické slabosti a duševního vyčerpání, které by se mohlo označit za postinterrupční syndrom. Výskyt tohoto stavu potvrdilo 11 žen, 7 žen uvedlo, že se tento jev u nich spíše neprojevil a 4 ženy odpověděly spíše ano. 1 žena jednoznačně vyvrátila jakýkoli popisovaný stav.

Otázkou č. 10 bylo zjištěno, zda se ženy rozhodly čistě podle svého přesvědčení a vůle nebo byla interrupce doporučena odborníkem. Ukončit těhotenství se dobrovolně rozhodlo 17 z 23 žen. U 3 žen bylo doporučeno ukončení na základě předpokladu poškození plodu, u 1 ženy bylo ukončení těhotenství doporučeno vzhledem k věku ženy, u 1 ženy se jednalo o mimoděložní těhotenství a u 1 ženy se jednalo o tzv. zamlklé těhotenství.

Otázka č. 11 byla dobrovolná a byla závislá na odpovědích Z VLASTNÍHO ROZHODNUTÍ u otázky č. 10. Všechny 17 žen na otázku odpovědělo. Cílem **otázky č. 11** je zaměřením se na vlastní konkrétní důvody k ukončení těhotenství. 4 ženy uvedly, že nechtějí mít děti, 3 ženy uvedly nedostatek finančních zdrojů a další 3 ženy odpověděly, že s partnerem dítě neplánovali a nechtějí. 2 ženy neměly stálého partnera. 2 ženy se rozhodly kvůli více důvodům. 1 žena už nechce další děti, 1 žena se bude rozvádět a 1 žena nechce do nynější nefunkční společnosti přivést nový život.

Cílem **otázky č. 12** bylo zjistit zájem o přednášky této organizace. 86 žen uvedlo, že by se spíše zúčastnilo, 60 žen uvedlo, že by se spíše nezúčastnilo a 35 žen uvedlo, že by se určitě nezúčastnilo. 31 žen by se přednášek určitě zúčastnilo.

Cílem **otázky č. 13** bylo zjistit, zda by respondentky podpořily tuto organizaci finančním darem. 88 žen uvedlo, že by nadačnímu fondu spíše přispělo, 60 žen uvedlo, že by nejspíše nepřispělo a 36 žen uvedlo, že by jistě přispět nechtěly. 28 žen by rozhodně přispělo.

Cílem **otázky č. 14** bylo zjistit aktivní zapojení do aktivit organizace v rámci dobrovolnické činnosti. 109 žen uvedlo, že by se aktivně spíše nezapojily, 49 žen uvedlo, že by se dobrovolnický podílet nechtěly a 43 žen uvedlo, že by se spíše aktivně podílely na chodu organizace. 11 žen by se dobrovolnický rozhodně zapojilo.

Cílem **otázky č. 15** bylo zjistit pohled respondentek na přístup českého státu k benevolentnímu postoji ohledně přerušení těhotenství. 124 žen souhlasí s tímto přístupem státu, 54 žen uvedlo, že spíše souhlasí a 25 respondentek spíše nesouhlasí s tímto postojem. 9 žen s přístupem státu naprosto nesouhlasí.

Poslední byla **otázka č. 16**, kterou byl sledován názor respondentek na podporu a ochranu nenarozených dětí ve Zlíně. 110 žen uvedlo, že nesledují, zda se město nějakým způsobem angažuje či podílí na zachování úcty k životu. 41 odpovědí bylo, že město spíše nepodporuje tento trend a 33 žen uvedlo, že město spíše podporuje tento zájem. 19 žen vnímá podporu města na ochranu nenarozeného života a 9 žen uvedlo, že rozhodně zájem města o tuto problematiku nevidí.

4.3.3 Shrnutí kvantitativního výzkumu

Větší polovina dotazovaných je přímo ze Zlína, což je příhodné pro plánované zřízení nadačního fondu konkrétně ve Zlíně. Největší počet dotazovaných byly ženy ve věku 15 až 24 let po ukončeném vysokoškolském vzdělání. Dotazované byly většinou studentky, které jsou časově i finančně omezeny, a zaměstnané ženy, které jsou schopny se případně o dítě plnohodnotně postarat.

Ve Zlíně respondentky neuvedly žádnou organizaci, která by se věnovala ochraně nenarozených dětí. To jasně ukazuje, že Zlín by byl ideálním místem pro založení plánované organizace.

Mezi ženami, které byly těhotné, se našly i ty, které si dítě nechtěly nechat nebo jednoduše nevěděly, jak se mají v danou chvíli zachovat. Primárně právě pro tyto ženy bude organizace založena, aby jim na tomto rozcestí v jejich situaci poradila a pomohla.

Nejčastějším důvodem dobrovolného ukončení těhotenství bylo rozhodnutí nikdy nemít děti. Mezi další důvody patřila finanční situace nebo že v současné době dítě není v plánu. Žádný z těchto uvedených důvodů nemusí nutně končit přerušáním těhotenství. I těmto ženám by organizace mohla poskytnout poradenství o jiných možnostech, jako je např. adopce.

Kromě vlastního rozhodnutí k interrupci, 13 % z 60 respondentek podstoupilo ukončení z důvodu lékařského posudku o zdravotním stavu dítěte. I v této situaci by mohla organizace podpořit ženu a poskytnout jí názor dalšího lékaře.

60 % z 60 dotazovaných, které byly v minulosti těhotné, službu konzultace s odborníkem nevyužily. Dnes by tuto službu spíše využila více než třetina respondentek.

Skoro polovina z 60 respondentek uvedla, že zhoršený fyzický nebo duševní stav se u nich po interrupci projevil. Ve většině případů interrupcí byla zvolena metoda manuální vakuové aspirace.

Přibližně 40,6 % všech dotazovaných žen by mělo určitý zájem o účast na přednáškách. Finanční příspěvek by byl poskytnut pravděpodobněji než volný čas v rámci dobrovolnictví.

Většina žen souhlasí s přístupem státu na svobodnou volbu ohledně ukončení těhotenství. Přibližně polovina všech dotazovaných uvedla, že neví o podpoře města ohledně problematiky nenarozených dětí. Tyto ženy se vyjádřily, že situaci nesledují.

4.4 Kvalitativní výzkum

Marketingový výzkum organizace, která bude poskytovat tento druh služeb, by měl obsahovat i kvalitativní formu výzkumu (Šimková, 2012). Kvalitativní výzkum se zaměřuje na důvod odpovědi daného jedince, jakým způsobem přemýšlí a co preferuje.

Kvalitativní výzkum je postaven na individuálním hloubkovém rozhovoru s ženami, které se dobrovolně rozhodly pro umělé ukončení těhotenství (Foret a Melas, 2021). Výzkum byl proveden formou setkání v průběhu měsíce února 2022.

Ženy byly obeznámeny s informacemi, které budou součástí této diplomové práce. Dále souhlasily, že jejich identita nebude zveřejněna. Veškeré otázky byly ženami zodpovězeny a některé odpovědi byly ještě rozvedeny. Po sepsání finální verze každého příběhu byl obsah poskytnut respondentce k nahlédnutí.

4.4.1 Cíle a metodika výzkumu

Cílem kvalitativního kauzálního výzkumu bylo zjistit, jaké jsou příčiny rozhodnutí žen, jak v takové situaci přemýšlí, jaké má osobní motivy a zda má nějaké bariéry vůči svému rozhodnutí (Bejtkovský, 2020). Cílem výzkumu bylo pět žen.

Tento výzkum byl proveden mezi obyvatelkami Zlínského kraje, ale bližší informace z důvodu udržení anonymity dotazovaných žen nejsou uvedeny.

Zde jsou sepsány otevřené otázky, které tvoří polostrukturovaný rozhovor.

1. *Kdy jste se dozvěděla o těhotenství?*
2. *Jakým způsobem jste se o těhotenství dozvěděla?*
3. *Jaká byla Vaše první reakce při zjištění těhotenství?*
4. *Co na zjištění těhotenství říkal partner/otec dítěte (a/nebo případně Vaši rodiče)?*
5. *Udělal byste dnes něco jinak, nebo využila byste poradenství od specialistů či jiná alternativní východiska?*

Otázka *Jak probíhal samotný pobyt v nemocničním prostředí a jaké jste měla pocity při samotném průběhu?* nebyla během rozhovorů vůbec použita na základě citlivosti tématu a zjevnému psychickému stavu během rozhovoru u minimálně 1 z 6 dotazovaných žen.

Respondentky věděly, že mají možnost odmítnout odpovědět na jakoukoli otázku, žádná z nich tuto možnost nevyužila. Jednotlivé rozhovory trvaly v průměru kolem jedné hodiny.

4.4.2 Analýza výzkumu

Analýza byla prováděna průběžně po jednotlivých rozhovorech, aby nedošlo k opomenutí některé z informací. Mezi hlavní přístupy analýzy kvalitativního výzkumu řadíme tématickou a obsahovou analýzu. Pro analýzu rozhovoru se užívá obsahová analýza, která je postavena na roztřizení, shrnutí a seřazení informací (Potocan, Ůňgan a Nedelko, 2017).

Výzkumu se zúčastnilo šest žen.

Na **otázku č. 1** odpověděla první respondentka, že na těhotenství přišla na začátku 2. měsíce podle běžných těhotenských příznaků. Druhá respondentka netušila, že je těhotná až do půlky 2. měsíce. Třetí respondentka se o svém těhotenství dozvěděla během prvního měsíce těhotenství. Další respondentka uvedla, že se u ní začaly projevovat obvyklé příznaky nechutenství. Pátá respondentka na těhotenství přišla během prvních dvou měsíců. Poslední respondentka zjistila, že je těhotná během druhého měsíce těhotenství.

Na **otázku č. 2** odpověděla první respondentka, že si domů zakoupila těhotenský test, který vyšel pozitivně. Druhá i třetí respondentka na těhotenství přišla kvůli vynechání cyklu, kdy druhá respondentka provedla těhotenský test dokonce dvakrát. Čtvrtá respondentka šla na gynekologické vyšetření, který potvrdil těhotenství ve 3. měsíci. Další respondentka zjistila těhotenství skutečnou náhodou díky pravidelné kontrole u gynekologa. Poslední respondentka si zakoupila těhotenský test v lékárně na základě pocitů.

Na **otázku č. 3** odpověděla první respondentka, že si dítě chtěla určitě nechat a byla ze zjištění těhotenství nadšená. Druhá respondentka byla po zjištění těhotenství překvapená a nevěděla, co má nyní dělat. Třetí podobně jako druhá respondentka nemohla uvěřit, že je těhotná a přemýšlela, co si v této situaci počít. Další respondentka měla s těhotenstvím zkušenosti a jednalo se o její páté dítě, přesto byla ze zjištění překvapená. Pátá respondentka uvedla, že děti mít nechce. Poslední respondentka odpověděla, že už další dítě neplánovala.

Na **otázku č. 4** odpověděla první respondentka, že partner v té době ještě děti neplánoval, protože byli ve vztahu poměrně krátkou dobu. Takže šla na interrupci provedenou farmakologickou metodou. Druhá respondentka se rozhodla jít na interrupci, protože neměla trvalého partnera ani samostatné bydlení a ve společné domácnosti s rodiči dítě vychovávat nechtěla. Třetí respondentka uvedla, že šla na interrupci, protože si uvědomila, že volba partnera byla špatná a ona chce ještě dále studovat. Další respondentka šla na interrupci pod tlakem nejstaršího syna z důvodu nedostatku času pro pětičlennou rodinu. Pátá respondentka byla i s partnerem rozhodnutá nemít děti. Poslední respondentka uvedla, že z finančních důvodů a odstřihnutí od společnosti se po mnoha letech na mateřské rozhodla pro interrupci.

Na **otázku č. 5** odpověděla první respondentka, že by dnes reagovala jinak a pomoc od nabídnutého odborníka by využila. Druhá respondentka si stojí za svým rozhodnutím, protože pro své děti chce stabilní rodinu. Třetí respondentka v době zjištění těhotenství nechtěla interrupci s nikým řešit, ale nyní toho lituje, že nevyhledala odbornou pomoc a nesnažila se najít jiné východisko. Další respondentka lituje, že nedala dítě k adopci. Pátá respondentka si za svým rozhodnutím stojí. Poslední respondentka by se dnes zachovala stejně, protože finanční zajištění bylo pro ni na prvním místě. Rad odborníka využil pouze její manžel.

4.4.3 Shrnutí kvalitativního výzkumu

Z výzkumu vyplývá, že každá žena se o svém stavu může dozvědět v různém období těhotenství. To může omezit její čas na rozhodnutí, jak se má žena v této situaci zachovat. Všechny ženy se mohou vyskytovat v odlišných životních situacích, ale ne všechny dokáží o svých problémech hovořit, i když by se mělo jednat o rozhovor s odborníkem.

Alespoň dvě respondentky uvedly, že po zjištění jejich stavu nevěděly, co dál dělat, jak tuto situaci „řešit“. Alespoň dvě respondentky věděly, že si dítě nechtějí nechat nebo že obecně děti vůbec neplánují.

Minimálně dvě respondentky se rozhodly jít na interrupci, protože neměly trvalého partnera, se kterým by chtěly dítě vychovávat. Alespoň jedna respondentka se rozhodla pro interrupci z finančních důvodů. Všechny tyto uvedené situace mohou vést k rozhodnutí ukončit těhotenství, ale všechny se zároveň dají řešit jiným způsobem než jít na interrupci.

Alespoň dvě respondentky by ve stejné situaci dnes využily odbornou pomoc. Bývalý manžel jedné z žen využil pomoc odborníka. Tři respondentky nelitují svého rozhodnutí podstoupit interrupci.

4.5 Shrnutí výzkumné části

Pro následující projekt byl analytický záměr soustředěn na makroprostředí a mezoprostředí plánované organizace. Nedílnou součástí byla kvantitativní část průzkumu se subjektivním hodnocením a názory 212 žen ze Zlínského kraje. Celá analýza byla doplněna o kvalitativní část průzkumu, která byla zvolena z důvodu otevřené výpovědi žen, kterých se téma ukončení těhotenství týkalo. Byl sledován jejich přístup k celé věci, což umožnilo jednotlivé případy porovnat. Kvalitativní výzkum byl proveden i přes vědomí, že bude sledován menší vzorek žen, které budou ochotny sdílet svůj příběh. Cílem kvalitativního výzkumu bylo pět žen a tento cíl byl nejen splněn, ale dokonce o 20 % navýšen.

Bylo zjištěno, že aktuálně rostoucí inflace a extrémní růst cen zboží i stavebních materiálů jsou faktory, které mohou výrazně ovlivnit rozhodování partnerů, zda založit rodinu a mít děti nebo ne.

Pokud by celá národní ekonomika upadala, podepsalo by se to zejména na sociálně slabších jedincích, kam můžeme zařadit i neočekávaně těhotné. Ty se musí rozhodovat, zda mají k dispozici veškeré prostředky, aby se mohly o dítě postarat, nebo tyto prostředky a zdroje nemají a musí se dítěte vzdát.

Zlínský kraj má druhý nejvyšší index stáří v republice a na tento problém navazuje i klesající počet živě narozených dětí.

Podle statistik bylo v roce 2019 provedeno v ČR nejvíce interrupcí u bezdětných a svobodných žen. Jednalo se nejčastěji o miniinterrupce. Ženy měly většinou středoškolské vzdělání a méně často dokončené základní vzdělání. Stejně trendy přetrvávají i v roce 2020, ale k ukončení těhotenství přistupovaly nejvíce ženy se středním odborným nebo úplným středním ukončeným vzděláním. V roce 2019 bylo z celého Zlínského kraje provedeno nejvíce umělých ukončení těhotenství právě v okrese Zlín, a to u žen mezi 25. – 34. rokem života. O rok později došlo k nejvíce umělým ukončení těhotenství u žen mezi 25. – 34. rokem života v kroměřížském okrese.

I v ČR klesá meziročně počet provedených interrupcí o pár set případů. Ve všech okresech Zlínského kraje kromě okresu Uherské Hradiště došlo mezi roky 2019 a 2020 k nárůstu farmakologicky provedených interrupcí u žen mezi 15. – 24. rokem života. Počet potratů se celorepublikově snížil a ženy začaly do 11. týdne těhotenství upřednostňovat farmakologickou metodu ukončení těhotenství, jak vyplynulo z porovnání statistik z roků 2019 a 2020.

Za posledních 30 let se sice snížilo množství nechtěných těhotenství, zároveň poměr interrupcí z těchto těhotenství během let klesl. V posledních letech se tento poměr vrátil na hodnotu z 90. let minulého století.

Nejvýznamnějším technologickým poznatkem je vývoj bezpečnějších metod interrupcí a dále posouvání věkové hranice, kdy může žena ještě otěhotnět.

V rámci výzkumu mezoprostředí byla pozornost zaměřena na stávající konkurenci, která je zřejmě nejobávanějším prvkem. Většina zmíněných konkurenčních organizací má založeny, alespoň facebookové stránky. Mnoho těchto organizací pořádá specifické akce, které si lidé postupem let propojují právě s danou organizací – to má jistý propagační efekt. Zároveň z výzkumu vyšlo, že pouze několik organizací zveřejnilo vliv pandemie v letech 2020 a 2021. Většinou pandemická situace ovlivnila organizace, které v rámci hlavní činnosti poskytovaly kontaktní služby.

Z přehledu aktuální konkurence vzešlo, že jsou čtyři organizace, které se zabývají podobnou problematikou, na kterou se plánovaná organizace primárně zaměří. Jedná se o:

- Na počátku, o. p. s.

- Stop Genocidě, z.s.
- Hnutí pro život, z.s.
- ONŽ – Pomoc a poradenství pro ženy a dívky, z.s.

Podle výše uvedených organizací nemá ve Zlínském kraji sídlo žádná organizace cílicí na ochranu nenarozených dětí.

Analýza konkurence může sloužit jako inspirace pro plánovanou organizaci. Na co se může plánovaná organizace zaměřit například na propagaci v rámci webových stránek a sociálních sítí, nebo čemu se může vyhnout.

Necelá polovina žen při dotazníkovém výzkumu uvedla, že by spíše měla zájem o vzdělávací přednášky a zároveň by poskytla finanční příspěvek organizaci. Naopak větší polovina dotazovaných sdělila spíše nezájem o dobrovolnickou aktivitu. Většina žen odůvodnila ukončení těhotenství vlastním rozhodnutím, a to nemít děti nebo kvůli finanční situaci. Tyto důvody stejně jako doporučení lékaře ukončit těhotenství se mohou řešit i jinak než interrupcí.

Zde je prostor pro vznik nové organizace, která by chránila nenarozený život. Pokud jsou provedeny interrupce v počátku těhotenství, jedná se o bezpečnější zákroky než v pozdějším stádiu. Ve státech, kde jsou interrupce omezovány, dochází k ukončení těhotenství v pozdním stádiu. Podle dotazníkového průzkumu ve Zlínském kraji ženy souhlasí a podporují myšlenku svobodné volby ohledně interrupcí, jak česká legislativa umožňuje. Dále ženy uvedly, že nezaznamenaly nebo neví, že by se město Zlín snažilo podporovat ženy či rodiny v ochraně nenarozeného lidského života.

V kvalitativním výzkumu uvedla minimálně 1/3 respondentek, že nevěděly, jak s informací o těhotenství naložit a minimálně 1/3 respondentek se rozhodla pro ukončení těhotenství, protože neměla trvalého partnera. Alespoň 1/3 respondentek uvedla, že děti vůbec neplánují a minimálně 1/6 respondentek se pro interrupci rozhodla kvůli finančnímu zajištění. Žádný z uvedených důvodů nemusí nutně vést k interrupci.

Minimálně 1/3 respondentek kvalitativního výzkumu by využila služeb plánované organizace.

Některé respondentky kvantitativního a kvalitativního výzkumu by nyní poradenství a odbornou pomoc využily. Plánovaná organizace má rozhodně důvod ke zřízení, jelikož každý narozený život se počítá.

5 NÁVRH ZŘÍZENÍ NADAČNÍHO FONDU

Název organizace bude Nadační fond Život (v) sobě. Po zbytek práce bude užívána zkratka NFŽS.

Nadační listina

Zakladatelkou NFŽS bude Bc. Petra Konečná a bude uvedena v nadační listině nadačního fondu. Ten bude zapsán do nadačního rejstříku vedeného rejstříkovým soudem v Brně.

V nadační listině budou povoleny případné změny právní formy – z nadačního fondu na nadaci (Fřištenská a kol., 2013).

Účel organizace bude ochrana nenarozeného lidského života.

Organizace bude sídlit na adrese Žabárna 226, Fryšták 763 16 a kontaktní setkání budou realizována skrz coworking neboli sdílené kanceláře.

Bude zřízena správní rada a zvolen revizor.

Zakladatelka bude plnit funkci manažera a bude mít na starosti plynulou realizaci všech aktivit a činností organizace. Bude zodpovídat za personalistiku, za marketing a fundraising organizace, zejména první rok od založení.

Plánování činností organizace je složitý proces, který zahrnuje mnoho kroků a mezikroků, jako je stanovení cílů, popis úkolů, stanovení kvót, stanovení rozpočtů a sledování výkonu. Plánovací činnosti zahrnují strategická plánování, marketingová plánování a dlouhodobá plánování. Nejednou bylo řečeno, že je důležité rozlišit strategii od plánování. Plánování je zejména programovací činnost, zatímco tvorba strategie je o tvořivé představivosti.

Vize a poslání jsou nutnou součástí strategického plánu, jelikož právě ty ukazují směr organizace. Úlohou strategického plánu je zabývat se prostředím a jeho změnami. Dále hledat či zdokonalovat konkurenční výhody, identifikovat nové příležitosti a předvídat budoucí změny u konkurence (Hillestad a Berkowitz, 2013).

Poslání organizace „Chceme, aby svět existoval pro všechny.“

Vize organizace „Snaha o záchranu těch, kteří si o ni nemohou říci.“

Podle zmíněného poslání bude organizace charakterizována jako veřejně prospěšná, což je uvedeno podle stanovených podmínek v § 146 občanského zákoníku. Veřejná prospěšnost bude zakotvena v nadační listině (Dobrozemský a Stejskal, 2016; Kryšková, 2019).

5.1 Hlavní a vedlejší činnosti organizace

Během těhotenství, které nemusí být vždy plánované, se žena, případně celá rodina, dostává do náročné situace, která může narušit nejen psychický stav jedinců, ale zároveň ohrozit budoucí zajištění potřeb (Šimková, 2012). Žádný živý lidský plod by však neměl být zahuben, protože se jedná o nevyvinutého člověka, u kterého nemůžeme očekávat, jaký bude, zda dobrý či zlý, zda bude vědec, opravář aut nebo kněz (Řežábek, 2008).

5.1.1 Hlavní činnost

Organizace se bude v rámci hlavní činnosti soustředit na sociální a humanitární účely (Československo, 1992).

Půjde o zajištění sociálních služeb podle § 35 odst. 1 písm. f), g), h), i), k) zákona č. 108/2006 Sb. (Česko, 2006). Dále půjde o poskytnutí psychické podpory a návrhu možných alternativ, které gravidní žena může využít.

Mluvíme o aktivitách organizace na pomoc jednotlivcům i rodinám, kteří se dostali do nepříjemné situace kvůli neplánovanému těhotenství. Dále hovoříme o zajištění informační a poradenské funkce, o pomoci rodinám a o službě sociálně znevýhodněným, kteří se ocitli v krizi.

V plánech organizace jsou přednášky informačního a osvětového charakteru, které budou prezentovány na základních a středních školách, kde budou probíhat mimo jiné diskuze na téma těhotenství mladistvých dívek. Témata přednášek mají podpořit výchovu a vzdělání mladistvých (nejen dívek), rozšířit povědomí o případných fyzických následcích po umělém ukončení těhotenství a poukázat na psychický dopad po zákroku.

Dále bude organizace zajišťovat odborné poradenství v krizové situaci v rámci komunikace na webu a následně i po telefonu.

Nadační fond bude organizovat kulturní, vzdělávací a společenské akce popsané v § 23 zákona č. 227/1997 Sb., v rámci hlavní i vedlejší podnikatelské činnosti (Česko, 2002a).

Mladší dobrovolníci budou prezentovat přednášky ve školních zařízeních – zejména pro starší mládež základních škol, studenty odborných učilišť, středních škol a dalších školních zařízení. Zde bude probíhat šíření myšlenky NFŽS a bude rozšiřováno povědomí o této problematice mezi mladými. Přednášející budou věkově blíže posluchačům, a proto se předpokládá jejich větší vnímavost. U dospělých a starších dobrovolníků bude využit jejich

potenciál v rámci vlivu na věkově srovnatelné a podobně smýšlející publikum na veřejných přednáškách, kde se podle analýzy předpokládá účast spíše věkově zralých lidí.

Přednášky veřejnosti a jejich jednotlivá témata:

- prevence a následky nechtěného otěhotnění a s tím související nezodpovědná sexuální aktivita mladistvých
- jak se má správně rodič zachovat při zjištění těhotenství u nezletilého dítěte
- rozhodnutí ženy jít na interrupci a vyrovnání se s tímto rozhodnutím v partnerském životě
- vliv ukončení těhotenství na efektivitu v běžném i pracovním životě ženy a její duševní rozpoložení
- jaká je pro každého z nás hodnota JEDNOHO lidského života
- psychohygiena jako nezbytná aktivita ženy po ukončení těhotenství
- umělé ukončení těhotenství z pohledu věřící ženy

Cílová skupina: dívky v mladém věku, dospělé ženy, manželské páry, partnerské páry a rodiče dětí v pubertě a v mladém věku.

Organizace se chce vyhnout heslům typu „zastavte genocidu“ nebo „zákaz interrupcím“.

Cílem organizace je ukázat ženám cestu, kdy nemusí zabít své nenarozené dítě, které by pro jiné páry bylo splněným životním snem. Organizace chce umožnit ženám svobodnou volbu mezi lehkovážným rozhodnutím jít na interrupci nebo zodpovědným přístupem k životu.

5.1.2 Vedlejší činnost

Pro organizaci zaměřenou na nenarozené děti se za vedlejší podnikatelskou činnost budou považovat veřejná školení, kurzy, veřejné vzdělávací přednášky, kde budou probírána zajímavá témata vedená odborníky (Novotný a Lukeš, 2008).

Dále se budou organizovat benefiční akce a koncerty na podporu nenarozených dětí a na podporu rozšíření povědomí této problematiky. Příjmy z těchto činností budou zdaněny.

5.1.3 Srovnání mezi NFŽS a podobně smýšlejícími organizacemi v ČR

Činnosti organizací ONŽ, Hnutí pro život, Na počátku a Stop Genocidě jsou postavené na náboženských principech. Dále se tyto organizace věnují boji za změny legislativy.

NFŽS se bude věnovat převážně edukačním aktivitám bez náboženského zaměření. Jak je uvedeno v teoretické i výzkumné části práce, není správné omezovat práva žen na interrupci. Organizace tedy nebude usilovat o legalizaci protipotratových zákonů.

Každá z organizací pořádá akce, které jsou pro ně specifické. Je tedy příhodné přijít s aktivitou, která bude korespondovat se záměrem organizace a zároveň osloví širokou veřejnost.

5.2 Sdílené kancelářské prostory

Prostory jsou vhodné pro organizace a podniky, které nepotřebují trvalé pracovní sídlo. Je možné vybírat mezi otevřenými i uzavřenými prostory podle nabídek, což je nesporná výhoda. Stejně tak je ve většině prostor osobně či telefonicky dostupný správce budovy pro řešení případných poruch.

Tyto prostory budou užívány manažerkou pro soukromou komunikaci s okolím organizace, pro setkávání správní rady, k realizaci přijímacích pohovorů i pro školení zaměstnanců a dobrovolníků.

Níže bude uvedeno několik možností zlínských sdílených kanceláří.

5.2.1 Upper

Upper je projekt pro studenty nebo absolventy (nejen Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně), kteří by rádi využili prostory pro formální i neformální setkání v rámci nového businessu.

Na stránkách je za pracovní prostor pro šest osob uvedena cena 250 Kč/den nebo 1 450 Kč/měsíc (Upper, 2022).

Po e-mailové komunikaci s paní Mgr. Jitkou Alexovou byla nabídnuta vhodná možnost užití coworkingových místností se stoly pro šest osob, což by pro setkání správní rady nebo setkání s případnými sponzory mělo naprosto vyhovovat (Alexová, 2022).

Umístění: Vavrečkova 5262 2. NP, budova TIC Zlín, 23. budova Svit, Zlín 760 01

5.2.2 ImpactHub Zlín

Nabízí zasedací místnosti, konferenční místnosti, luxusní střešní prostor s výhledem na město skrz prosklenou stěnu a další jiné prostory.

Cena za hodinu se pohybuje od 303 Kč s DPH do 605 Kč s DPH. V případě potřeby větších prostor bude cena dohodou (Impact Hub, 2022).

Umístění: tř. Tomáše Bati 269, Zlín 760 01

5.2.3 MSI

Nabízí možnost využití sdílené kanceláře o rozloze 22 m², která je k dispozici za 500 Kč/den. Tato cena je bez DPH. Výhodou je mimo jiné parkování v okolí budovy, výtah, internet i Wifi připojení v celém objektu, kamerový systém, zabezpečený vstup a restaurace v budově. Za nevýhodu můžeme považovat využití těchto prostor pouze do stanovené odpolední hodiny (MSI, 2018).

Umístění: nám. T. G. Masaryka 1281, Zlín 760 01

5.2.4 Prostory mimo Zlín

Pro případy, kdy by bylo nutné sjednat setkání se sponzory nebo zástupci firem mimo Zlín, je zde předloženo pár dalších možností.

Worklounge

Zajišťují zasedací místnosti a sdílené kanceláře v Praze ve vybraných oblastech jako například fórum Karlín nebo na Václavském náměstí, kde se cena pohybuje podle velikosti místnosti od 400 Kč do 1500 Kč bez DPH/hodinu (Work Lounge, 2022).

Svoboda & Williams

Jedná se o realitní kancelář, která zprostředkovává pronájmy sdílených kanceláří a zasedacích místností v Praze, Bratislavě a v Brně. Jejich stránky jsou tvořeny v mezinárodním měřítku, kde se cena pohybuje v různém rozpětí (Svoboda & Williams, 2022).

The Prostor

Nabídky na užití prostoru byly nalezeny na stránkách společnosti pouze v Praze. Nabízí se zde prostory od 12 m², kde je uvedena nejnižší cena 800 Kč/den. Standardní cena za průměrně velkou místnost 40 m² se pohybovala kolem 2 000 Kč – 5 000 Kč/den (The prostor, 2022).

5.2.5 Zhodnocení vhodné varianty sdílených kanceláří

Při potřebě osobního setkání například se sponzorem, musí proběhnout výběr vhodného prostředí s ohledem na dobrou dostupnost a na aktuální finanční situaci nadačního fondu. Nejlepší cenová nabídka ve Zlíně byla zjištěna u Upperu v případě opakovaného využití prostor během měsíce. Pro nárazové celodenní užití by vyhovovaly prostory MSI.

5.3 Financování

Během listopadu a prosince 2022 je v plánu oslovovat organizace a podniky ohledně žádostí o příspěvky, kterými by podpořili činnost NFŽS.

Základní organizace, které budou osloveny:

- Nadační fond Tesco
- Nadační fond Albert
- Fatra a.s.
- Nadace ČEZ
- Nadace České spořitelny
- Nadace Jistota (Nadace Komerční banky, a.s.)
- Nadace BLÍŽKSOBĚ
- Českobratrská církev evangelická Zlín
- Charita Zlín
- Apoštolská církev Zlín

Nedílnou součástí financování bude registrace na platformě *Darujme.cz*, kde se zajišťuje darování online, které je v posledních letech nepopulárnější. Výhodou využití platformy je získání všech důležitých informací o organizaci, která má být podporována. Tím se předchází možnému zneužití financí a organizace navíc získává žádoucí propagaci. Projekt *Darujme.cz* z každého příspěvku, který zajistí, odečítá 2 % na vlastní správní poplatky (Nadace Via, 2022).

Zasílání emailových obsílek jednotlivcům nebo firmám, prodej zboží či služeb jako vedlejší činnost, organizování akcí nebo fundraising jsou základní příklady možností, jak mohou NNO získávat finanční zdroje. Dále sbírka na ulici, veřejné sbírky v médiích, státní dotace či EU dotace (Kryšková, 2019).

5.4 Personalistika

Po vzniku nadačního fondu se předpokládá spíše postupný rozvoj ze strany personálního otázek. Funkčnost organizace bude ze začátku postavena na spolupráci manažera, třech odborných zaměstnanců a dobrovolníků. Manažer a odborní zaměstnanci budou přijímáni na dohodu o pracovní činnosti.

Není nutné z počátku vytvářet mnoho placených pracovních míst, ale do budoucna je doporučeno počet těchto míst podle potřeby rozšiřovat. Nadšení dobrovolníků časem může opadávat, proto se doporučuje od začátku pracovníky motivovat na základě efektivního řízení lidských zdrojů (Dohnalová a kol., 2015).

Následující rok je v plánu do pracovního kolektivu přidat fundraisera a pak správce webových stránek a sociálních sítí.

Je vhodné oslovit kněze, který by pro věřící i nevěřící lidi vytvořil přístupné prostředí v organizaci.

Během zpracovávání projektu této práce jsem byla v kontaktu s porodní asistentkou Johanou Szczyrkovou. Ta se nabídla jako porodní asistentka pro realizaci projektu (Szczyrková, 2022).

5.4.1 Vyhledávání a nábor dobrovolníků

Hledání dobrovolníků se bude realizovat přes:

- inzeráty na webových stránkách NFŽS
- inzeráty na sociálních sítích
- plakáty na vysokých školách
- přednášky na středních
- webové stránky *umsemumtam.cz*.
- inzeráty na *jobs.cz*, *jenprace.cz*, *práce.cz*

Základní strategie náboru

Organizace bude hledat podobně smýšlející dobrovolníky, kteří budou prezentovat poslání organizace a předávat informace na přednáškách ve školách, známým a kamarádům. Vzdělávání dobrovolníků bude realizováno na seminářích organizace. Je důležité, aby dobrovolníci celou problematiku správně pochopili a následně ji byli schopni podat dál. Zároveň se budou snažit mladým lidem otevřít oči a ukázat jim, jaké mohou být následky jejich rozhodnutí ohledně podstoupení umělého ukončení těhotenství.

Některé mladé dívky a ženy, podle názoru porodní asistentky netuší, jaká rizika mohou být s tímto zákrokem spojena. Součástí studia na porodní asistentku byl předmět psychologie. Tento předmět by měl studenty naučit, jak s rodičkou komunikovat, případně je připravit na porod neživého dítěte. Asistentka sama zhodnotila, že se na žádnou psychicky vypjatou situaci nemůže specialista ani žena připravit dopředu. Taková situace se zkrátka v profesním

prostředí vyskytne a v té chvíli nejsou striktně předepsaná pravidla, jak postupovat. Každopádně je důležité zaměřit se na psychohygienu odborníků, aby byli připraveni následně pomáhat dalším. Sama uvádí, že teoretické informace, které by mohla šířit dál veřejnosti má, ale není typ na vystupování před desítkami lidí.

Projekt NFŽS ji přesto oslovil, takže by se ráda zapojila do náboru dobrovolníků a přípravy prezentací. Sama je aktivně věřící a byla v této víře vychovávána, takže nejen pro ni je interrupce nepřijatelná. Ale jako odborník v oboru zná obě roviny této situace. Nedovede si představit pocit, že zabila své miminko, ale zároveň souhlasí s možností volby ženy ve chvíli, kdy na mateřství není připravena. Jak sama řekla, tyto názory se v ní perou, ale ona tento přístup neodsuzuje. Líbí se jí tento projekt, který by ukázal ženám možné cesty, jak v takovém případě postupovat, navzdory víře nebo představám společnosti. Jedná se o svobodnou volbu žen, s čímž souhlasily i její kolegyně z nemocnice (Szczurková, 2022).

Tato organizace by měla být brána jako komunita, která bude složena z lidí s podobnými životními hodnotami (Hillestad a Berkowitz, 2013).

NFŽS bude mít účet i na LinkedIn, kde může propagovat organizaci a zároveň hledat dobrovolníky či zaměstnance. Při pohovoru bude uchazeč dotazován, jakým způsobem se o pracovní pozici dozvěděl.

Nábor bude realizován emailovou komunikací a online pohovorem. Pro dobrovolníky se následně naplánuje školicí seminář. Kontaktním údajem pro zájemce o práci a dobrovolnickou činnost: kontakt@zivotvsobe.cz.

Při nedostatku zaměstnanců/ dobrovolníků se budou podnikat účelná opatření na znásobení vyhledávání nových pracovních sil. Budou se moci najímat zaměstnanci na zkrácené úvazky a případně je možné oslovit jiné organizace, které mají nadbytek svých zaměstnanců/dobrovolníků.

Při zaznamenání nadbytku zaměstnanců/dobrovolníků se bude organizace snažit rozšířit povědomí o službách, aby byli všichni zaměstnanci maximálně využiti a nadbytečné zaměstnance nabídnout jiné organizaci, která má pracovní síly nedostatek (Bejtkovský, 2021a).

Jednou ročně bude mezi všechny zaměstnance i dobrovolníky rozšířen dotazník spokojenosti, který se bude mimo jiné ptát na názor ohledně náplně práce, na případné připomínky k chodu organizace nebo na návrhy ke zlepšení.

5.4.2 Odměny

Pro dobrovolníky prezentující semináře na školách se nepočítá s přímou mzdou, ale v rámci rozvoje organizace, by se do plánů mohl zařadit určitý typ odměn.

Pro odborníky jako psycholog a gynekolog se počítá s hodinovou mzdou, a to pro individuální sezení a pro přednášky (Crhová, 2020b).

Průměrná taxa hodinové terapie u psychologa ve Zlíně se pohybuje mezi 600 až 1200 Kč. Pro neziskový sektor jsou uvedeny hodinové taxy poloviční (Jobs.cz, 2022).

Detailní informace jsou popsány v kapitole Nákladová analýza.

5.5 Účetnictví a daně

Legislativní systém je pro nadační fondy mírnější ve srovnání s nadacemi. Vznik nadačního fondu může mít jak ekonomickou, tak i sociální příčinu. Za majetek nadačního fondu označujeme získané dary a vklady a tímto majetkem nelze ručit, pouze ho investovat (Dohnalová a kol., 2015).

Nadační fond bude při zřízení spadat mezi mikro účetní jednotku, kdy záleží na počtu zaměstnanců a hodnotě aktiv organizace (Dobrozemský a Stejskal, 2017). V prvních letech se uvažuje s vedením účetnictví ve zjednodušené formě.

Daňová pravidla

NFŽS bude osvobozen od platby DPH v konkrétních činnostech podle zákona č. 235/2004 Sb. jak je uvedeno v § 57 odst. 1 písm. a) – g) pro účel vzdělávací a výchovný a v § 59 pro účel sociální pomoci, kdy bude možnost odepsání daně. Na oproštění od platby DPH bez možnosti odpisu daně bude mít NFŽS nárok při zajišťování ochranných a výchovných služeb pro děti podle § 61 písm. b) (Česko, 2004).

Nadační fond nebude vlastnit žádná motorová vozidla. V případě nutnosti užití automobilu bude k dispozici soukromé auto manažera nadačního fondu. V případě užití vozidla pro hlavní činnost nebude nadační fond nucen platit silniční daň. Povinnost nastane v případě využití vozidla pro vedlejší činnosti, kde vycházíme ze zákona o dani silniční.

5.6 Propagace

Propagace by měla být dobře promyšlená a postavena na strategickém plánování (Grau, 2021; Novotný a Lukeš, 2008).

Strategie musí být vytvořena na jedinečné výhodě, které je pro ostatní organizace obtížné konkurovat. Dlouhodobě zaseté organizace často selhávají, protože nejsou schopny uniknout minulosti a začínají stagnovat (Hillestad a Berkowitz, 2013). Často slyšíme: „Vždy jsme to tak dělali a fungovalo to.“ (Kovalová, 2021). A zde se otevírá prostor pro nové organizace, které sice nemají žádné recenze, ale začínají s novým procesem, který může na trhu vyplnit mezery.

Než organizace zahájí proces vývoje strategie a tvorbu marketingového plánu, musí být v organizaci všichni seznámeni se základními koncepty marketingu a rozvoje strategie (Hillestad a Berkowitz, 2013).

Správnou strategií může být využití sociálních sítí. Spojení s veřejností se dostalo od televizní propagace a emailových upozornění na aktuálně přijatelnější formu. Dnes jsou oblíbenější sociální sítě jako Twitter nebo pomalu upadající Facebook, které si zajistily místo v systému komunikace. Pandemie covidu nás naučila lépe fungovat v online světě, což na jednu stranu posílilo samotnou propagaci díky vyššímu výskytu cílových skupin na internetu (Grau, 2021; Novotný a Lukeš, 2008).

5.6.1 Webové stránky

V březnu 2022 byly vytvořeny webové stránky NFŽS, které mají za úkol základní komunikační propojení s okolím. Webové stránky již nyní obsahují základní informace o organizaci, jaké je její poslání a čemu se organizace bude věnovat. Během roku 2022 se bude na stránkách dále pracovat, aby si získaly a udržely konkurenceschopnost. Jsou zde uvedeny kontakty pro dobrovolníky, jakým způsobem mohou dárci přispět a jak mohou ženy a rodiny v krizové situaci požádat organizaci o pomoc.

Je zde uveden přehled témat na přednášky, které budou organizovány pro širokou veřejnost a stejně tak je zde popsána vzdělávací činnost, která bude právě pro mládež a děti ve školách.

Obrázek 5 - Webové stránky NFŽS (printscreen obrazovky)

5.6.2 Sociální sítě

Na sociálních sítích Facebook, Twiter a zejména dnes velmi oblíbený Instagram bude založen účet, kde budou průběžně aktualizovány informace o akcích, úspěších organizace a plánuje se fotografická dokumentace aktivit NFŽS. Zde budou uvedeni sponzoři a pravidelní dárci. Na Instagramu bude probíhat propagace organizace v rámci aktuálně užívané komunikace, a to pomocí „hashtagů“, např. #Zivotvsobe, #Chcisenarodit, #MaminkynaZlinsku.

Taktéž na Instagramu budou pravidelně aktualizovány kontaktní údaje pro zájemce o služby nebo o pracovní aktivity pro organizaci.

V rámci sociálních sítí lze zajistit jednoduchý přístup k poskytnutí finančního příspěvku pomocí jednoho kliknutí. Tuto formu propagace a zároveň získání zdrojů užívají i jiné sociálně orientované neziskové organizace.

5.6.3 Letáky a umístění v MHD

Letáky budou umístěny na veřejná místa, v čekárně u gynekologů, ve školách. Dále budou rozdávány na akcích NFŽS.

Obsah letáků:

- popis organizace a čemu se věnuje
- odkaz na poradenství a podporu, před každým vážným krokem
- odkaz na webovou stránku

- účet pro dáorce (Kryšková, 2019)

Motto:

„Tyto děti samy sebe neochrání.“

„Taky chci mít šanci poznat svět.“

„Děkuji ti, že budu žít.“

Reklama u Dopravní společnosti Zlín-Otrokovice je podle nabídky nejlevnější ve formě A4 či A3 letáku, který je instalován v plastové přihrádce v úrovni očí. Cena vystavení 1 ks letáku A4 na 4 týdny se pohybuje kolem 80 Kč. Výroba jiných variant letáků by se prodražila, takže je cenově nepřijatelná (DSZO, 2021).

5.6.4 Marketingové kampaně

Organizace bude pořádat pochod nebo běh po Zlíně v rámci mezinárodního dne nenarozených dětí 25. března. Při této příležitosti bude organizace oslovovat představitele města, dále místní známé osobnosti a také širokou veřejnost. Bude se jednat o akci, která má probouzet v lidech uvědomění, že každý lidský život je jedinečný.

Městské divadlo Zlín pořádá každoročně na konci divadelní sezóny akci Tančirek na náměstí Míru ve Zlíně, kde hrají a zpívají herci z divadla. Propojení dobročinné akce s kulturou může být příjemná událost. Dobrovolný příspěvek organizaci NFŽS by byl součástí této akce a dobrovolníci by mohli rozdávat letáky a pozvánky na již naplánované veřejné přednášky.

5.6.5 Aktivní propojení s odborníky v oboru

Nezbytnými osobami při realizaci aktivit NFŽS budou hlavně gynekologové a porodní specialisté. Jsou často ti, kteří ženám oznámí jejich graviditu. Od gynekologů a porodních asistentek, kteří budou s NFŽS spolupracovat, se bude očekávat nasměrování ženy k organizaci a nabídnutí služeb, které jí může organizace poskytnout.

5.6.6 Tvář organizace

Mezi první kroky organizace bude patřit vyhledání patrona – ideální by byla osoba, pro kterou bude poslání organizace velmi osobní. Kdo bude schopen vyjádřit své pocity a plně porozumí účelu organizace.

Pro plánovanou organizaci by byla vhodná modelka Natálie Kočendová, která se umístila v soutěži Miss ČR 2020 na třetím místě a v březnu 2022 vyhrála ve světové soutěži Top Model of the World. Jedná se tedy o velmi zajímavou osobnost, ale především je to mladá

žena, která v 6. měsíci těhotenství přišla o nenarozené dítě. Předpokladem tedy je, že jí bude činnost organizace velmi blízká a byla by tedy vhodnou kandidátkou tváře NFŽS.

Další známou českou osobností je zpěvačka a herečka Eva Burešová, která na konci března 2022 na sociálních sítích sdílela příspěvek, kde píše o bolestivé ztrátě nenarozeného dítěte, která je pro ženu nepopsatelná. Ani zpěvačce není tento citlivý prožitek lhostejný, takže i ona by mohla být eventuelně oslovena.

I americká herečka Nicole Kidman v jednom rozhovoru zmínila, jak duševně bolestivý je potrat, protože sama před desítkami let několika prošla. Následně uvedla, jak málo se podle ní o bolestivé ztrátě a touze po dítěti, mluví (Day, 2018).

5.7 Dlouhodobé plánování

V teoretické části práce bylo uvedeno, že některé strategie nemusí nutně fungovat na okamžitou expanzi organizace do jiných měst, krajů či dokonce států. Tuto strategii bude zastávat i NFŽS, alespoň co se týče dlouhodobého plánování.

5.7.1 Marketing

Billboardy, bigboardy a vysoké transparenty na trolejbusových zastávkách jsou nákladnou položkou, proto se tato forma reklamy plánuje až do následujících let po zřízení organizace. Pronájem plochy se pohybuje kolem 5 – 30 000/měsíc (Moje billboardy, 2022).

Do dlouhodobého plánu bude zahrnuto oslovení dalších českých celebrit, které by byly ochotné natočit pro NFŽS spot, který by vysílala například televize ČT 1 nebo NOE (Kryšková, 2019). Dále by se tento spot mohl pouštět jako reklama před promítáním filmu v kině. Podle vyjádření paní Kulichové ze CineStar s.r.o. by reklamní spot o délce 30 vteřin na 6 týdnů vysílání v multikině vycházel na 60 000 Kč bez DPH (Kulichová, 2022).

Dnešní mladí lidé často vzhlíží k influencerům, kteří jsou aktivní nejen na kanále Youtube ale i na Instagramu. Plánování zahrnuje případnou budoucí spolupráci s influencerem, který by byl ochotný podpořit NFŽS třeba v rámci rozjezdu kampaně apod.

5.7.2 Léková kampaň

Snaha udělat podobnou kampaň jako je na cigaretových krabičkách. Jednalo by se však o upozornění na problematiku umělého ukončení těhotenství na krabičkách léků, které se podávají při farmakologické metodě interrupce.

5.7.3 Blog na webových stránkách

Při rozšiřování webových stránek je plánováno vytvoření blogu Ženy a rodiny kolem nás. Zde budou videa žen, které prošly interrupcí. Dále zde budou motivační videa žen ukazujících, jak jim jejich rozhodnutí „nejít na interrupci“ změnilo život. Nebudou tam nutně odstrašující nebo líbivé příběhy, ale především příběhy reálné. Žádná sladká videa, že s dítětem jde všechno naprosto bez problému skloubit, ať při studiu nebo práci. V závěru bude zachycena reakce žen, které si dítě ponechaly.

Mohou zde být záznamy s ženami, které se nadále stýkají s rodinou, která adoptovala její narozené dítě.

Dále by zde mohla být videa s příběhy lidí, co se dobrovolně vzdali nenarozených dětí (umělé ukončení těhotenství bez zdravotních příčin) (Kryšková, 2019).

Videa nemusí být omezena pouze na ženy, ale mohou být vytvořeny jako záznam zkušeností manželů a partnerů. Nebude se jednat o dlouhé záznamy, přibližně 3-5 minut.

5.7.4 Spolupráce s IVF s.r.o.

V rámci dlouhodobého plánování by mohla být navázána spolupráce, případně i finanční, s IVF s.r.o. Zlín. Tato kooperace by mohla být podpořena tvrzením o společném cíli – zdravých mladých ženách. Pouze zdravé ženy mohou poskytovat zdravá vajíčka, která jsou schopná života pro dárcovství neplodným ženám.

Příkladem může být žena, která jako mladistvá využila služby NFŽS a dítě porodila. Za 10 let se může zpětně podívat a rozhodne se pomyslný dluh splatit darováním svých vajíček. Takto bude ochotná pomoci jiným ženám a rodinám, které nemají takové štěstí jako ona, aby měli vlastní dítě.

K této spolupráci by mělo dojít v případě, že se reprodukční výzkum IVF s.r.o. nebude zabývat nevyužitými embryi a počet odebraných vajíček od dárkyně bude úměrný potřebě pro oplození. Dnešní přístup k získání vajíček od dárkyně spočívá v odběru 7 až 10 vajíček (Řežábek, 2008).

5.7.5 Podpora žen i mužů

Nadační fond se bude zaměřovat nejen na nenarozené děti, ale i na jejich rodiče – a tím jsou myšleni i otcové. Každý z rodičů může mít vlastní názor a každý z nich tuto situaci může nést jiným způsobem zejména z psychického hlediska (Kryšková, 2019).

Jak bylo uvedeno v jednom rozhovoru kvalitativního výzkumu, byl to právě muž, který neunesl představu usmrcení ještě nenarozeného dítěte. Muži jsou často opomíjeni při prožívání zármutku ze ztráty nenarozeného dítěte, ale často jsou to oni, kteří jsou postaveni před hotovou věc přerušit těhotenství z partnerčina rozhodnutí.

5.7.6 Benefiční koncerty organizace

Pořádání koncertů za účasti tuzemských i slovenských kapel, což by mělo zajistit veřejnou reklamu NFŽS. Tyto akce by spadaly do vedlejších činností organizace, kdy se spíše počítá s dobrovolníky, kteří by akci připravili a pomohli zorganizovat (stavba podia, osvětlení, ozvučení a následný úklid prostoru po akci). Je nezbytné předpokládat nájem prostoru pro akci, zabezpečení občerstvení a také zajištění toalet. Jednou z nejdůležitějších součástí akcí je shrnutí výsledků benefiční akce, poděkování všem dárcům, všem zúčastněným a těm, kdo se na akci podíleli jakýmkoliv způsobem (Boukal, 2013).

5.7.7 Seznam prověřených neziskových organizací

NFŽS může zvýšit svou prestiž a zlepšit důvěryhodnost u dárců získáním známky kvality. Nadační fond ji získá v případě splnění podmínek stanovených Fórem Dárců a pokud je organizace členem Asociace nadačních fondů. Tento certifikát je možné prodloužit i po stanovené lhůtě užívání (2 roky). Stejně tak při porušení podmínek může být známka kvality odebrána (Frištenská a kol., 2013).

Výhledově by dále mohl NFŽS získat „Značku spolehlivosti“, která je spravována AVPO ČR, z.s., který zajišťuje všestrannou podporu sdružených organizací.

Tato ocenění budou nejen dobrým propagačním materiálem, ale zároveň dají všem potenciálním dárcům jistotu, že své dary věnují důvěryhodné organizaci (AVPO ČR, 2021).

Důležitým prvkem při marketingovém výzkumu je přemýšlet jako zákazník, a tak se mu snažit porozumět (Hillestad a Berkowitz, 2013).

5.8 SWOT analýza

Důležitou složkou pro vedení udržitelného rozvoje společnosti je sledovat a zvyšovat kvalitu. Pouze ¼ neziskových organizací v ČR má představu, co je to SWOT analýza (Novotný a Lukeš, 2008).

SWOT analýza je proces, kdy organizace identifikuje své silné a slabé stránky a stejně tak příležitosti a hrozby. Tato analýza často neposkytuje data, ale názor, který přichází od zaměstnanců, klientů nebo zainteresovaných lidí v organizaci.

Většina programů MBA studia se spíše, než na SWOT analýzu spoléhá na Porterovu analýzu pěti sil, jelikož je tato analýza objektivnější a založená na datech, které pomohou organizacím lépe porozumět příležitostem a rizikům. Tato analýza je postavena na existenci pěti sil, které určují konkurenční sílu nebo pravděpodobnost rizik, která mohou nastat (Hillestad a Berkowitz, 2013).

SWOT analýza mapuje jak vnější konkurenční prostředí (hrozby a příležitosti), tak i vnitřní konkurenceschopnost organizace (silné a slabé stránky) (Šimková, 2012). Obecně platí, že silné a slabé stránky mohou být organizací ovlivněny. Naopak příležitosti a hrozby nikoli. Příležitosti musí organizace aktivně vyhledávat a snažit se je využít (Bejtkovský, 2020). Hrozby jsou naopak vnější nebezpečí (Šimková, 2012).

Uvedená SWOT analýza je sestavena podle výzkumné a projektové části této práce.

S (silné stránky)

S1 – možnost poskytovat služby online

S2 – zázemí organizace zajištěno kdekoli je potřeba díky možnostem sdílených kanceláří

S3 – spolupráce se školami a šíření osvěty

S4 – oslovení veřejně známé osobnosti jako patrona organizace

W (slabé stránky)

W1 – odchod odborníků (gynekologů, porodních asistentek nebo psychologů) ke konkurenci

W2 – závislost na omezených zdrojích financování

W3 – nízký zájem dobrovolníků o činnost pro organizaci

W4 – opomíjené téma interrupcí

O (příležitosti)

O1 – jedinečnost organizace ve Zlínském kraji

O2 – dotační podpora od kraje pro sociálně zaměřené projekty

O3 – spolupráce s podobně smýšlejícími organizacemi

O4 – malá možnost vzniku nové konkurence a substitutů

T (hrozby)

T1 – změny v daňové legislativě

T2 – stagnující porodnost

T3 – příchod schopné a finančně zajištěné konkurence

T4 – nové výzkumy a technologie v interrupční péči

Tabulka 34 - Matematický model SWOT analýzy organizace NFŽS VLASTNÍ ZPRACOVÁNÍ

	O1	O2	O3	O4	T1	T2	T3	T4	+	-	Rozdíl
S1	0	0	+	0	0	0	0	0	1	0	1
S2	+	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
S3	+	+	+	+	0	+	-	-	5	2	3
S4	0	0	+	0	0	+	+	0	3	0	3
W1	+	+	0	-	0	0	-	0	2	2	0
W2	+	+	0	0	0	0	-	-	2	2	0
W3	+	0	0	0	0	0	-	-	1	2	-1
W4	+	+	+	0	0	-	+	-	3	2	1
+	6	4	4	1	0	2	2	0	36		
-	0	0	0	1	0	1	4	4		20	
Rozdíl	6	4	4	0	0	1	-2	-4			

Vzdělávání mládeže v oblasti následků interrupcí při nechtěném těhotenství (S3) je důležitou částí dnešních studijních osnov v rámci sexuální výchovy, proto je nezbytná podpora mladých v sebevyjádření, aby znali důsledky provedení interrupce. Tato silná stránka organizace bude tedy nadále podporována, aby se dostala do povědomí nejen mládeže, ale i vedení škol, které by tuto činnost organizace mohly více využívat.

Další silnou stránkou organizace je propagační síla známé osobnosti (S4) s ohledem na provázanost této osoby s činností organizace. Známé osobnosti mají výrazný vliv na své okolí, které vnímá jejich názory a přístupy k některým životním situacím.

Jedinečnost organizace (O1) je nejvýznamnější příležitostí projektu, proto je důležité tuto informaci maximálně propagovat a zajistit povědomí o této organizaci.

Nejzásadnější hrozbou činnosti organizace jsou výzkumy v interrupční péči (T4), které dávají ženám představu bezstarostného a naprosto bezpečné interrupce bez komplikací a nástrah. S touto skutečností musí organizace otevřeně pracovat, a ne ji záměrně upozadit a nezmiňovat při přednáškách pro školy nebo veřejnost.

Podle analýzy bude největší slabinou organizace nízký zájem dobrovolníků o činnost pro organizaci (W3). Bude to tlačit organizaci dolů, takže se organizace touto slabou stránkou musí aktivně zabývat.

5.9 Nákladová analýza

Nákladová analýza se pro tuto organizaci skládá spíše z odhadovaných nákladů. První rok bude nadační fond závislý na činnosti manažera, který bude řídit veškeré operace. Prozatím se s náklady za dobrovolníky nepočítá.

Největším nákladem bude samotná propagace, která má pro následující roky zajistit finanční zdroje pro realizaci činnosti organizace.

Předpokládané náklady na zřízení nadačního fondu

Založení nadace znamená sepsání nadační listiny, kterou podepíše zakladatelka. Za výpis z rejstříku trestů se na pobočkách Czech POINTu platí 100 Kč a stejně tak i za výpis z katastru nemovitostí. Všechny zmíněné dokumenty spolu s čestným prohlášením a souhlasem vlastníka nemovitosti, kde bude zapsáno sídlo, musí být ověřené. Ověření je opět zpoplatněno na Czech POINTu 30 Kč (Kozubíková, Dvorský a Gavurová, 2021).

Všechny dokumenty budou předány notáři, který řeší další postup na krajském úřadě. V případě ověření podpisu bez přítomnosti notáře se může zápis do nadačního rejstříku v rámci soudních poplatků prodražit, takže pro organizaci je využití notáře variantou ekonomicky únosnější.

Založení bankovního účtu u společnosti Equa bank bude zdarma. V tomto případě se bude jednat o běžný účet pro právnické osoby. Pokud na účtu nebude dosažena výše částky 300 000 Kč, bude měsíční správní poplatek 149 Kč. Banka si za odchozí platby účtuje 4 Kč a pokud by se jednalo o přednostní platby, tak se poplatek může zvýšit na 100 Kč za transakci (Equabank, 2022).

Tabulka 35 - Náklady na založení nadačního fondu *VLASTNÍ ZPRACOVÁNÍ*

Založení nadace	3 000 Kč
Ověření podpisů	150 Kč
Výpisy z rejstříků	200 Kč
Založení účtu	0 Kč

Předpokládané personální náklady

Nezbytnou funkci organizace bude plnit manažer, jehož pracovní náplň je popsána v úvodu této kapitoly. Stejně jako další zaměstnanci bude mít manažer podepsanou dohodu o pracovní činnosti, takže se uvažuje o průměrné pracovní době 20 hod/týdně.

Tabulka 36 - Měsíční náklady organizace na pozici manažera (Bureš, 2021) UPRAVENO

Pozice	Manažer
Počet odpracovaných hodin/měsíc	80
Hodinová mzda (Kč)	120
Hrubá měsíční mzda (Kč)	9 600
Zdravotní pojištění (zaměstnavatel) (Kč)	864
Zdravotní pojištění (zaměstnanec) (Kč)	432
Sociální pojištění (zaměstnavatel) (Kč)	2 381
Sociální pojištění (zaměstnanec) (Kč)	624
Daň z příjmu (Kč)	1 440
Čistá mzda (Kč)	7 104
Měsíční náklady organizace (Kč)	12 845

Pro specialisty jsou vhodnější dohody o pracovní činnosti, protože není pevně stanoven počet hodin strávených individuálním poradenstvím. Pro začátek se počítá s přijetím jednoho psychologa, jednoho gynekologa a jedné porodní asistentky. Specialisté gynekolog a psycholog budou ohodnoceni hodinovou mzdou 300 Kč a porodní asistentka bude dostávat hodinovou mzdu 200 Kč (Jobs.cz, 2022). Očekává se od nich prezentace přednášek pro veřejnost a odborná poradenská činnost pro ženy v krizové situaci. Pro první měsíce po zavedení organizace do provozu jsou plánovány pouze přednášky, které by byly přibližně dvouhodinové. Přednášky vedené vždy jedním odborníkem se budou konat jednou za měsíc. V případě potřeb organizace se navýší počet odborníků. Předpokládá se, že většina zaměstnanců organizace bude již zaměstnána, proto se nepočítá se slevou na poplatníka nebo se zvýhodněním na děti, jelikož nebudou mít u NFŽS podepsané prohlášení k dani.

Tabulka 37 - Hodinové náklady odborníků VLASTNÍ ZPRACOVÁNÍ

Pozice	Hodinové ohodnocení
Gynekolog	300 Kč/hod
Psycholog	300 Kč/hod
Porodní asistentka	200 Kč/hod

Tabulka 38 - Čtvrtletní náklady organizace na pozici gynekologa nebo psychologa (Bureš, 2021)
UPRAVENO

Pozice	Gynekolog/Psycholog
Počet odpracovaných hodin/ 3 měsíce	2
Hodinová mzda (Kč)	300
Hrubá čtvrtletní mzda (Kč)	600
Zdravotní pojištění (zaměstnavatel) (Kč)	-
Zdravotní pojištění (zaměstnanec) (Kč)	-
Sociální pojištění (zaměstnavatel) (Kč)	-
Sociální pojištění (zaměstnanec) (Kč)	-
Daň z příjmu (Kč)	90
Čistá mzda (Kč)	520
Čtvrtletní náklady organizace (Kč)	600

Tabulka 39 - Čtvrtletní náklady organizace na pozici porodní asistentky (Bureš, 2021) UPRAVENO

Pozice	Porodní asistentka
Počet odpracovaných hodin/ 3 měsíce	2
Hodinová mzda (Kč)	200
Hrubá čtvrtletní mzda (Kč)	400
Zdravotní pojištění (zaměstnavatel) (Kč)	-
Zdravotní pojištění (zaměstnanec) (Kč)	-
Sociální pojištění (zaměstnavatel) (Kč)	-
Sociální pojištění (zaměstnanec) (Kč)	-
Daň z příjmu (Kč)	60
Čistá mzda (Kč)	340
Čtvrtletní náklady organizace (Kč)	400

V dalších letech se očekává příjem fundraisera, se kterým by byla uzavřena dohoda o pracovní činnosti. Je předpokládána obsáhlá a náročná činnost až 20 hodin týdně, proto se bude mzda měsíčně pohybovat kolem 8 000 Kč.

Základní náklady při provozu

V prvním roce bude manažer většinu práce vykonávat z domu, kde bude využíváno internetové připojení a telefon. Náklady jsou propočítány na 1000 Kč/měsíc, kdy je započítáno i elektrické připojení.

Náklady na veřejné prezentace:

- Pronájem sálu (nabízí se nově zrekonstruovaná aula na Fakultě managementu a ekonomiky UTB ve Zlíně)
- Zajištění přednášejícího viz výše
- Zajištění občerstvení apod.

Propagační materiály budou prozatím umístěny ve 20 vozech MHD, které budou jezdit na trase Zlín-Otrokovice a v centru Zlína. V každém voze budou 2 kusy propagačních materiálů. Měsíční platba s instalací v ceně bude 80 Kč/kus/měsíc, tedy 3 200 Kč/měsíc.

Organizace si pro webové stránky předplatí doménu *zivotvsobe.cz*. Díky tomu bude moci organizace užívat emailovou adresu *@zivotvsobe.cz*. Roční platba za doménu webových stránek je aktuálně 200 Kč (Active24, 2020).

Reklama na sociálních sítích bude nastavena každý měsíc podle finanční situace organizace. Nebude tedy pevně stanovená částka, která bude na tento druh propagace vyhrazena.

Tabulka 40 - Základní náklady při provozu VLASTNÍ ZPRACOVÁNÍ

Služba	Cena
Internet + volání	1000 Kč/měsíc
Reklama v MHD	3200 Kč/měsíc
Platba domény webových stránek	200 Kč/rok

5.10 Časová analýza

Každá časová analýza se skládá z definování jednotlivých projektových činností, které se následně seřadí, jak by se postupně měly realizovat. Jednotlivé činnosti jsou propočítány na přibližnou dobu, po kterou bude realizace probíhat. Je zde nutné počítat s běžně se vyskytujícími zpožděními a dalšími riziky, takže je do plánu zapracován časový prostor navíc.

Časovou analýzu nadačního fondu mohou narušit spíše vnější vlivy, a to legislativní a zejména politické, jak ukázala analýza (Vydrová, 2020a).

Projektová fáze a založení

Tabulka 41 - Seznam úkolů projektové fáze a založení VLASTNÍ ZPRACOVÁNÍ

1.	Projekt zřízení nadačního fondu NFŽS	září 2021 – duben 2022
2.	Zajištění základních dokumentů k zapsání do nadačního rejstříku, uzavření zakladatelského jednání v písemné formě a ověření podpisu zakladatelky notářem	září 2022 – listopad 2022
3.	Registrace NFŽS pro poskytování sociálních služeb, dále registrace u finančního úřadu a u správy sociálního zabezpečení	prosinec 2022 – leden 2023
4.	Založení bankovního účtu	prosinec 2022

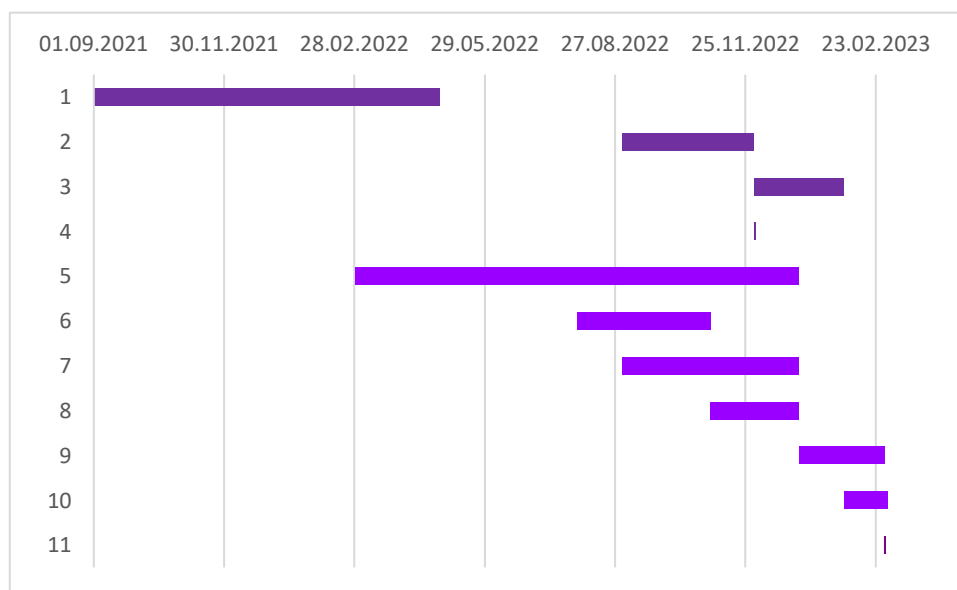
Krajský rejstříkový úřad má 30 dní na zapsání do nadačního rejstříku. Registrace na finančním úřadě a u správy sociálního zabezpečení musí proběhnout do 15 dní od založení nadačního fondu.

Přípravná fáze

Tabulka 42 - Seznam úkolů přípravné fáze VLASTNÍ ZPRACOVÁNÍ

5.	Tvorba webových stránek a sociálních sítí NFŽS	březen 2022 – prosinec 2022
6.	Tvorba záznamů na webové stránky	srpen 2022 – říjen 2022
7.	Oslovování odborníků z oboru gynekologie, porodnictví a psychologie	září 2022 – prosinec 2022
8.	Navazování kontaktů s podniky, oslovování neziskových organizací a nestátních subjektů, které by mohly poskytnout finanční dar či nabídky spolupráce	listopad 2022 – prosinec 2022
9.	Příprava a distribuce propagačních materiálů v listinné i online formě	leden 2023 – únor 2023
10.	Zprovoznění webových stránek	únor 2023 – březen 2023
11.	Zahájení poskytování služeb	březen 2023

Čtvrtá a jedenáctá činnost jsou pouze jednodenními záležitostmi. Pro představu je sestaven i Ganttův diagram plánovaného projektu, který je přehledně rozdělen na projektovou a přípravnou fázi viz obr. 6.

Obrázek 6 - Ganttův diagram projektu VLASTNÍ ZPRACOVÁNÍ

Za veškeré úkoly a jejich termíny dokončení bude zodpovědný manažer.

5.11 Riziková analýza

Za riziko lze označit pravděpodobnost s jakou nastane nechtěná situace.

Abychom rizikům přecházeli, pak musíme plánovat a realizovat opatření, abychom rizika omezili či naprosto vyloučili. Tento proces se nazývá management rizik.

Nejprve tedy musí být možné hrozby identifikovány a následně stanovena jejich závažnost. U nejdůležitějších rizik je nastaveno protioopatření a po zavedení organizace do chodu je protioopatření aplikováno a kontrolována jeho účinnost (Vydrová, 2020b).

Soupis vybraných rizik

R1: nedostatek zaměstnanců/dobrovolníků

R2: vymáhání nadstandardních pracovních podmínek ze strany zaměstnanců

R3: nedostatek finančních zdrojů

R4: nezáměr o činnost nadačního fondu ze strany odběratelů služeb

R5: příchod nových konkurentů na trh

R6: riziko nedodržení časového plánu organizace

R7: přerušení internetového připojení

R8: přírodní katastrofa ve formě záplav

Tabulka 43 - Výpis jednotlivých hodnot pravděpodobnosti a dopadu VLASTNÍ ZPRACOVÁNÍ

PRAVDĚPODOBNOST		DOPAD	
1	Minimální pravděpodobnost	Minimální dopad	1
2	Velmi malá pravděpodobnost	Mírný dopad	2
3	Malá pravděpodobnost	Významný dopad	3
4	Velká pravděpodobnost	Velký dopad	4
5	Velmi velká pravděpodobnost	Extrémní dopad	5

Tabulka 44 - Pravděpodobnost a dopad jednotlivých rizik VLASTNÍ ZPRACOVÁNÍ

	P	D
R1	4	3
R2	5	2
R3	4	5
R4	2	4
R5	1	2
R6	3	2
R7	2	3
R8	1	3

Vertikální hodnoty vyjadřují míru pravděpodobnosti výskytu a horizontální hodnoty vyjadřují úroveň dopadu rizik (Vydrová, 2020b).

Tabulka 45 - Matice rizik *VLASTNÍ ZPRACOVÁNÍ*

	1	2	3	4	5
1		R5	R8		
2			R7	R4	
3		R6			
4			R1		R3
5		R2			

Legenda k matici rizik:

Modrá...zanedbatelné riziko

Zelená...nízké riziko

Žlutá...zřetelné riziko

Oranžová...závažné riziko

Červená...kritické riziko (Vydrová, 2020b)

5.11.1 Opatření proti rizikům

Pro snížení či odstranění rizika jsou užívána protiopatření a bez protiopatření je matici rizik zbytečné připravovat. Ani opatřeními procedura nekončí a je třeba s riziky a opatřeními dále pracovat, a to stálou edukací a komunikací v organizaci nebo v pracovním týmu (Vydrová, 2020b).

Z matice rizik byla zjištěna 3 významná rizika: R1, R2 a R3.

Opatření proti riziku R1: nedostatek zaměstnanců/dobrovolníků

Základem je zajistit potřebný počet pracovních sil, alespoň na kratší pracovní poměr nebo na dohodu. Stejně tak si organizace NFŽS v rámci dobrých vztahů s jinými organizacemi může domluvit dočasné přerazení určitého počtu zaměstnanců nebo dobrovolníků na výpomoc (Bejtkovský, 2021a).

Opatření proti riziku R2: vymáhání nadstandardních pracovních podmínek ze strany zaměstnanců

Možným opatřením je udržovat flexibilitu neboli pružnost organizace, která je schopná rychle zareagovat a nabídnout zaměstnancům různé další výhody. Stejně tak se organizace

zaměří na morální hodnoty zaměstnanců a poukáže snahu organizace pomáhat díky skvělému přístupu celého týmu (Šimková, 2012).

Opatření proti riziku R3: nedostatek finančních zdrojů

Riziko R3 je neobávanějším článkem, který může mít největší dopad na celou činnost organizace. Průběžné sledování rozpočtu a finanční analýzy mohou tomuto riziku předejít.

Vedení neziskových organizací musí zajistit, aby zavedením účinných vnitřních kontrol bylo předcházeno ztrátám a plýtvání finančními zdroji. Vhodné rozdělení povinností a odpovědností může být skvělým způsobem, jak zabránit plýtvání a krádežím majetku organizace (Potocan, Ůňgan a Nedelko, 2017).

V případě, že by bylo zaznamenáno nebezpečí tohoto rizika, měla by se organizace ještě více zaměřit na marketing, což by pravděpodobně vedlo k navýšení finančních zdrojů organizace. Stejně tak by měla organizace průběžně sledovat finanční situaci v průběhu celého roku, vysledovat slabá a silná období. Například během letních měsíců se očekává větší zájem dobrovolníků na rozdíl od přílivu finančních příspěvků od dárců. S těmito analýzami by se vedení mělo naučit pracovat a připravovat organizaci na různé situace, kterým se může předcházet tvorbou finančních rezerv.

5.12 Shrnutí projektu, zhodnocení práce a její přínos

Ochrana nenarozených dětí není ve Zlínském kraji velkým tématem, proto je důležité uvědomit si jedinečnost tohoto projektu. Organizace podle výzkumu nemá ve Zlíně plnohodnotného konkurenta, a proto jsou její existenční vyhlídky velmi uspokojivé.

Cílem projektu je tedy podpořit ženy v situaci neplánovaného nebo nechtěného těhotenství a navrhnout jim různé varianty, které může žena v této situaci zvážit a rozhodnout se pro nejlepší z nich.

Dále se organizace bude věnovat edukaci mládeže v rámci bezplatných přednášek ve školních zařízeních. Pro širokou veřejnost budou pořádány zajímavé přednášky, které budou prezentovány studovanými odborníky. Veřejné přednášky spolu s plánovanými akcemi organizace budou spadat do vedlejší výdělečné činnosti organizace, ale hlavním zdrojem financí pro organizaci budou právě příspěvky od jednotlivců, firem nebo jiných neziskových organizací.

Vypracovaná SWOT analýza poukazuje na nejvýraznější slabé a silné stránky organizace, stejně jako na její možné hrozby a příležitosti. Z výsledků této analýzy a z charakteru

neziskové organizace je patrné, že organizace bude fungovat a prosperovat za podmínek vhodně zvolené a dobře provedené propagace. Proto je v projektu uveden aktuální i dlouhodobý plán v rámci propagace organizace. Součástí propagace jsou již dnes vytvořené webové stránky NFŽS, na kterých se bude v průběhu měsíců dále pracovat pro udržení konkurenceschopnosti organizace.

Časové rozvržení projektu vychází na 18 měsíců, než má být organizace NFŽS uvedena do činného stavu.

Pro založení organizace jsou uvedeny elementární náklady, které byly propočítány na dobu před zavedením organizace do chodu, a základní mzdové náklady pro první zaměstnance organizace.

Přínosem práce je vytvoření projektu organizace a zdůraznění důležitosti tématu ochrany nenarozených dětí. Ženy i muži mohou získat jiný náhled na umělé ukončení těhotenství. Od plánované organizace se očekává, že splní edukační a poradenskou funkci, i když není reálné ochránit všechny nenarozené děti.

Samotné založení a fungování organizace je závislé na aktuální politické a ekonomické situaci státu, stejně jako na aktivním přístupu manažera, případných dobrovolníků a dalších zaměstnanců organizace. Tato práce přináší elementární náhled na lidský život, který ještě není samostatně soběstačný, ale představa, že ze dvou buněk se vyvine organizmus, který po zrození dorůstá v dospělého člověka, je až neuvěřitelná. Tak by na každý život mělo být nahlíženo, jako na zázrak. Proto se očekává úspěch této organizace, jelikož ochrana těch nejmenších leží také v našich rukou a musíme mít na paměti, že TYTO DĚTI SE SAMY NEOCHRÁNÍ a jejich cílená ochrana se týká lidí bez rozdílu společenského postavení, vzdělání nebo náboženství.

Za předpokladu, že by tento projekt nebyl v současnosti realizován, je možné jej využít jako podkladový materiál jiného projektu. Plánovaný projekt poukazuje na důležitost problematiky, která by neměla být opomíjena.

ZÁVĚR

Cílem diplomové práce bylo sestavit projekt založení neziskové organizace a tento cíl byl splněn.

Projektovaná organizace NFŽS má nastínit ženám v nelehké životní situaci alternativní cestu, kterou se mohou dát, když se rozhodnou dítě si ponechat nebo jej alespoň chtějí přivést na svět. Cílem je svobodné rozhodnutí ženy nejít na interrupci. O tom je celý koncept, kdy se žena nerozhoduje z pozice strachu nebo případně tlaku ze strany lékaře, který jí doporučí umělé ukončení, ale na základě uvědomění si veškerých možností, které před sebou má. Pro organizaci bude úspěchem, pokud se taková věc podaří.

Situace okolo potratových zákonů je aktuálně nejen v Polsku, ale i v některých amerických státech silně vyhrocena. Pokud chce společnost zdravé narozené děti, tak je základem vždy zdravá žena. Tedy podle názoru dotazovaných žen by měla v České republice být nadále zajišťována přístupná interrupční péče.

Aktuální situace ve Zlínském kraji umožňuje zřídit takový typ neziskové organizace právě pro svou jedinečnost. Je zde tedy velká příležitost založit organizaci přímo ve Zlíně. Jak bylo ale ve výzkumné části zjištěno, dnešní zejména finančně náročná doba může organizaci i ženám při nečekaném těhotenství veškeré plány narušit.

Budoucí plány organizace jsou uvedeny v projektu, kdy se bude organizace snažit rozšiřovat povědomí o činnosti a službách organizace. To zahrnuje dobrou propagaci organizace a s tím související zajištění finančních zdrojů. Vedle toho organizace bude intenzivně pracovat na slabých a silných stránkách, na které bylo poukázáno ve SWOT analýze.

Pár v očekávání musí učinit rozhodnutí, zda chtějí dítě mít a vychovat, nebo ne. Některé páry získají dítě adoptí, a to je pro ně velký zázrak. Důvodů pro rozhodnutí jít na interrupci může být nespočet, ale co takové rozhodnutí udělá s člověkem do budoucna nikdo netuší. Obecně by mělo platit, že ochrana nenarozeného dítěte by neměla být nikomu lhostejná. Rodičem se totiž nestane člověk v den narození dítěte, ale rodičem se člověk stává od počátku těhotenství.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- A2larm, 2021. Masivní billboardová kampaň proti potratům dostala vyznamenání od polského ministra školství. In: *A2larm.cz* [online]. 18. 6. 2021 [cit. 2022-02-12]. Dostupné z: <https://a2larm.cz/2021/06/masivni-billboardova-kampan-proti-potratum-dostala-vyznamenani-od-polskeho-ministra-skolstvi/>
- Active24, 2020. Registrace domény. In: *active24.cz* [online]. 2020 [cit. 2022-04-04]. Dostupné z: <https://www.active24.cz/objednavka/domain/availability/list>
- Aktuální populační vývoj v kostce, 2021. In: *ČSÚ* [online]. 22. 12. 2021 [cit. 2022-03-13]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/aktualni-populacni-vyvoj-v-kostce>
- ALEXOVÁ, Jitka, 2022. Žádost o sdílenou kancelář [elektronická pošta]. Message to: p.konecna@utb.cz. 8. února 2022 13:58 [cit. 2022-02-09]. Osobní komunikace.
- AVPO ČR, 2021. O nás. In: *Avpo.cz*. [online]. 2021 [cit. 2022-02-01]. Dostupné z: <https://www.avpo.cz/o-nas/>
- Azylový dům, 2022. O nás. In: *azylovydum.cz* [online]. 2022 [cit. 2022-02-16]. Dostupné z: <https://www.azylovydum.cz/o-nas/zakladni-informace/>
- BBC, 2021. Poland Clarifies Abortion Law after Protests over Mother's Death. *BBC News* [online]. 8 Nov 2021 [cit. 2022-01-30]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-europe-59206683>
- BEJTKOVSKÝ, Jiří, 2020. *Přednáška I. Úvod do studia marketingu jako vědní disciplíny a II. Marketing zdravotnických organizací*. Marketing ve zdravotnictví. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Management ve zdravotnictví. Fakulta managementu a ekonomiky.
- BEJTKOVSKÝ, Jiří, 2021a. *Zabezpečování lidských zdrojů pro organizaci*. Řízení lidských zdrojů. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Management ve zdravotnictví. Fakulta managementu a ekonomiky.
- BEJTKOVSKÝ, Jiří, 2021b. *Vývoj názorů na úlohu řízení lidských zdrojů*. Řízení lidských zdrojů. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Management ve zdravotnictví. Fakulta managementu a ekonomiky.
- BERGLAS, Nancy F. a kol., 2017. State-Mandated (Mis)Information and Women's Endorsement of Common Abortion Myths. Pubmed. *Womens Health Issues* [online]. 2017

Mar-Apr, vol. 27, iss. 2, p. 129-135 [cit. 2022-02-27]. Dostupné z: doi: 10.1016/j.whi.2016.12.014, <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/28131389/>

BERNARDOVÁ, Veronika, 2021. Zákony jsou v ČR nastaveny volněji i proto, aby se neprováděly nelegální potraty. *Novojičínský deník.cz* [online]. 12. 11. 2021 [cit. 2022-02-14]. Dostupné z: <https://novojicinsky.denik.cz/z-regionu/zakony-jsou-v-cr-nastaveny-volneji-i-proto-aby-se-neprovadely-nelegalni-potraty.html>

BOUKAL, Petr, 2013. *Fundraising pro neziskové organizace*. Praha: Grada, 2013, 260 s., Expert. ISBN 978-80-247-4487-2.

BRADFORD, Tonya W. a Naja W. BOYD, 2020. Help Me Help You! Employing the Marketing Mix to Alleviate Experiences of Donor Sacrifice. *Journal of Marketing* [online]. March 2020, vol. 84, iss. 3, s. 68-85 [cit. 2021-09-30]. Dostupné z: doi:10.1177/0022242920912272[16] CAMERON, Sharon. Recent Advances in Improving the Effectiveness and Reducing the Complications of Abortion. Pubmed. *F1000Research* [online]. 2018 Dec 2, [cit. 2021-10-07]. Dostupné z: doi: 10.12688/f1000research.15441.1.

BUREŠ, Michal, 2021. Jaké bude zdanění u dohod (DPČ a DPP) v roce 2022?. In: *Finance.cz* [online]. 15. 11. 2021 [cit. 2022-04-02]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/539623-zdaneni-dohod-dpc-a-dpp-2022/>

Centrum poradenství, 2022. O nás. In: *centrum-poradenstvi.cz* [online]. 2022 [cit. 2022-02-16]. Dostupné z: <http://www.centrum-poradenstvi.cz/o-nas.htm>

Centrum pro rodinu Uherský Brod, 2022. Kdo jsme a co děláme. In: *uhersky-brod.dopr.cz* [online]. 2022 [cit. 2022-02-16] Dostupné z: <https://www.uhersky-brod.dopr.cz/o-nas/kdo-jsme.html>

Centrum pro rodinu Zlín, 2021. Poslání a cíle. In: *cpr-zlin.cz* [online]. 18. 6. 2021 [cit. 2022-02-16]. Dostupné z: <https://www.cpr-zlin.cz/clanek.php?id=534>

Countries with easy access, 2018. In: *Abortion clinics in Europe* [online]. 2018 [cit. 2022-01-30]. Dostupné z: <https://abortion-clinics.eu/abortion-europe/easy-access-foreign-women/>

Countries with restricted access, 2018. In: *Abortion clinics in Europe* [online]. 2018 [cit. 2022-01-30]. Dostupné z: [Countries with restricted access – Abortion Clinics in Europe \(abortion-clinics.eu\)](https://abortion-clinics.eu/countries-with-restricted-access)

CRHOVÁ, Zuzana 2020a. *Základy účetní evidence*. Ekonomika zdravotnictví. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Management ve zdravotnictví. Fakulta managementu a ekonomiky.

CRHOVÁ, Zuzana 2020b. *Personalistika*. Ekonomika zdravotnictví. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Management ve zdravotnictví. Fakulta managementu a ekonomiky.

ČESKO, 2002a. Úplné znění zákona č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (zákon o nadacích a nadačních fondech), jak vyplývá ze změn provedených zákonem č. 210/2002 Sb. In: *Zákony pro lidi* [online]. 2002 [cit. 2021-11-03]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-526>

ČESKO, 2002b. Vyhláška č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví In: *Zákony pro lidi* [online]. 2017 [cit. 2021-11-03]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-504>

ČESKO, 2004. Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. In: *Zákony pro lidi* [online]. 2022 [cit. 2022-03-22]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-235>

ČESKO, 2006. Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. In: *Zákony pro lidi* [online]. 2021 [cit. 2022-03-21]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-108>

ČESKO, 2009. Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky. In: *Zákony pro lidi* [online]. 2021 [cit. 2022-04-02]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-410>

ČESKO, 2012. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. In: *Zákony pro lidi* [online]. 2021 [cit. 2021-10-29]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89/zneni-20210701>

ČESKO, 2013a. Zákon č. 304/2013Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob. In: *Zákony pro lidi* [online]. 2022 [cit. 2022-04-02]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2013-304/zneni-20220201>

ČESKO, 2013b. Zákonné opatření Senátu č. 344/2013 Sb., o změně daňových zákonů v souvislosti s rekonstrukcí soukromého práva a o změně některých zákonů. In: *Zákony pro lidi* [online]. 2021 [cit. 2022-02-23]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2013-344>

- ČESKO, 2019. Zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů. In: *Zákony pro lidi* [online]. 2019 [cit. 2022-03-21]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2019-110>
- ČESKOSLOVENSKO, 1991. Zákon č. 563/1991 Sb., zákon o účetnictví. In: *Zákony pro lidi* [online]. 2021 [cit. 2021-10-07]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-563zakon>
- ČESKOSLOVENSKO, 1992. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. In: *Zákony pro lidi* [online]. 2022 [cit. 2022-01-19]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586>
- ČSSR, 1986a. Zákon č. 66/1986 Sb., o umělém přerušení těhotenství. In: *Zákony pro lidi* [online]. 1987 [cit. 2022-03-21]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1986-66>
- ČSSR, 1986b. Vyhláška č. 75/1986 Sb., vyhláška ministerstva zdravotnictví České socialistické republiky, kterou se provádí zákon České národní rady č. 66/1986 Sb., o umělém přerušení těhotenství. In: *Zákony pro lidi* [online]. 1992 [cit. 2022-03-21]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1986-75>
- DAY, Elizabeth, 2018. Nicole Kidman on heartbreak, miracle motherhood and Big Little Lies. In: *Tatler* [online]. June 19 2018 [cit. 2022-03-21]. Dostupné z: <https://www.tatler.com/article/nicole-kidman-tatler-interview?fbclid=IwAR3RIINiPgD6GiQTFJZPW1fWOT1W2fpFAWKw5S8hhf2uBnMyRCqppB2XAYw>
- DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL, 2016. *Nevýdělečné organizace v teorii*. 2., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016, 407 s. ISBN 978-80-7552-103-3.
- DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL, 2017. *Nevýdělečné organizace v praxi*. 2., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017, 301 s. ISBN 978-80-7552-476-8.
- DOHNALOVÁ, Marie a kol., 2015. *Lidské zdroje v sociálních podnicích*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, 187 s. ISBN 978-80-7552-060-9.
- DOHNALOVÁ, Zuzana, 2020. *Ekonomická rovnováha*. Mikroekonomie. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Management ve zdravotnictví. Fakulta managementu a ekonomiky.
- DOHNALOVÁ, Zuzana, 2021. *Inflace a nezaměstnanost*. Makroekonomie. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Management ve zdravotnictví. Fakulta managementu a ekonomiky.
- DORAZÍN, Martin, 2022. V Polsku zemřela další žena, které lékaři odmítli provést potrat. Vedení nemocnice postup hájí [online]. In: *iROZHLAS*. 27. 1. 2022 [cit. 2022-01-30].

Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/tehotna-zena-potrat-polsko_2201271108_pj

DRUCKER, Peter Ferdinand, 1994. *Řízení neziskových organizací: praxe a principy*. Přeložil Ivan BUREŠ. Praha: Management Press, 1994, 184 s. ISBN 8085603381.

DSZO, 2021. Ceník reklamy. In: *dszo.cz* [online]. 11. 11. 2021 [cit. 2022-03-02]. Dostupné z:

https://www.dszo.cz/reklama/download/katalog_cenik_reklamy_AGZlin.pdf?x=1646242171

Equabank, 2022. Sazebník. In: *equabank.cz* [online]. 1. 1. 2022 [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <https://www.equabank.cz/download/2072-sazebnik-cz-sme-01012022.pdf>

FORET, Miroslav a Dávid MELAS, 2021. *Marketingový výzkum v udržitelném marketingovém managementu*. Praha: Grada, 2021, 166 s. ISBN 978-80-271-1723-9.

FRIŠTENSKÁ, Hana a kol., 2013. Průvodce Občanským zákoníkem pro nadace a nadační fondy. In: *Fórum dárců* [online]. 2013 [cit. 2021-11-03]. Dostupné z: https://www.donorsforum.cz/downloads/1511367755_0_pruvodce-obcanskym-zakonikem-pro-nadace-a-nadacni-fondy_fd-pdf.pdf

GRAU, Stacy Landreth, 2021. *Marketing for Nonprofit Organizations: Insights and Innovations* [online]. 2021 [cit. 2021-09-21]. ISSN 9780190090814. Dostupné z: <https://oxford.universitypressscholarship.com/view/10.1093/oso/9780190090807.001.0001/oso-9780190090807>

GUTTMACHER, 2020. Unintended Pregnancy and Abortion Worldwide. In: *Guttmacher institute* [online]. July 2020 [cit. 2022-02-15]. Dostupné z: <https://www.guttmacher.org/fact-sheet/induced-abortion-worldwide>

HILLESTAD, Steven G. a Eric N. BERKOWITZ, 2013. *Health Care Market Strategy: from Planning to Action*. 4th ed. Burlington, Mass.: Jones & Bartlett Learning, 2013, 358 s. ISBN 9780763789282.

Hnutí pro život, 2021. Kdo jsme. In: *hnutiprozivot.cz* [online]. 2021 [cit. 2022-02-26]. Dostupné z: <https://hnutiprozivot.cz/kdo-jsme>

HOBZA, Vladimír, Vladimír HOBZA a Eva SCHWARTZHOFFOVÁ, 2015. *Manažerská ekonomika: kapitoly k finanční analýze: výkladový text, příklady a případové studie*.

Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2015, 96 s. Skripta. ISBN 978-80-244-4889-3.

HOLMAN, Robert, 2016. *Ekonomie*. 6. vydání. Praha: C.H. Beck, 2016, 696 s. ISBN 9788074002786.

HYÁNEK, Vladimír, 2011. *Neziskové organizace: teorie a mýty*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011. 132 s. ISBN 978-80-210-5651-0.

IMPACT HUB, 2022. Pronájem prostor. In: *hub.zlin.cz* [online]. 2022 [cit. 2022-02-12]. Dostupné z: <https://hubzlin.cz/pronajem-prostor/cenik/>

INDROVÁ, Monika, 2021. Lékaři pomohou, až zemře dítě. Smrt ženy přiznala v Polsku spor o potraty. In: *iDnes.cz* [online]. 7. 11. 2021 [cit. 2022-01-30]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/polsko-zena-potrat.A211107_104142_zahranicni_indr

Inflace, spotřebitelské ceny, 2022. In: *ČSÚ* [online]. 2022 [cit. 2022-01-31]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/inflace_spotrebitelske_ceny

iRozhlas, 2022. Rusko útočí na Ukrajinu. In: *irozhlas.cz* [online]. 12. 4. 2022 [cit. 2022-04-12]. Dostupné z: <https://www.irozhlas.cz/valka-ukrajina-rusko>

Jobs.cz, 2022. Psycholog. In: *jobs.cz* [online]. 2022 [cit. 2022-04-05]. Dostupné z: <https://www.jobs.cz/rpd/1586917531/?searchId=0b39e1a5-4227-4a78-a336-dc95db43b240&rps=233>

KAPP, Nathalie a Patricia A. LOHR, 2020. Modern Methods to Induce Abortion: Safety, Efficacy and Choice. Pubmed. *Best Practice & Research Clinical Obstetrics & Gynaecology* [online]. 2020 Feb, vol. 63, s. 37-44 [cit. 2021-10-14]. Dostupné z: doi: 10.1016/j.bpobgyn.2019.11.008.

KELLY, Kimberly, Amanda A. GOCHANOUR, 2019. Men and 'post abortion syndrome': claims versus evidence. Pubmed. *Eur J Contracept Reprod Health Care* [online]. Feb 2019, vol. 24, iss. 1, p. 13-17 [cit. 2022-02-12]. Dostupné z: doi: 10.1080/13625187.2018.1563066, <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/30730224/>

KIM, Sungjin, Sachin GUPTA a Clarence LEE, 2021. Managing Members, Donors, and Member-Donors for Effective Nonprofit Fundraising. *Journal of Marketing* [online]. May 2021, vol. 85, iss. 3, s. 220–239 [cit. 2021-09-30]. Dostupné z: doi: 10.1177/0022242921994587

Klubíčko Kroměříž, 2015. Naše poslání a cíle. In: *klubickokm.cz* [online]. 2015 [cit. 2022-02-16]. Dostupné z: <http://www.klubickokm.cz/o-nas/poslani.php>

KOUBOVÁ, Michaela, 2015. Kdy začíná lidský život? Rozdíl mezi pohledem práva a etiky překlene úprava pohřbívání plodů po potratu. In: *zdravotnickyydenik.cz* [online]. 8. 11. 2015 [cit. 2022-02-23]. Dostupné z: <https://www.zdravotnickyydenik.cz/2015/11/kdy-zacina-lidsky-zivot-rozdil-mezi-pohledem-prava-a-etiky-ma-zmensit-uprava-pohrbivani-plodu-po-potratu/>

KOVALOVÁ, Michaela, 2021. *Řízení organizace a procesy v kontextu řízení. Řízení procesů ve zdravotnictví*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Management ve zdravotnictví. Fakulta managementu a ekonomiky.

KOZUBÍKOVÁ, Ludmila, Ján DVORSKÝ a Beáta GAVUROVÁ, 2021. *Právnícké osoby. Základy podnikatelství*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Management ve zdravotnictví. Fakulta managementu a ekonomiky.

KRECHOVSKÁ, Michaela, Pavlína HEJDUKOVÁ a Dita HOMMEROVÁ, 2018. *Řízení neziskových organizací: klíčové oblasti pro jejich udržitelnost*. Praha: Grada Publishing, 2018, 203 s. Expert. ISBN 9788024730752.

KRYŠKOVÁ, Šárka, 2019. *Nestátní neziskové organizace – právní úprava, účetnictví, audit, daně*. Praha: Leges, 2019, 302 s. Teoretik. ISBN 978-80-7502-378-0.

KULICHOVÁ, Dina, 2022. Dotaz na cenu reklamního spotu CineStar s.r.o. [elektronická pošta]. Message to: petule1998@seznam.cz. 9. března 2022 13.47 [cit. 2022-03-11]. Osobní komunikace.

Makroekonomické ukazatele: Hrubý domácí produkt podle krajů v roce 2020, 2021. In: *ČSÚ* [online]. 18. 1. 2021 [cit. 2022-02-10]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/5-makroekonomicke-ukazatele-ff3gz5qwx6>

MARTINOVIČOVÁ, Dana, Miloš KONEČNÝ a Jan VAVŘINA, 2019. *Úvod do podnikové ekonomiky* [online]. 2., aktualizované vydání. Praha: Grada, 2019 [cit. 2022-01-22]. 224 s. ISBN 978-80-271-0366-9. Dostupné z: <https://www.bookport.cz/kniha/uvod-do-podnikove-ekonomiky-6028/>

Mateřské centrum Srdíčko, 2019. O nás. In: *sdickoholesov.cz* [online]. 2019 [cit. 2022-02-16]. Dostupné z: <http://www.srdickoholesov.cz/o-nas-1>

- MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Růžena, 2013. *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně*. 12. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2013, 263 s. ISBN 978-80-7263-825-3.
- MOHAMMED, Abdel Baset F. a kol., 2015. Obstetric and neonatal outcome of multifetal pregnancy reduction. *Middle East Fertility Society Journal* [online]. September 2015, vol. 20, iss. 3, p. 176-181 [cit. 2022-02-23]. Dostupné z: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1110569014200331>
- Moje Bilboardy, 2022. Reklamní plochy Zlín. In: *mojebilboardy.cz* [online]. 2022 [cit. 2022-03-02]. Dostupné z: <https://www.mojebilboardy.cz/plochy/zlinsky-kraj/zlin>
- MPSV, 2021. Analýza vývoje zaměstnanosti a nezaměstnanosti 2020. In: *mpsv.cz* [online]. 2021 [cit. 2022-01-23]. Dostupné z: https://www.mpsv.cz/documents/20142/2419647/Anal%C3%BDza_text_2020.pdf/3052205e-07fb-99a3-fbac-e43d3138c7e1
- MSI, 2018. Sdílená kancelář. In: *msi-zlin* [online]. 2018 [cit. 2022-02-12]. Dostupné z: <https://msi-zlin.cz/virtualni-a-sdilena-kancelar>
- Mzdy a náklady práce, 2022. In: *csu.cz* [online]. 2022 [cit. 2022-03-30]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/prace_a_mzdy_prace
- Nadace Via, 2022. O Darujme.cz. In: *darujme.cz* [online]. 2022 [cit. 2022-03-21]. Dostupné z: <https://www.darujme.cz/o-darujme/>
- Na počátku, 2021. Služby. In: *napocatku.cz* [online]. 2021 [cit. 2022-02-16]. Dostupné z: <https://napocatku.cz/>
- Nejnovější údaje: Zlínský kraj, 2022. In: *ČSÚ* [online]. 8. 3. 2022 [cit. 2022-03-12]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xz/1-xz>
- Nestátní neziskové organizace v ČR, 2022. In: *muni.maps.arcgis.com* [online]. 2022 [cit. 2022-02-16]. Dostupné z: <https://muni.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=0d587bc3e7f646d78bb4389c332db1fd>
- NOVOTNÝ, Jiří a Martin LUKEŠ, 2008. *Faktory úspěchu nestátních neziskových organizací*. Praha: Oeconomica, 2008. 223 s. ISBN 978-80-245-1473-4.
- Obecná míra nezaměstnanosti v regionech soudržnosti a krajích – roční průměr, 2020. In: *ČSÚ* [online]. 2020 [cit. 2022-03-12]. Dostupné z:

<https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/index.jsf?page=vystup-objekt&f=TABULKA&z=T&katalog=30853&pvo=ZAM06&str=v95>

Obyvatelstvo: Vybrané demografické údaje podle krajů v roce 2020, 2020. In: ČSÚ [online]. 18. 1. 2021 [cit. 2022-02-10]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/4-obyvatelstvo-e7kdfzc0cm>

ONŽ, 2016. O nás. In: *poradnaprozeny.eu* [online]. 2016 [cit. 2022-02-16]. Dostupné z: <https://www.poradnaprozeny.eu/o-nas>

OZIMIC, Anthony, 2005. *The effect of abortion on moral character* [online]. Master's thesis. St. Mary's University College. Twickenham. London. 2005 [cit. 2022-02-27]. Dostupné z: www.spuc.org.uk

PELIKÁNOVÁ, Anna, 2016. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. Praha: Grada Publishing, 2016, 319 s. Účetnictví a daně. ISBN 978-80-247-5699-8.

PELIKÁNOVÁ, Anna, 2018. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky* [online]. 3. vydání. Praha: Grada Publishing, 2018 [cit. 2021-11-13]. 336 s. ISBN 978-80-271-2359-9 Dostupné z: <https://www.bookport.cz/kniha/ucetnictvi-dane-a-financovani-pro-nestatni-neziskovky-5029/>

PHALEN, Robert F, 2017. *Core Ethics for Health Professionals – Principles, Issues, and Compliance* [online]. Springer International Publishing AG. 2017 [cit. 2022-02-28]. ISBN 978-3-319-56090-8. Dostupné z: doi: 10.1007/978-3-319-56090-8.

Porovnání krajů – pořadí krajů, 2022. In: ČSÚ [online]. 20. 1. 2022 [cit. 2022-03-26]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/porovnani-kraju-poradi-kraju>

POTOCAN, Vojko, Mustafa C. ÜNĞAN a Zlatko NEDELKO, 2017. *Handbook of Research on Managerial Solutions in Non-Profit Organizations*. [online]. Hershey, Pennsylvania. 2017 [cit. 2022-02-28]. ISBN 9781522507314. Dostupné z: <https://www-igi-global-com.proxy.k.utb.cz/gateway/book/149129>

Potraty 2019, 2021. *Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR* [online]. 2021 [cit. 2021-11-14]. Dostupné z: <https://www.uzis.cz/res/f/008355/potraty2019.pdf>

Potraty 2020, 2022. *Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR* [online]. 2022 [cit. 2022-03-26]. Dostupné z: <https://www.uzis.cz/res/f/008377/potraty2020.pdf>

PT MEDICA, 2020. Miniinterrupce. In: *ptmedica* [online]. 2020 [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.ptmedica.cz/inpage/miniinterupce/>

ŘEŽÁBEK, Karel, 2008. *Léčba neplodnosti* [online]. 2008 [cit. 2022-01-30]. 176 s. ISBN 978-80-247-6125-1. Dostupné z: <https://www.bookport.cz/kniha/lecba-neplodnosti-1679/>

SEAMAN, Bruce A. a Dennis R. YOUNG, ed, 2018. *Handbook of Research on Nonprofit Economics and Management*. Second edition. Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 2018, 478 s. ISBN 978-1-78536-351-1.

SLOUKA, David, 2017. *Vedení a marketing malých zdravotnických zařízení: příručka pro praxi*. Praha: Grada Publishing, 2017, 144 s. ISBN 978-80-271-0469-7.

SOUKUP, Jindřich a kol., 2018. *Makroekonomie*. 3. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Management Press, 2018, 535 s. ISBN 978-80-7261-537-7.

SPITZER, Elyssa a Nora ELLMANN, 2021. State Abortion Legislation in 2021. In: *CAP Action* [online]. 21 Sep 2021 [cit. 2022-02-23]. Dostupné z: <https://www.americanprogress.org/article/state-abortion-legislation-2021/>

Společnost Podané ruce, 2022. In: *Podané ruce* [online]. 2022 [cit. 2022-02-16]. Dostupné z: <https://podaneruce.cz/>

Statistiky: Zařízení sociálních služeb v SO ORP vybraného kraje, 2020. In: *ČSÚ* [online]. 31. 12. 2020 [cit. 2022-02-10]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&f=TABULKA&z=T&katalog=30850&pvo=SZB14&pvokc=100&pvoch=3131&str=v8&c=v3~2_RP2020MP12DP31#w=

STETTNER, Shannon a kol. (Editors), 2017. *Transcending Borders: Abortion in the Past and Present* [online]. Palgrave Macmillan. 2017 [cit. 2022-03-01]. ISBN 978-3-319-48399-3. Dostupné z: <https://ndl.ethernet.edu.et/bitstream/123456789/21532/1/Shannon%20Stettner.pdf>

Stop Genocidě, 2022. O nás. In: *stop-genocide.cz* [online]. 2022 [cit. 2022-02-16]. Dostupné z: <http://www.stop-genocide.cz/o-nas>

Svoboda & Williams, 2022. Sdílené kanceláře. In: *svoboda-williams* [online]. 2022 [cit. 2022-02-12]. Dostupné z: <https://www.svoboda-williams.com/servisovane-kancelare>

SYNEK, Miloslav a Eva KISLINGEROVÁ, 2015. *Podniková ekonomika*. 6., přeprac. a dopl. vyd. Praha: C.H. Beck, 2015, 526 s, Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-80-7400-274-8.

SZCZURKOVÁ, Johana, 2022. Porodní asistentka [rozhovor, ústní sdělení]. Zlín, 10. 2. 2022.

ŠEDIVÝ, Marek a Olga MEDLÍKOVÁ, 2017. *Úspěšná nezisková organizace*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada, 2017. Manažer, 165 s. ISBN 9788027102495.

ŠIMKOVÁ, Eva, 2012. *Management a marketing v praxi neziskových organizací*. Vyd. 5., upr. Hradec Králové: Gaudeamus, 2012, 173 s. ISBN 978-80-7435-230-0.

TANCEROVÁ, Tereza, 2020. Postinterrupční syndrom hrozí hlavně mladým prvorodičkám. Ovlivnit je může na celý život. In: *zdravi.euro.cz* [online]. 10. 1. 2020 [cit. 2022-02-23]. Dostupné z: <https://zdravi.euro.cz/postinterrupcni-syndrom>

THE PROSTOR, 2022. Hledám prostor. In: *theprostor.cz* [online]. 2022 [cit. 2022-02-12]. Dostupné z: <https://theprostor.cz/#o-nas>

Trh práce (a): Podíl nezaměstnaných osob, uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce a pracovní místa v evidenci úřadu práce podle krajů k 31. 12. 2020, 2021. In: ČSÚ [online]. 18. 1. 2021 [cit. 2022-02-10]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/srovnani-kraju-v-ceske-republice-2020-2u7kp2oaw7>

Trh práce (b): Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce podle věkových skupin, nejvyššího dosaženého vzdělání a krajů k 31. 12. 2020, 2021. In: ČSÚ [online]. 18. 1. 2021 [cit. 2022-02-10]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/9-trh-prace-g5ppbd2x82>

Trh práce (c): Zaměstnanci a jejich průměrné hrubé měsíční mzdy podle krajů v roce 2020, 2021. In: ČSÚ [online]. 18. 1. 2021 [cit. 2022-02-10] Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/9-trh-prace-g5ppbd2x82>

UPPER, 2022. Co je upper. In: *upper.cz* [online]. 2022 [cit. 2022-02-12] Dostupné z: <https://upper.utb.cz/co-je-upper/>

VYDROVÁ, Janka, 2020a. *Časová analýza*. Management zdravotnických zařízení. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Management ve zdravotnictví. Fakulta managementu a ekonomiky.

VYDROVÁ, Janka, 2020b. *Management rizik*. Management zdravotnických zařízení. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Management ve zdravotnictví. Fakulta managementu a ekonomiky.

Výpis z Obchodního rejstříku, 2022. Sociální služby Uherský Brod. In: *or.justice.cz* [online]. 2022 [cit. 2022-02-19]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=308856&typ=PLATNY>

Výpis ze Spolkového rejstříku, 2022. Centrum pro rodinu Studánka Kroměříž z.s. In: *or.justice.cz* [online]. 2022 [cit. 2022-02-19]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=1036034&typ=PLATNY>

WORK LOUNGE, 2022. Zasedací místnosti. In: *worklounge.com* [online]. 2022 [cit. 2022-02-12]. Dostupné z: <https://worklounge.com/cs/zasedaci-mistnosti>

XU, Lidan, Ravi MEHTA a Daren W. DAHL, 2021. Leveraging Creativity in Charity Marketing: The Impact of Engaging in Creative Activities on Subsequent Donation Behavior. *Journal of Marketing* [online]. September 2021 [cit. 2021-09-30]. Dostupné z: doi:10.1177/00222429211037587.

ZLÁMAL, Jaroslav, 2009. *Marketing ve zdravotnictví*. Vyd. 2. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2009, 150 s. ISBN 9788070135037.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 - Philipsova křivka (Dohnalová, 2021) UPRAVENO	51
Obrázek 2 - Průměrná míra nezaměstnanosti v letech 2015-2020 (Obecná míra nezaměstnanosti, 2020) UPRAVENO	52
Obrázek 3 - Počet nechtěných těhotenství a interrupcí ve světě na 1000 obyvatel (Guttmacher, 2020) UPRAVENO	61
Obrázek 4 - Uvedená nejbližší města bydliště dotazovaných VLASTNÍ ZPRACOVÁNÍ.	74
Obrázek 5 - Webové stránky NFŽS (printscreen obrazovky)	93
Obrázek 6 - Ganttův diagram projektu VLASTNÍ ZPRACOVÁNÍ	104

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 - Formy provedení umělého přerušování těhotenství v ČR (Potraty, 2022) UPRAVENO.....	54
Tabulka 2 - Interrupce ve Zlínském kraji za rok 2019 (Potraty, 2021) UPRAVENO	54
Tabulka 3 - Interrupce ve Zlínském kraji za rok 2020 (Potraty, 2022) UPRAVENO	55
Tabulka 4 - Přehled interrupcí podle věku žen v okrese Zlín za rok 2019 (Potraty, 2021) UPRAVENO.....	55
Tabulka 5 - Přehled interrupcí podle věku žen v okrese Zlín za rok 2020 (Potraty, 2022) UPRAVENO.....	55
Tabulka 6 - Přehled interrupcí podle věku žen v okrese Vsetín za rok 2019 (Potraty, 2021) UPRAVENO.....	55
Tabulka 7 – Přehled interrupce podle věku žen v okrese Vsetín za rok 2020 (Potraty, 2022) UPRAVENO.....	56
Tabulka 8 - Přehled interrupcí podle věku žen v okrese Uherské Hradiště za rok 2019 (Potraty, 2021) UPRAVENO	56
Tabulka 9 - Přehled interrupcí podle věku žen v okrese Uherské Hradiště za rok 2020 (Potraty, 2022) UPRAVENO	56
Tabulka 10 - Přehled interrupcí podle věku žen v okrese Kroměříž za rok 2019 (Potraty, 2021) UPRAVENO	57
Tabulka 11 - Přehled interrupcí podle věku ženy v okrese Kroměříž za rok 2020 (Potraty, 2022) UPRAVENO	57
Tabulka 12 - Přehled provedených UPT v ČR podle stáří plodu a typu provedení (Potraty, 2021; 2022) UPRAVENO	58
Tabulka 13 - Přehled interrupcí podle rodinného stavu žen a druhu provedení za rok 2019 (Potraty, 2021) UPRAVENO	58
Tabulka 14 - Přehled interrupcí podle rodinného stavu žen a druhu provedení za rok 2020 (Potraty, 2022) UPRAVENO	59
Tabulka 15 - Přehled interrupcí podle počtu předešlých potratů a druhu provedení za rok 2019 (Potraty, 2021) UPRAVENO	59
Tabulka 16 - Přehled interrupcí podle počtu předešlých potratů a druhu provedení za rok 2020 (Potraty, 2022) UPRAVENO	59
Tabulka 17 - Přehled interrupcí podle ukončeného vzdělání žen a druhu provedení za rok 2019 (Potraty, 2021) UPRAVENO	60

Tabulka 18 - Přehled interrupcí podle ukončeného vzdělání žen a druhu provedení za rok 2020 (Potraty, 2022) UPRAVENO	60
Tabulka 19 - Informace o organizaci Centrum pro rodinu Zlín z.s. (Centrum pro rodinu Zlín, 2021; Nestátní neziskové organizace v ČR, 2022) UPRAVENO	64
Tabulka 20 - Informace o organizaci Podané ruce o.p.s. (Nestátní neziskové organizace v ČR, 2022; Společnost podané ruce, 2022) UPRAVENO	64
Tabulka 21 - Informace o organizaci Centrum pro rodinu Uherský Brod z.s. (Centrum pro rodinu Uherský Brod, 2022; Nestátní neziskové organizace v ČR, 2022) UPRAVENO ...	65
Tabulka 22 - Informace o organizaci Centrum pro rodinu Studánka Kroměříž z.s. (Nestátní neziskové organizace v ČR, 2022; Výpis ze Spolkového rejstříku, 2022) UPRAVENO ...	65
Tabulka 23 - Informace o organizaci Rodinné centrum Kroměříž, z.s. (Nestátní neziskové organizace v ČR, 2022) UPRAVENO.....	65
Tabulka 24 - Informace o komunitě Mateřské centrum Srdíčko Holešov (Mateřské centrum srdíčko, 2019) UPRAVENO.....	66
Tabulka 25 - Informace o organizaci Centrum poradenství pro rodinné a partnerské vztahy, p.o. (Centrum poradenství, 2022; Nestátní neziskové organizace v ČR, 2022) UPRAVENO	66
Tabulka 26 - Informace o organizaci Klubíčko Kroměříž, z. s. (Klubíčko Kroměříž, 2015; Nestátní neziskové organizace v ČR, 2022) UPRAVENO	67
Tabulka 27 - Informace o organizaci Sociální služby Uherský Brod, příspěvková organizace (Nestátní neziskové organizace v ČR, 2022; Výpis z Obchodního rejstříku, 2022) UPRAVENO.....	67
Tabulka 28 - Informace o komunitě Centrum Archa v rámci NA CESTĚ, z. s. (Nestátní neziskové organizace v ČR, 2022) UPRAVENO.....	68
Tabulka 29 - Informace o organizaci Azylový dům pro ženy a matky s dětmi o.p.s. (Azylový dům, 2022; Nestátní neziskové organizace v ČR, 2022) UPRAVENO	68
Tabulka 30 - Informace o organizaci ONŽ – pomoc a poradenství pro ženy a dívky, z.s. (Nestátní neziskové organizace v ČR, 2022; ONŽ, 2016) UPRAVENO.....	69
Tabulka 31 - Informace o organizaci Na počátku, o. p. s. (Na počátku, 2021; Nestátní neziskové organizace v ČR, 2022) UPRAVENO.....	69
Tabulka 32 - Informace o organizaci Hnutí pro život, z.s. (Hnutí pro život, 2021; Nestátní neziskové organizace v ČR, 2022) UPRAVENO.....	69
Tabulka 33 - Informace o organizaci Stop Genocidě, z.s. (Nestátní neziskové organizace v ČR, 2022; Stop genocidě, 2022) UPRAVENO	70

Tabulka 34 - Matematický model SWOT analýzy organizace NFŽS VLASTNÍ ZPRACOVÁNÍ.....	99
Tabulka 35 - Náklady na založení nadačního fondu VLASTNÍ ZPRACOVÁNÍ.....	100
Tabulka 36 - Měsíční náklady organizace na pozici manažera (Bureš, 2021) UPRAVENO	101
Tabulka 37 - Hodinové náklady odborníků VLASTNÍ ZPRACOVÁNÍ	101
Tabulka 38 - Čtvrtletní náklady organizace na pozici gynekologa nebo psychologa (Bureš, 2021) UPRAVENO	102
Tabulka 39 - Čtvrtletní náklady organizace na pozici porodní asistentky (Bureš, 2021) UPRAVENO.....	102
Tabulka 40 - Základní náklady při provozu VLASTNÍ ZPRACOVÁNÍ.....	103
Tabulka 41 - Seznam úkolů projektové fáze a založení VLASTNÍ ZPRACOVÁNÍ.....	103
Tabulka 42 - Seznam úkolů přípravné fáze VLASTNÍ ZPRACOVÁNÍ	104
Tabulka 43 - Výpis jednotlivých hodnot pravděpodobnosti a dopadu VLASTNÍ ZPRACOVÁNÍ.....	105
Tabulka 44 - Pravděpodobnost a dopad jednotlivých rizik VLASTNÍ ZPRACOVÁNÍ ..	105
Tabulka 45 - Matice rizik VLASTNÍ ZPRACOVÁNÍ.....	106

SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha P I Kvantitativní dotazník
- Příloha P II Grafické znázornění dotazníkového průzkumu
- Příloha P III Rozhovory kvalitativního výzkumu

PŘÍLOHA P I: KVANTITATIVNÍ DOTAZNÍK

Výzkum aktuální situace v rámci umělých přerušení těhotenství a zájem o neziskovou organizaci zabývající se ochranou nenarozených dětí ve Zlínském kraji

Vážená respondentko,

Chci Vás požádat o vyplnění krátkého dotazníku. Jmenuji se Petra Konečná a studuji Management ve zdravotnictví na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně. Studium mám v plánu ukončit diplomovou prací na téma založení neziskové organizace pro ochranu nenarozeného dítěte.

Cílem mého výzkumu je zjistit, z jakého důvodu se žena rozhoduje přerušit těhotenství a zda by v této chvíli vyhledala pomoc neziskové organizace.

Tento dotazník je pouze pro ženy jakéhokoli věku, které žijí ve Zlínském kraji.

Vždy lze označit pouze jednu odpověď. První 4 otázky zahrnují základní informace o dotazované. Následující otázky jsou zaměřeny přímo na výzkum. Některé otázky jsou povinné a jiné nepovinné, které se odkazují na otázky předcházející. V polovině dotazníku se nachází text, ze kterého se vychází u následujících otázek 12-14.

Vyplnění dotazníku zabere maximálně 10 minut.

Všechny poskytované odpovědi budou anonymní a určeny pouze pro účel diplomové práce.

Děkuji za Váš čas.

Petra Konečná

A) Věk: méně než 14 let/15-24/25-34/35-44/45-54/55 a více

B) Dosavadní ukončené vzdělání: Základní/Učební obor bez maturity/Učební obor s maturitou/Středoškolské/Vyšší odborné/Vysokoškolské

C) Aktuální zaměstnání: Student/Zaměstnaný/Podnikatel/Na mateřské dovolené/Nezaměstnaný/V důchodu

D) Uved'te (nejbližší) město, kde žijete (uved'te)

1. **Znáte nějakou neziskovou organizaci ve Zlíně, která by se zajímala o nenarozené děti, jejich ochranu nebo záchranu?** Ano/Ne

2. **Pokud byla předchozí odpověď ano, pak uved'te název organizace.** (uved'te)

3. **Byla jste někdy těhotná?** Ano/Ne
4. **Pokud byla předchozí odpověď na otázku č. 3 ano, pak jaká byla první reakce při zjištění těhotenství?** Dítě si nechám/ Spíše si jej necháme/Nevím, co teď dělat/Spíše si jej nenecháme/Nenecháme si jej/Uvažovala jsem nad adopcí.
5. **Pokud byla odpověď na otázku č. 3. ano, využila jste tehdy možnost přímého poradenství s odborníkem (psycholog, kněz, gynekolog)?** Ano/Ne
6. **V případě, že byste byla nyní těhotná a těhotenství není chtěné ani přímo plánované, využila byste možnost přímého poradenství s odborníkem, který by Vám nastínil možnosti dalších kroků (psycholog, kněz, gynekolog)?** Ano/Spíše ano/Spíše ne/Ne
7. **Podstoupila jste někdy umělé přerušování těhotenství?** Ano/ ne
8. **Pokud byla předchozí odpověď ano, jakým způsobem bylo ukončení těhotenství provedeno?** Léky – kombinace léků při interrupci do 9. týdne těhotenství/Chirurgický zákrok v podobě manuální aspirace (= vakuové odsátí) a kyretáž/Chirurgický zákrok v podobě elektrické aspirace (= vakuové odsátí) a kyretáž/ Jiné (uved'te)
9. **Pokud byla odpověď v otázce č. 7 ano, zaznamenala jste po zákroku sníženou aktivitu, projevy deprese, celkové vyčerpání a jiné fyzické a duševní stavy např. v práci, doma nebo ve škole? (Někdy se tento jev označuje jako tzv. postinterrupční syndrom.)** Ano/Spíše ano/Nevím/Spíše ne/Ne
10. **Pokud byla odpověď na otázku č. 7 ano, z jakého důvodu došlo k umělému přerušování těhotenství?** Vlastní rozhodnutí/Doporučení lékaře – věk ženy/Doporučení lékaře – případné poškození plodu/ Jiné (uved'te)
11. **Pokud jste v přechozí otázce č. 10 odpověděla z vlastního rozhodnutí – co to ovlivnilo?** Strach z pozastavení kariérního postupu/Obava o ztrátu pracovního místa/Stále studuji a nezvládnou to/Mí rodiče by jistě těhotenství nepřijali/Nemám dostatek finančního zajištění/Nemám stálého partnera/S partnerem zatím neplánujeme dítě/Nechci mít děti/Jiné (uved'te)

Výchozí text: *Ve Zlíně existuje nezisková organizace, která pomáhá matkám, které se ocitly v kritické situaci vzhledem k neočekávanému nebo nechtěnému těhotenství. Tato organizace mimo jiné šíří osvětu a vzdělává mladé ženy i muže – jak se v takové situaci mohou zachovat, jaké jsou jejich možnosti, aniž by ženy musely jít nutně na umělé přerušování těhotenství apod. Dále co se děje s tělem ženy i s plodem při umělé interrupci,*

o čemž se debatuje na seminářích ve školách i na veřejných přednáškách. Stejně tak se snaží dostat do podvědomí, jaké jsou postupy při umělém oplodnění.

12. **Zúčastnila byste se těchto přednášek?** Ano/Spíše ano/Spíše ne/Ne

13. **Podpořila byste takovou organizaci (ne)finančním darem?** Ano/Spíše ano/Spíše ne/Ne

14. **Zapojila byste se aktivně v rámci dobrovolnické činnosti pro tuto organizaci?**
Ano/Spíše ano/Spíše ne/Ne

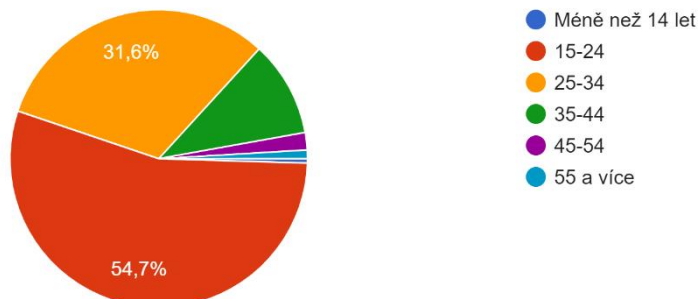
15. **Český stát je poměrně benevolentní, pokud jde o umělé přerušování těhotenství.**
Je tento přístup státu podle vás správný? Ano/Spíše ano/Spíše ne/Ne

16. **Vnímáte, že město Zlín má snahu podporovat rodiny i jednotlivce k účtě k životu?** Ano/Spíše ano/Nevím, nesleduji to/Spíše ne/Ne

PŘÍLOHA P II: GRAFICKÉ ZNÁZORNĚNÍ DOTAZNÍKOVÉHO PRŮZKUMU

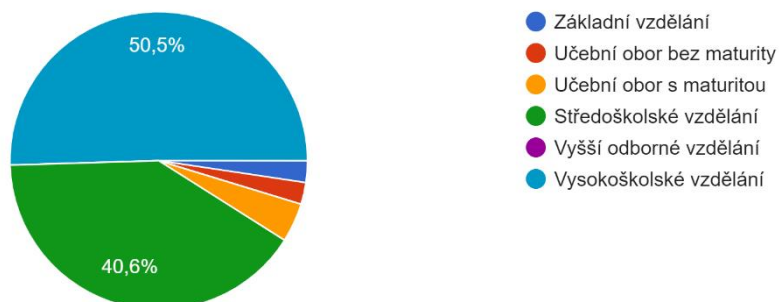
A) Věk

212 odpovědí

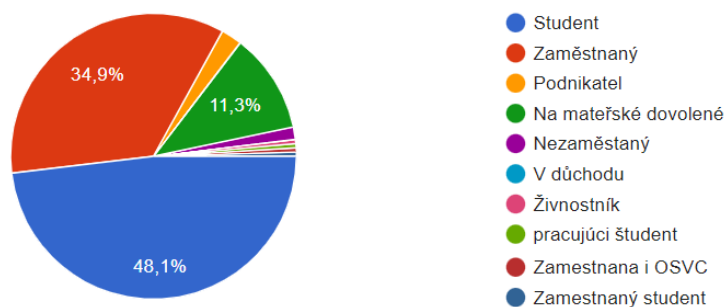
B) Dosavadní ukončené vzdělání

212 odpovědí

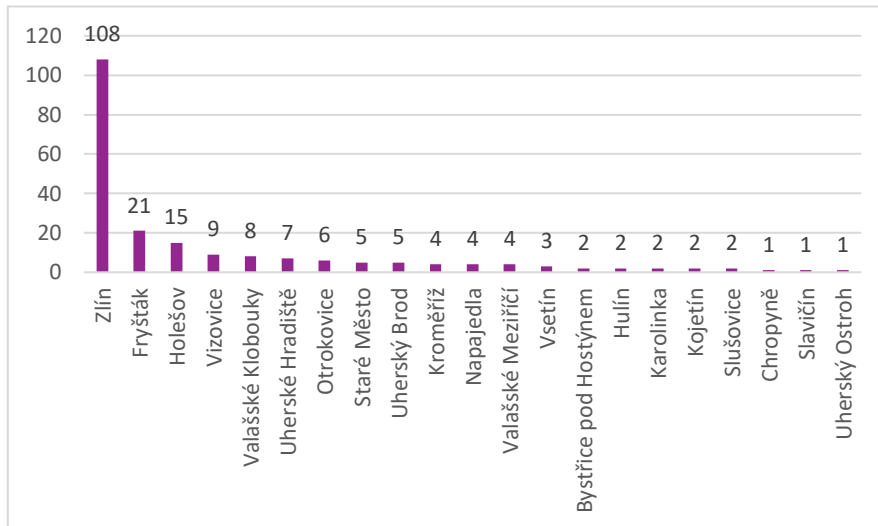

C) Aktuální zaměstnání

212 odpovědí

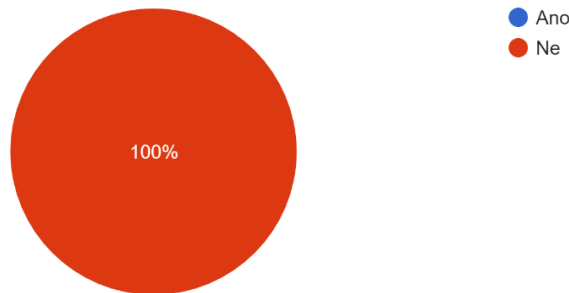

D) Uveďte (nejbližší) město, kde žijete.

1. Znáte nějakou neziskovou organizaci ve Zlíně, která by se zajímala o nenarozené děti, jejich ochranu nebo záchranu?

212 odpovědí

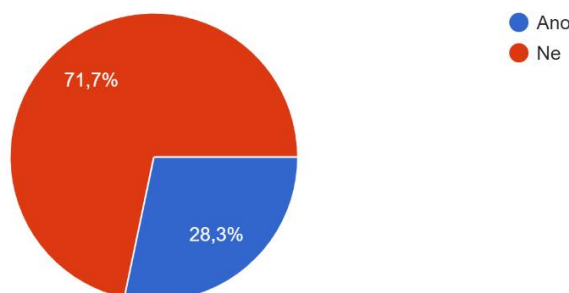
2. Pokud byla předchozí odpověď ano, pak uveďte název organizace.

0 odpovědí

Na tuto otázku nejsou žádné odpovědi.

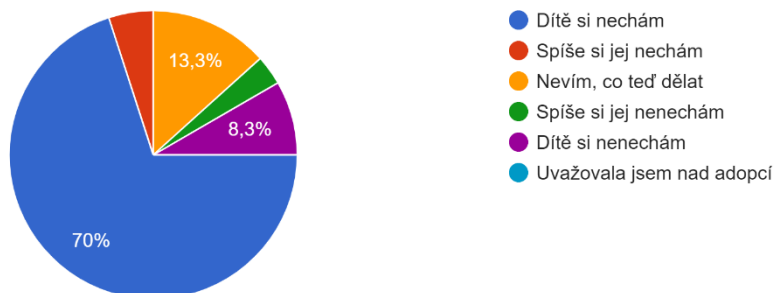
3. Byla jste někdy těhotná?

212 odpovědí

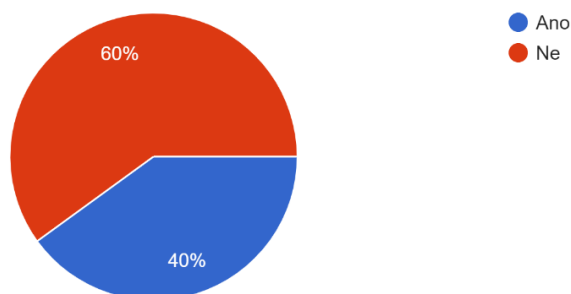
4. Pokud byla předchozí odpověď na otázku č. 3 ano, pak jaká byla první reakce při zjištění těhotenství?

60 odpovědí

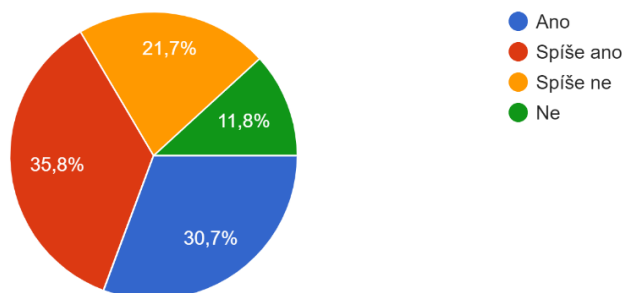
5. Pokud byla odpověď na otázku č. 3. ano, využila jste tehdy možnost přímého poradenství s odborníkem (psycholog, kněz, gynekolog)?

60 odpovědí

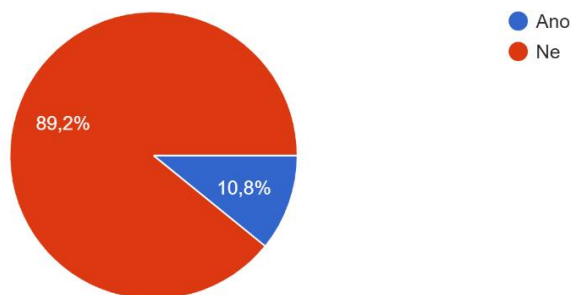
6. V případě, že byste byla nyní těhotná a těhotenství není chtěné ani přímo plánované, využila byste možnost přímého poradenství s odborníkem, ...osti dalších kroků (psycholog, kněz, gynekolog)?

212 odpovědí

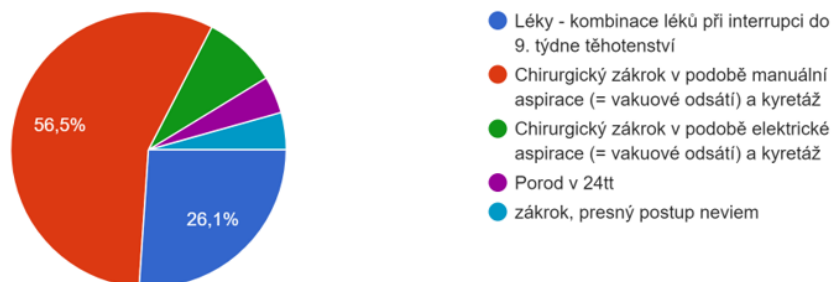
7. Podstoupila jste někdy umělé přerušeni těhotenství?

212 odpovědí

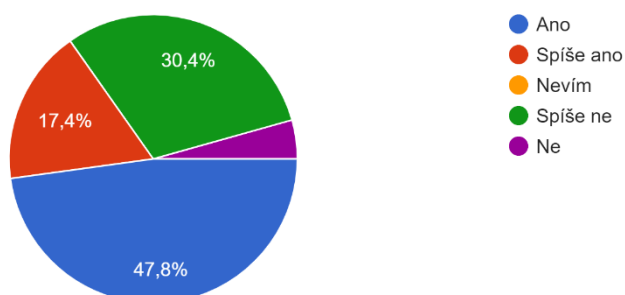
8. Pokud byla předchozí odpověď na otázku č. 7 ano, jakým způsobem bylo ukončení těhotenství provedeno?

23 odpovědí

9. Pokud byla odpověď v otázce č. 7 ano, zaznamenala jste po zákroku sníženou aktivitu, projevy deprese, celkové vyčerpání a jiné fyzické a duševní...o jev označuje jako tzv. postinterrupční syndrom.)

23 odpovědí

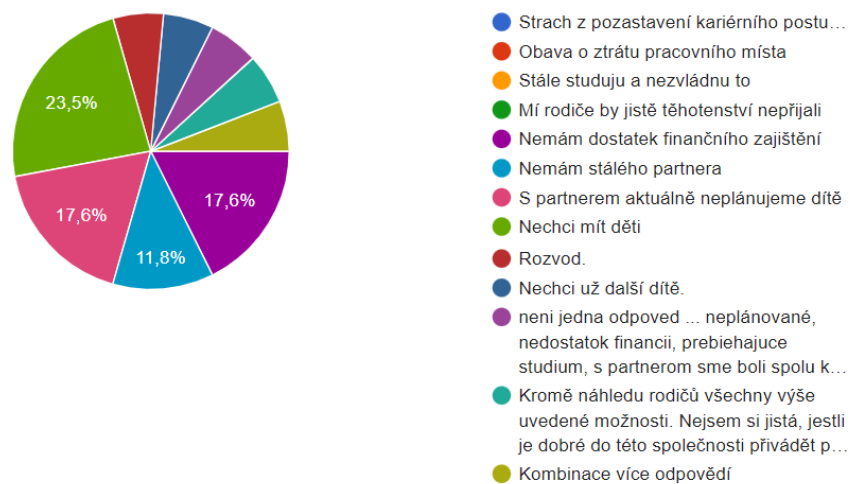
10. Pokud byla odpověď na otázku č. 7 ano, z jakého důvodu došlo k umělému přerušení těhotenství?

23 odpovědí

11. Pokud jste v přechozí otázce č. 10 odpověděla z vlastního rozhodnutí – co to ovlivnilo?

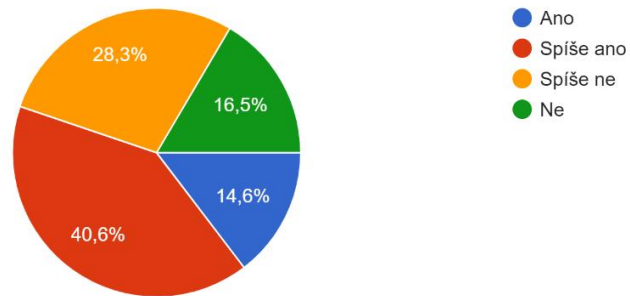
17 odpovědí

VÝCHOZÍ TEXT (pro otázky 12-14): Ve Zlíně existuje nezisková organizace, která pomáhá matkám, které se ocitly v kritické situaci vzhledem k neočekávanému nebo nechtěnému těhotenství. Tato organizace mimo jiné šíří osvětu a vzdělává mladé ženy i muže – jak se v takové situaci mohou zachovat, jaké jsou jejich možnosti, aniž by ženy musely jít nutně na umělé přerušení těhotenství apod. Dále co se děje s tělem ženy i s plodem při umělé interrupci, o čemž se debatuje na seminářích ve školách i na veřejných přednáškách. Stejně tak se snaží dostat do podvědomí, jaké jsou postupy při umělém oplodnění.

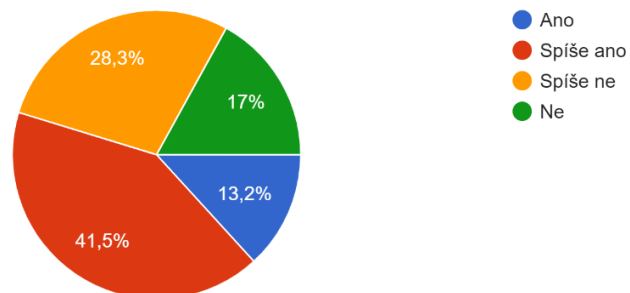
12. Zúčastnila byste se těchto přednášek viz výchozí text?

212 odpovědí

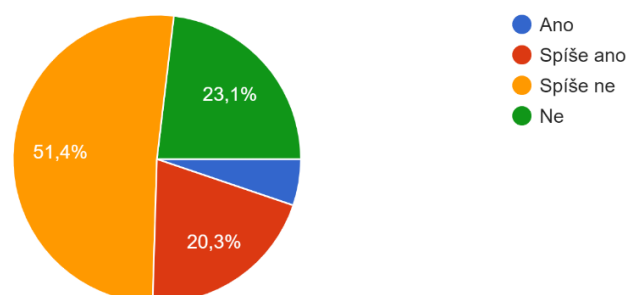
13. Podpořila byste takovou organizaci (ne)finančním darem viz výchozí text?

212 odpovědí

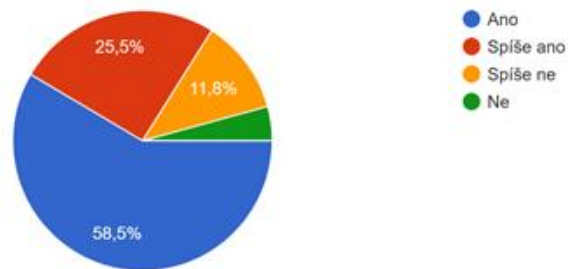
14. Zapojila byste se aktivně v rámci dobrovolnické činnosti pro tuto organizaci viz výchozí text?

212 odpovědí

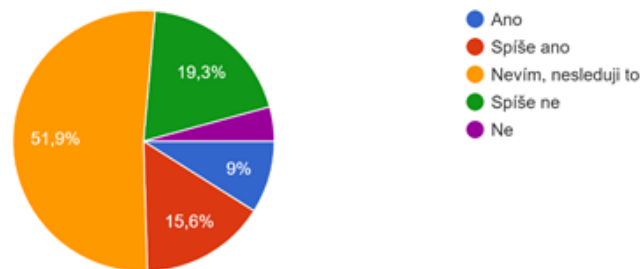
15. Český stát je poměrně benevolentní, pokud jde o umělé přerušeni těhotenství. Je tento přístup státu podle vás správný?

212 odpovědí

16. Vnímáte, že v rámci zlínského kraje má krajské město Zlín snahu podporovat rodiny i jednotlivce k úctě k životu?

212 odpovědí

PŘÍLOHA P III: ROZHOVORY KVALITATIVNÍHO VÝZKUMU

Otázky a odpovědi kvalitativního výzkumu

Paní H.

S paní H. jsem se seznámila díky společným známým. Když jsem ji osobně oslovila, tak byla ochotná se o svoji zkušenost podělit.

Paní H. je dospělá žena po třicítce, která už nyní má dvě děti a vychovává je sama. V době, kdy jsme se potkaly, tak těhotná nebyla.

Kdy jste se dozvěděla o těhotenství?

O těhotenství jsem se dozvěděla přibližně na začátku 2. měsíce těhotenství obvyklými příznaky – nechutenství, nevolnostmi, na které už byla po dvou těhotenstvích zvyklá a přesně věděla, o co se jedná.

Jakým způsobem jste se o těhotenství dozvěděla?

Na základě příznaků jsem si udělala těhotenský test, který na první pokus vyšel pozitivní.

Jaká byla Vaše první reakce při zjištění těhotenství?

Měla jsem radost, s partnerem jsme o tom nikdy nemluvili, protože jsme podle mého názoru nikdy neměli potřebu. Oba jsme byli ve věku, kdy bychom si ještě jedno dítě mohli pořídit a neviděla jsem problém, proč by to mělo být jinak. S mými dvěma dcerami si jako nevlastní táta docela rozuměl, a i když jsme spolu nebydleli, tak mi dítě přišlo jako správný krok vpřed. Samotné těhotenství mi připadalo jako znamení, protože jsem měla následující rok končit mateřskou a mladší dcera měla jít do školky. Nemusela jsem tedy hledat hned novou práci, protože na mateřskou dovolenou jsem nastoupila z úřadu práce.

Co na zjištění těhotenství říkal partner/otec dítěte (a/nebo případně Vaši rodiče)?

Partnerovi jsem těhotenství oznámila ten den, kdy jsem přišla od gynekologa, který mi těhotenství potvrdil. V první chvíli jsem nevěděla, co z jeho výrazu vyčíst, čekala jsem radost a nadšení ze společného potomka. On ze sebe vykoktal něco jako: „teď, a tak brzo?“ Stála jsem tam jak opařená, zatímco on se rozpovídal o tom, že spolu ještě nebydlíme a sotva jsme spolu začali chodit a že mé dcery jsou ještě malé..., a pak jsem ho najednou už radši neslyšela. Pamatuju si, jak mi začalo hrozně bušit srdce až v uších a už jsem nechtěla slyšet nic.

Nakonec mě chytl za ramena, já se ze svého zřejmě transu probrala a stále opakoval: „Chápeš, že je to všechno špatný nápad, musíme si užít společný čas jen takto, na dítě je moc brzo.“ (V této chvíli už paní H. tekly slzy po tváři, které obratně otírala rukou a snažila se držet klidný obličej, i když byla celá roztřesená.)

Po pár dnech za mnou přišel partner, jako by se nic nestalo, s nabídkou letní dovolené – jen my čtyři. Stále opakoval, že čím dřív se tato situace vyřeší, tak se budou moci těšit na společné léto někde u vody a já tomu začala věřit. Přece je hloupost urychlovat věci a díky tomu budeme mít ještě nějaký čas jen pro sebe. Na dítě máme čas, ještě jsme mladí a holky mi pak budou moci víc pomáhat, když budou větší.

Zároveň jsem se bála reakce mého lékaře, když mu ani ne po dvou týdnech řeknu, že jsem si to rozmyslela. Přitom při prvním zjištění jsem mu říkala, jak bude partner nadšený a že je to skvělá zpráva – co mu řeknu teď?

Nakonec jsem tam přišla a oznámila, že jsme se rozhodli ještě počkat, že nechceme nic uspěchat a že jsem se na internetu dočetla o možnosti interrupční pilulky. První reakce lékaře byla podobná reakci partnera, načež se zeptal, jestli jsem si skutečně jistá svým rozhodnutím. Zhodnotil, zda tento druh interrupce ještě budu moci podstoupit, vysvětlil mi, jak to probíhá a co mohu očekávat. Následně mě odeslal do nemocnice (název nemocnice není z důvodu uchování anonymity uveden).

Udělal byste dnes něco jinak, nebo využila byste poradenství od specialistů či jiná alternativní východiska?

V březnu 2022 to budou čtyři roky. Stále to mám v živé paměti. Můj nyní již bývalý partner má novou přítelkyni, se kterou má skoro tříletou dceru. Kdybych tehdy věděla, co je partner za člověka, tak bych to neudělala. S odstupem času dokážu zhodnotit, jak moc jsem na něm byla závislá. Dnes kdybych se v takové situaci ocitla, tak bych zřejmě zvážila nějaké rady a jiné možnosti. Navíc, když si vzpomenu na den rozhodnutí, vzpomínám si na ten pocit, jak jsem se uvnitř hroutila. Nějaká pomoc by tehdy pro mě byla na místě a možná by mi někdo třetí i otevřel oči, i když jsem byla ráda, že se lékař mě nesnažil přemlouvat.

Stále si představuju, jak by teď Těda byl velký a jak by běhal s holkami po ulici – v mé hlavě je to chlapec Tadeáš, i když jsem tehdy ani nevěděla, jestli to jde u tak malého nenarozeného miminka zjistit. Tehdy jsem to nechtěla vědět!

Nyní mám partnera, který už má dvě děti z předchozího manželství. Přes víkendy bydlí u mě, protože jezdí po světě s kamionem, ale o to je mi jeho přítomnost vzácnější.

Slečna P.

Se slečnou P. se znám spoustu let. Díky tomu byl náš společný rozhovor na jednu stranu otevřenější, zároveň cítila nemístně, protože svůj příběh říkala člověku, který je jí blízký. To není nikdy příjemné „vyložit karty přímo na stůl“.

Slečna P. je mladá pracující žena, která se během rozhovoru nacházela ve druhém měsíci těhotenství a měla už stanovený termín umělého přerušování těhotenství.

Kdy jsi se dozvěděla o těhotenství?

Přesně to bylo asi měsíc a půl od oné akce. Aktuálně přítele nemám a v poslední době jsem se s žádným mužem nestýkala, takže to muselo být skutečně na té akci.

Jakým způsobem jsi se o těhotenství dozvěděla?

Když jsem měla pár dní zpoždění začala jsem mít podezření, že se něco děje. Šla jsem si tedy koupit těhotenský test, a ještě ten den mi dvakrát vyšel pozitivně.

Jaká byla tvá první reakce při zjištění těhotenství?

To není možné!! Chodila jsem do náboženství, a i když by to možná byla mírnější varianta, tak do mě rozhodně nemohl vstoupit duch svatý (směje se). Nemohla jsem tomu uvěřit. Hlavou se mi přehrávaly poslední měsíce covidového období, kdy jsem seděla doma, protože bez očkování nebo nemoci mě nikam nepustili. Trvalo mi to asi deset minut, než jsem si vzpomněla na svůj víkend pár týdnů zpět, kdy jsem neděli protrpěla doma s následky alkoholového opojení a kdy si z akce pamatuju pouze útržky. Postupně mi vše dávalo smysl, trochu se mi to v hlavě seskládalo do jednoduššího příběhu, z čehož nicméně vyšel nakonec pozitivní těhotenský test a já nevěděla, co dělat.

Co na zjištění těhotenství říkal partner/otec dítěte (a/nebo případně tví rodiče)?

Jak jsem už uvedla, tak mí rodiče jsou věřící katolíci, takže toto byl problém číslo jedna. Na druhou stranu jsem relativně samostatná vydělávající mladá žena, ale bez trvalého vztahu, žijící v domě rodičů.

Z příběhu, který jsem si poskládala z oné noci, jsem však nakonec nezjistila, kdo vlastně otec dítěte byl. Toto byl základní problém, který jsem nějakým způsobem musela interpretovat rodičům. Věděla jsem, že jim nemůžu lhát a díky tomu, že žijeme v malé komunitě mimo město by se tak či tak o tom doslechli.

Kdo je otec dítěte jsem se ani nesnažila zjistit, ten večer tam podle kamarádů bylo tolik lidí, že by to bylo jako hledat jehlu v kopce sena a vzhledem k mému rozhodnutí si dítě nenechat, to ani dál řešit nebudu. Nikdy. Nechám to zkrátka doslova zmizet.

Udělal bys dnes něco jinak, nebo využila byste poradenství od specialistů či jiná alternativní východiska?

Nechat si dítě, které nevím, s kým mám v mé situaci svobodné pracující ženy, žijící v tom samém pokojíčku od dětství, nepřicházelo v úvahu. Dítě budu mít, až budu mít partnera, se kterým se chci usadit, ale do té doby by můj názor ani poradenství nezměnilo.

Slečna M.

Slečna M. mi byla představena přes známou, která si nepřála být nijak označena. Dostala jsem na ni kontakt a my se mohly setkat.

Jedná se o mladou vysokoškoláčku, která se ještě jako nezletilá dostala do situace, kdy musela řešit těhotenství. Nyní studuje porodní asistentku.

Kdy jste se dozvěděla o těhotenství?

Bylo to podle pozdějšího odhadu stáří těhotenství hned v prvním měsíci. Tehdy mi vynechala menstruace. Bylo mi 17 let a studovala jsem střední školu.

Jakým způsobem jste se o těhotenství dozvěděla?

Po pár dnech od zpoždění jsem si šla zakoupit těhotenský test, který vyšel pozitivně.

Jaká byla Vaše první reakce při zjištění těhotenství?

Byla jsem jak opařená, v šoku. Nemohla jsem tomu uvěřit a v hlavně se mi začaly točit všechny scénáře, jak s tím mohu naložit.

Co na zjištění těhotenství říkal partner/otec dítěte (a/nebo případně Vaši rodiče)?

S partnerem jsme tehdy spolu chodili několik měsíců, byl to Řek, který přijel na vysokoškolský studijní pobyt do Česka a já do něj byla zamilovaná. Zároveň jsem už dávno před těhotenstvím věděla, že je mi nevěrný. Když jsem mu to řekla, tak byl nadšený a hned mi sliboval, že mi zakoupí další rok k plnoletosti, abychom se mohli vzít, než se dítě narodí.

Nějakým způsobem se vše rozkřiklo, takže se to náhodou dostalo i k mým rodičům, kteří se dozvěděli, že by měli být „dědáčci“. Tehdy přiběhla mamka domů a mě a mé sestry se přímo zeptala, která jsme těhotná. Nejprve jsme obě zapíraly, později jsem za mamkou přišla

a řekla, že já jsem těhotná. Čekala jsem křik. Ale ona se mě zeptala, co plánuju dělat? Ale já to sama nevěděla. Můj přítel byl hlupák a nevěrný, který si mě nezasloužil, tak proč bychom měli mít dítě? Stále jsem studovala a chtěla jsem studovat dál. Nejhorší ale byl strach, bylo mi teprve 17 a co když už pak nebudu moct mít děti?!

Rozhodnutí padlo podle toho, že jsem s takovým člověkem nechtěla mít už nic společného a představa, že vychovám takové dítě jako je on sám jsem nemohla překousnout.

Mamce jsem se svěřila a ta mi dala peníze, které jsem ve smluvený den zákroku předala v nemocnici i se souhlasem zákonného zástupce.

Po zákroku jsem chtěla co nejdříve jít domů. V nemocnici jsem nechtěla být a pod falešným slibem, že mě venku někdo čeká s odvozem mě propustili. Poslední autobus domů mi ujel, takže jsem šla stopovat auta. Nakonec mi zastavila taková noblesní dáma, a protože jsem byla v rozpolceném stavu, vyličila jsem jí odkud právě jedu. I když jsem po pár minutách litovala, byla jsem všeho plná a musela jsem se někomu svěřit.

Doma jsem to ještě několikrát obřečela.

Udělal byste dnes něco jinak, nebo využila byste poradenství od specialistů či jiná alternativní východiska?

Nikdo mi tehdy neřekl, co bych ještě mohla udělat jinak a s nikým jsem se o tom bavit nedokázala – styděla jsem se. A doma o tom nikdy už nepadlo ani slovo. Někdy se utěšuju tím, že má aktuální pracovní cesta se ubírá směrem, který bych mohla brát za osobní pokání – pomoci přijít na svět co nejvíce dětem.

Paní I.

Paní I. je matkou čtyř dětí a je samoživitelka. Aktuálně má pár let do 40. narozenin. Několik let zpátky se rozhodla pro potrat a o pár let později během roku 2020 donosila chlapečka, kterého si adoptovali dva mladí rodiče, kteří jsou součástí rodiny, kterou znám. Paní I. je s rodiči i se synem v občasném kontaktu, takže díky tomu byla komunikace realizována a paní I. byla ochotná odpovědět na pár dotazů okolo jejího potratu.

Kdy jste se dozvěděla o těhotenství?

Přestala mi chutnat některá z jídel, na která jsem zvyklá. Při jedné odpolední návštěvě mé matky jsem posvačila rohlík s banánem a nemohla jsem této kombinace nabažit. Matka se na mě zadívala a zeptala se, jestli nejsem opět těhotná. V tu chvíli mi to bylo jasné.

Jakým způsobem jste se o těhotenství dozvěděla?

Lékař vše potvrdil testy, takže jsem měla z první ruky, že jsem přibližně na začátku třetího měsíce.

Jaká byla Vaše první reakce při zjištění těhotenství?

Jednalo se o páté dítě, které jsem čekala, takže mě to skutečně překvapilo. Těhotenství bylo jiné než ta předchozí, kdy mi v podstatě vždy bylo nevolno po celý den během prvního trimestru.

Co na zjištění těhotenství říkal partner/otec dítěte (a/nebo případně Vaši rodiče)?

V té době jsem přítelkyni už neměla, rozešli jsme se v době, když jsem otěhotněla. Sdílet domácnost se čtyřmi dalšími členy bylo pro náš společný život složité, partner na to nebyl zvyklý. Zjistil, že to obnáší hodně času a někdy to soužití nebylo ideální. Zřejmě se ani nechtěl dělit o hlavní slovo s mým nejstarším synem, který s námi sice žil jen přes víkend, protože během týdne pobýval na vysokoškolských kolejích, ale i tak to nebylo klidné soužití.

Syn měl po jeho odchodu z bytu více povinností, což možná nedomyslel během jeho snahy dostat ho z našeho života. Takže to byl můj syn, který nechtěl, abych měla další dítě. Stále mi opakoval, že bych se už teď měla více věnovat jeho mladším sourozencům než si pořizovat další krk, které mě na další tři roky zadrží doma na mateřské dovolené.

Konečné rozhodnutí udělal ve finále za mě. Řekl, že buď se budu starat o rodinu a zajistím ji finančně já, nebo on se odstěhuje.

Udělal byste dnes něco jinak, nebo využila byste poradenství od specialistů či jiná alternativní východiska?

Pokud bych to už tehdy více promyslela, tak jsem mohla dát dítě k adopci, stejně jako zatím posledního syna, se kterým díky této formě adopce mohu být v kontaktu a vím, že se má dobře.

Paní V.

K této paní jsem se dostala skutečnou náhodou, když jsem se bavila se známou o mé práci, kterou se snažila zpracovat. Zmínila se mi o tetě, která sice děti nemá, ale nějakým takovým zákrokem si kdysi prošla.

Kdy jste se dozvěděla o těhotenství?

Přesně si to nepamatuji, ale bylo to někdy během prvního nebo druhého měsíce.

Jakým způsobem jste se o těhotenství dozvěděla?

Bylo to náhodou při kontrole u gynekologa. Všeobecně známé typické prvotní příznaky se neobjevily, takže jsem celou dobu nic netušila.

Jaká byla Vaše první reakce při zjištění těhotenství?

Nemohla jsem tomu uvěřit, brala jsem poctivě antikoncepci, a i když jsme si moc s partnerem příliš pozor nedávali, protože jsem přece brala antikoncepci, tak jsem tomu zkrátka nevěřila. Trochu se strachem jsem se dotazovala lékaře, zda to nemůže být shluk buněk, který se rozptýlí, tak mi lékař s úsměvem na rtech sdělil, že to bude shluk buněk, který když pár měsíců počkáme, bude samostatně žijící miminko. Věděla jsem, že to myslí dobře, a i když mám děti ráda, tak je mít nechci.

Má matka i otec zemřeli, když jsem byla v pubertě, a ještě 9letou sestru na starost. V dětském domově jsme se sice nikdy neocitly, protože se nás ujali teta se strejdou, ale nebylo to ono. Toto bych nikdy nechtěla dovolit, aby mé dítě muselo prožít.

Rovnou jsem si tedy požádala u lékaře o termín interrupce.

Co na zjištění těhotenství říkal partner/otec dítěte (a/nebo případně Vaši rodiče)?

S partnerem jsme už měli vše nastaveno ohledně dětí, takže jsem mu pouze doma oznámila, co se stalo a on mě podpořil. Byl tam se mnou, bylo na něm vidět, že je z té situace nespokojený, ale spíše se tehdy o mě bál. Viděl, že jsem do zákroku byla celkově opatrnější – nedokázala bych tomu uvnitř sama nic udělat, to bych nemohla.

Udělal byste dnes něco jinak, nebo využila byste poradenství od specialistů či jiná alternativní východiska?

Ne, nic bych neměnila.

Paní Z.

Paní Z. žila s manželem a dvěma dětmi v domě spolu s tchány. V době těhotenství obě děti chodily do školy a školky a paní Z. už druhým rokem hledala práci. Po interrupci se manžel paní Z. zřejmě nedokázal vyrovnat s tím, že šla jeho žena těhotenství přerušit, protože začal večery trávit s alkoholem. Přibližně po čtyřech letech se manželství rozpadlo.

Kdy jste se dozvěděla o těhotenství?

Během druhého měsíce těhotenství.

Jakým způsobem jste se o těhotenství dozvěděla?

Pár dní jsem byla unavená, necítila jsem se vůbec ve své kůži, byla jsem neustále nervózní a napjatá. Citlivost a napjatost jsem pocítovala během celého měsíce, takže jsem už při koupi testu čekala, že budu těhotná. Test mi to jen spolehlivě potvrdil.

Jaká byla Vaše první reakce při zjištění těhotenství?

Nečekala jsem to, ani jsme s manželem neplánovali další dítě, bylo to velké překvapení.

Co na zjištění těhotenství říkal partner/otec dítěte (a/nebo případně Vaši rodiče)?

Dětem ani rodičům jsme nic neřekli. Manžel byl překvapený, ani jeden jsme tři děti neplánovali, a hlavně v naší životní situaci jsme věděli, že je to problém. Manžel nebyl na pracovním místě příliš dlouho, takže jeho plat nebyl moc vysoký. Já po mateřské nemohla víc jak rok najít práci, a hlavně mě ty roky na mateřské hodně odstříhly od reality. Tak jsem to tehdy aspoň cítila já, protože jsem hledala nějakou práci, abych mohla být někde jinde než doma.

Dalším velkým problémem – tedy zřejmě pouze pro mě byly peníze. Z jednoho platu jsme často šli od měsíce k měsíci, takže nějaké spoření nebo požitky neexistovaly. S dalším dítětem bychom nezvládli vyjít s penězi. Manžel mi oponoval, chtěl si dítě nechat, podle mě nedokázal myslet do budoucna.

Na zákrok jsem tedy šla sama, i když manžel nesouhlasil. Od té doby naše manželské vztahy ochladly, nakonec úplně zmizely.

Udělal byste dnes něco jinak, nebo využila byste poradenství od specialistů či jiná alternativní východiska?

Někdy přemýšlím, zda by naše manželství vydrželo, kdybych si nepostavila hlavu a nešla na potrat, ale bývalého manžela v té době nezajímalo, jak vyjdeme s penězi ani, že to budou další nejméně tři roky, kdy budeme muset obracet každou korunu. Vím, že peníze nejsou všechno, ale tehdy pro mě na tom záviselo vše.

Manžel začal navštěvovat protialkoholní léčebnu, a poté psychologa, ale to už nepomohlo zachránit náš vztah.